Kinas historie

kilder til Kinas historie

Udvalg og oversættelse af Otto Leholt

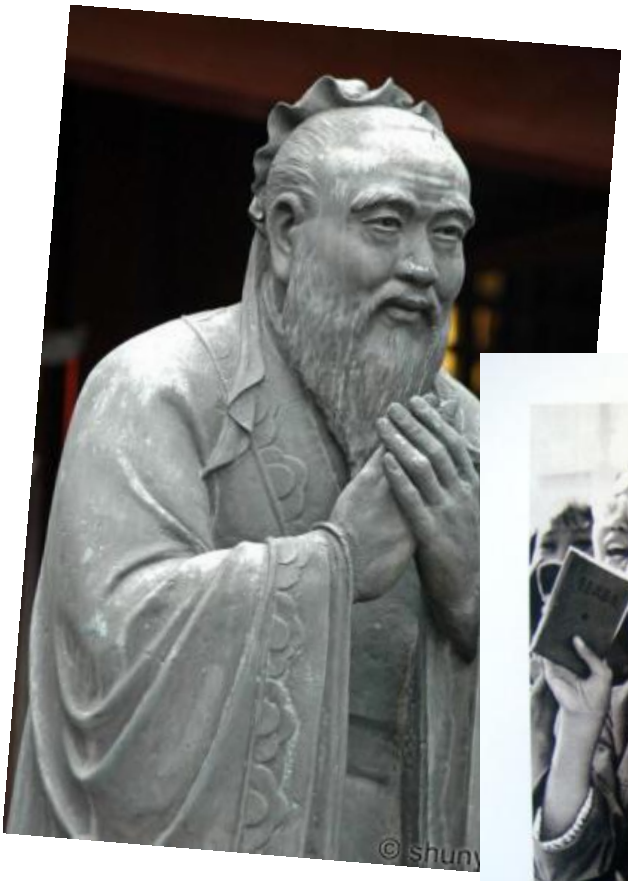

www.kina-historie.dk
24-06-2020 11:32:00

Indhold

Indhold....2
Forandringernes Bog – Om yin og yang....4
Det Himmelske Mandat....5
Citater af Konfutze....6
Mencius (372-289 f.Kr)....8
Laozi og Daoismen....9
Den 1. kejser af Qin-dynastiet:....10
Inskription af Qin kejseren....11
Legalismen – Han Feizi....11
Qin-kejserens bogbrænding:....12
Belønning og afstraffelse....13
Han-dynastiet: Om prioritering af landbruget, 163 f.Kr. 14
Om bøndernes forhold....14
Han-dynastiet: Debatten om statsmonopol på salt og jernproduktion. 15
Kommer senere ….Ming-dynastiets fald 1636 ...15
Den hellige forordning 1670....17
Kejser Qianlongs brev til Kong George d. III - 1793....18
Handelsrestriktioner ca.1830....19
Brev til Dronning Victoria 1839....20
Nanjing-traktaten 1842....22
Oprør og lokale militser....24
Taiping-oprøret 1851-1864....25
Selvstyrkelsesbevægelsen (1)....26
Feng Guifen (1861): Hvorfor er Kina svagt? ..26
Selvstyrkelsesbevægelsen (2)....27
Principper kontra det praktiske....27
Zeng Guofan og Li Hongzhang....27
Selvstyrkelsesbevægelsen (3)....28
Zhang Zhidong (1898): Formaning om at lære. 28
Liang Qichao – Kinesernes fejl....29
Zou Rong: *"Om revolutionen"* 1903....30
Om revolution....30
Om revolutionær uddannelse....30
Kinesiske forrædere....30
Om revolutionær uafhængighed....30
Sun Yat-sens Revolutionære Proklamation, 1907 31
Chen Duxiu: "*Call to Youth*"....33
B. Russel: "*The problem of China*" (1922)....34
Mao Zedong: *Bondebevægelsen i Hunan* – marts 1927....35
"*Udrens Partiet*", Slogans for det kinesiske folk, maj 1927....37
Fru Chiang Kai-shek: 'The New Life Movement' 38
"*New Life* " i korthed....38
Liu Shaoqi: "How to be a good communist",1939 39
Japans premierminister – sept. 1937....41
Om folkets demokratiske diktatur – 1949....42
'Om folkets demokratiske diktatur' – 1949....43
Kinas forfatning 1954....45
Hungersnøden i Anhui....46
'Under Kammerat Mao Zedongs banner' – af Chen Boda 1958....48
Kulturrevolutionen 1966....49
"16-punkts programmet" fra Kulturrevolutionen aug. 1966....50
Mao: "Bombarder hovedkvarteret" 5/8/1966 ..52
Opråb fra rødgardisterne....53
Billeder fra Kulturrevolutionen 1966-76....54
Wei Jingsheng om den 5. modernisering....56

Resolution vedrørende visse spørgsmål i partiets historie siden grundlæggelsen af Folkerepublikken Kina. 58

At opbygge socialismen med særlige kinesiske træk 60

Fang Lizhi: Fuldstændige Vestliggørelse.....62

”*Heshang*” – en tv-serie 1988.....65

Leder i Folkets dagblad d. 26.- april 1989.....66

Erklæring fra de sultestrejkende studenter 67

Hvad mangler vi? Om den militære undtagelsestilstand i Beijing.....68

En erklæring til alle soldater, 21. maj 1989.....68

Chai Lings beretning fra Tian’anmen 1989.....69

Myten om *massakren*.....70

Historieskrivning: Myten, der ikke vil dø.....72

Kinas ser frem mod WTO -medlemskab.....74

Kina vil opfylde sine forpligtigelser.....74

Professor om verdensorden efter Trump: En dør er åbnet for Kina 76

Kina bliver verdens største økonomi 76

Konflikt og konfrontation.....77

Kina vil ikke blande sig i andre landes politik.....77

Tal for Kinas økonomiske udvikling 78

USA: Den kinesiske udfordring 80

Kilder fra :

Lawrance, A. (2004). *China since 1919 - Revolution and Reform. A Sourcebook.* NewYork: Routledge.

Lestz, P.-k. C. (1999). *The search for modern China - a documentary collection.* New York: W Norton & Company .

Kobylinski, H. : Mao Tse-tung og Kulturrevolutionen, 1973, København, GAD

Faurby, Ib: Maos Kina (1974) København , Gyldensdalske Bogklubber

Forandringernes Bog – Om yin og yang

En grundlæggende ide i den kinesiske filosofi er, at himmel, jord og mennesker er en del af en samlet kosmisk orden, og at alle fænomener, begivenheder og egenskaber består af komplementære modsætninger, som betegnes yin og yang. Det er denne ide om altings dobbelthed som illustreres med det velkendte Yin-yang symbol. Denne grundlæggende ide i kinesisk kosmologi og filosofi er først beskrevet omkring år 1000 f.kr under Zhou-dynasiet, og senere kommenteret og redigeret under det tidlige Han-dynasti og kanoniseret som en af de Fem Klassikere i værket 'Bogen om Forandringer' (I Ching / Yijing), hvorfra der her gengives et par korte uddrag. [1]

Som Himmelen er ophøjet og nobel og jorden laverestående og ydmyg, sådan er himmelen (ren yang) og jorden (ren yin) defineret. Det høje og det lave er hermed bestemt og det ophøjede og det middelmådige har deres plads i forhold hertil. Der er normer for handling og hvile, som bestemmes af hvorvidt hårdhed eller blødhed er involveret. De med regelmæssige tendenser samles alt efter deres slags, og tingene deles op i henhold til gruppe; på den måde opstår lykke og ulykke. I Himmelen producerer denne proces billeder (symboler) og på jorden fysiske former; det er på denne måde, at forandringer og transformation manifesterer sig. Som konsekvens af dette, mens hårdt og blødt rammer hinanden, aktiverer de Otte Triagrammer hinanden.
Dao vækker ting ved brag af torden, fugter dem med regn og vind. Sol og måne gennemgår deres cyklus, så nu er det koldt, nu er det varmt. Himmelens 'Dao' former det maskuline, og jordens Dao former det feminine. Himmelen er herre over altings begyndelse, mens jorden fuldender alle ting.

(…)

Vismændene udfærdigede heksagrammer og observerede billederne. De tilføjede faser to linjerne for at fastlægge om de om betød en god eller dårlig skæbne og lod de hårde og bløde linjer fordrive hinanden så forandringer og transformation kunne opstå. Den gode og den dårlige skæbne involverer billeder af succes eller fiasko. Beklagelse og anger viser sig i billeder af sorg og bekymring. Forandring og transformation viser sig i billeder af fremgang og tilbagetrækning. Det stærke og det svage viser billeder af dag og nat. De respektive funktioner af de seks linjer i heksagrammerne legemliggør *Vejen for de Tre Ypperste* (himmelen, jorden og mennesket)

(…)

Forandringer er himmelens og jordens paradigme og viser således hvordan man kan udfylde og sammenfatte himmelens og jordens Vej (*dao*). Når vi ser op bruger vi forandringerne til at undersøge himmelens konfiguration, og , kigger vi ned, bruger vi det (forandringerne) til at undersøge jordens mønstre. Således forstår vi meningen bag det som er skjult og det som er tydeligt. Vi sporer ting tilbage til deres oprindelse og vender tilbage til deres formål. Således forstår vi aksiomet bag livet og døden.

(…)

Den gensidige proces af yin og yang kaldes for Dao. Det som tillader Dao fortsat at operere, er menneskelig godhed (*shan*), og det som tillader Dao at bringe ting til fuldendelse, er den menneskelige natur (*xing*). Mennesket ser dette og kalder det humanisme / menneskelighed, og den vise ser det og kalder det visdom. Det fungerer

[1] (Bloom, 1999) s. 320 ff

for de alminelige mennesker på daglig basis, selv om de er uopmærksomme på det.

Det Himmelske Mandat

I 1046 f. Kr. blev Zhou-dynastiet oprettet og efterfulgte således det tidligere Shang-dynasti (1600-1040 f.Kr.) og det endnu tidliere Xia-dynasti (2000-1600 f.Kr.). Da den første Zhou konge, Wu, dør i 1040 f.Kr. overtages tronen af hans bror, ***Hertugen af Zhou****, da tronfølgeren endnu ikke er myndig til at overtage tronen. Da tronfølgeren i 1036 fylder 20 år, overdrager Hertugen af Zhou tronen til ham, og holder i den forbindelse følgende tale til den nye konge. Hertugen af Zhou kom for eftertiden til at stå som forbilledet på den retfærdige, uselviske og gode hersker, idet han angiveligt kunne have beholdt magten selv, men i overensstemmelse med sine tidligere løfter til den døende broder, Kong Wu, overdrog magten til den retmæssige tronfølger, Kong Cheng. Teksten er fra 'The Classic of Document' som regnes for en af den kinesiske kulturs klassiske værker, og er formentlig nedskrevet omkring år 500 f.Kr. Tekstens illustrerer ideen om det Himmelske Mandat (tianming) som en politisk doktrin til legitimering af kongemagten og kongens forpligtigelse til at lade sig rådgive og tjene folket.*

"(...) Se på de tidligere folk fra antikken, Xia-folket. Himmelen vejledte, forkælede og værnede dem, så de kunne stræbe efter at forstå hvad Himmelen fortrak, men de havde ladet Himmelens Mandat falde til jorden. Og nu – se på Shang-folket: Himmelen vejledte dem, stod dem bi, gav dem næring, så de kunne stræbe efter at begribe Himmelens ønsker; men nu har de ladet deres mandat falde til jorden.

Nu følger en ung mand på tronen, lad ham ikke negligere de ældre og deres erfaringer. De er ikke bare i stand til at begribe de gamle mænds dyder - nej, de er endda sommetider i stand til at begribe Himmelens tegn. Selvom kongen er ung, er han Himmelens første søn. Lad ham blive i stand til på storartet vis at være i harmoni med de små mennesker.[2] I de nuværende nådige tider, må kongen ikke vove at være langsom, men bør være klogelig frygtsom overfor hvad folket siger.

Kongen vil repræsentere den Højeste Gud og selv overtage regeringen her i midten af vores land. Jeg – Hertugen af Zhou – siger: lad en stor by blive opført her; må han fra dette sted fungere som den Ophøjede Himmels medhjælper, og ærbødigt ofre til de højere og lavere ånder. Må han fra dette sted regere centralt.

(…) Lad kongen fungere med ærbødighed i sin position: han kan ikke andet end at udvise ærbødig forsigtig med sin dyd. Vi kan ikke undgå at spejle os selv i Xia; vi kan heller ikke undgå at spejle os selv i Shang. Vi må ikke forgive at tro, at Xia havde modtaget himmelens mandat for en fast årrække; vi må ikke bilde os ind, at det ikke var ment til at forsætte. Det var fordi de ikke med ærbødighed plejede deres dyder at de mistede mandatet. Når kongens mandat er fuldt udfoldet, vil hans ledelse af folket nyde Himmelens nåde
(… *det samme gentages herefter om Shang*)

Nu har kongen overtaget dette mandat fra dem; lad os derfor med hensyn til vores to stater, fortsætte med storhed, hvis vi gør dette, så vil kongen nu begynde at udøve mandatet.

(…)

Hvis kongen anvender dyderne, kan han bede himmelen om et vedvarende mandat. Når han udøver sin kongegerning, lad ham ikke på grund af de almindelige menneskers udskejelser og forkerte handlinger, vove at regere dem med hårde dødsstraffe; på den måde vil han ikke opnå meget. I sin rolle som konge, lad ham indtage sin

[2] 'small people' anvendes som betegnelse for almindelige mennesker. I senere kilder kaldes de også for 'sort hovederne'

position som dydernes første repræsentant. Over hele jorden vil de små mennesker efterligne ham, og kongen vil være hæderkronet (…)." [3]

Citater af Konfutze

Konfutze (551-479 f.Kr.) er den kinesiske filosof som mere end nogen anden har formet den kinesiske kultur i de sidste to tusinde år. Konfutze levede i en periode hvor Zhou dynastiet var præget af voldsomme politiske og sociale omvæltninger. Konfutze havde fra en tidlig alder kastet sig over studiet af de klassiske tekster, og fandt her sit idealsamfund i fortællingerne om Zhou-dynastiets første konger, og ikke mindst Hertugen af Zhou (ca. 1000 f.Kr.). Vi kender kun Konfutzes tanker og ideer fra 'The Analects of Confucius', som er en samling af korte monologer og dialoger som Konfutze havde med sin elever og statsmænd han har mødtes med. Teksterne er nedskrevet ca. et hundrede år efter Konfutzes død. Konfutzes ideer blev videreudviklet i en mere sammenhængende form af Mencius (372-289 f.Kr.)

Om den noble mand /gentlemanden:

"En gentleman er optaget af hvad der moralsk er rigtigt og forkert, den ringere person er optaget af profit" (kap 4.16)

Videre om den noble mand / gentlemanden hedder det:

"Han kultiverer sig selv for at bringe fred til alle mennesker. Selvudvikling for at skabe fred – Yao og Shun (forf. De mytiske kejsere) var også ivrigt optaget af dette" (kap. 14.45)

"En gentleman er bekymret over sine egne mangler, ikke over at andre ikke anerkender ham" (kap. 15.19

"En person skal ikke være optaget af at han ingen position har; han skal være optaget af hvordan han kan gøre sig fortjent hertil. Han skal ikke være optaget af hvorfor han ikke er berømt; men i stedet finde ud af hvordan han gør sig fortjent til berømmelse"

"En gentleman hjælper andre med at se deres gode sider; han hjælper dem ikke med at se deres dårlige sider. Den lille mand gør det modsatte" (kap. 12.16)

"For en gentleman er det basale hans moral og ved at overholde ritualerne praktiserer han denne, ved at være morerat giver han den udtryk og ved at være troværdig i sine ord fuldføres det. Dette er bestemt en gentleman" (kap. 15.18)

På spørgsmålet om hvad Konfutze mener med medmenneskelighed / humanisme (*ren*), svarer han:

"Ikke at gøre mod andre, hvad du ikke ønsker gjort mod dig selv" (kap.12.2) og

"At e*lske alle mennesker*" (kap. 12.22)

Om familien og sønnernes hengivenhed

"I hjemmet må den unge mand vise sine forældre sønnelig hengivenhed. Når han forlader hjemmet, må han respektere sine forældre og de ældre. Han skal være omhyggelig og trofast i de ting han gør. Når han omgås mennesker, må han vise sin velvilje over for dem. Endvidere, må han søge at omgås de dydige mennesker"

På spørgsmålet om hvorfor man skal sørge i tre år over sine døde forældre siger Konfutze:

"Først når barnet er tre år gammelt forlader det forældrenes arme. Tre års sorg er den almindelige sørgetid alle steder under Himmelen (forf. I hele

[3] Oversat fra (Bloom, 1999) s. 35-37

verden) – var du ikke din mor og fars elskede i tre år?" (kap. 17.21)

På et spørgsmål fra en af sine studerende om hvad der lå i dette med sønnens hengivenhed over for forældrene, svarede Konfutze: *"Lad der ikke være nogle disharmoni"* Da svaret ikke helt er forstået, uddybede Konfutze:

"Mens ens forældre er i live behandler man dem i overensstemmelse med ritualerne; når de er døde, begraver man dem i overensstemmelse med ritualerne og ofrer til dem i overensstemmelse med ritualerne" (kap. 2.5)

"Blandt de som er hengivne over for deres forældre og broderlige over for deres søskende, vil der være få som er tilbøjelige til at fornærme deres overordnede. Blandt de som er utilbøjelige til at fornærme deres overordnede, har der endnu ikke været nogle som var tilbøjelige til at skade uorden. " (kap. 1.2)

På spørgsmålet om hvilke egeskaber der kendetegnede det gode menneske, svarer Konfutze:

"*Det er respektfuldhed, tolerance, troværdighed i ord, hurtighed og generøsitet. Hvis en mand er respektful vil han ikke blive mødt med uforskammethed. Hvis han er tolerant vil han vinde masserne. Hvis han er troværdig i ord, vil hans medmennesker betro ham ansvar. Hvis han er hurtig vil han opnå resultater. Hvis han er generøs vil han være god nok til at indtage en overordnet position i forhold til sine medmennesker*. (kap. 17.6)

Om den gode regeringsførelse:

I en diskussion om den rette regeringsførelse forslår en af Konfutzes disciple følgende: *"Kan man ikke bruge denne metode; at dræbe de dårlige mennesker for at beskytte de gode mennesker*? Hertil svarer Konfutze:

"*At regere er ikke at dræbe. Hvis regenten gør gode gerninger, vil folket følge ham ved at gøre det gode. Embedsmændenes opførsel er som vinden, og folkets som græsset. Når vinden blæser, vil græsset bøje sig*".

På et andet spørgsmål om hvad god regeringsførelse er, svarer Konfutze:

"Lad herskeren være hersker; ministeren være minister, faderen være far og sønnen være en søn" og han fortsætter, *"at hvis ikke det var sådan, så ville jeg næppe får mad at spise selv om der var korn på marken"*. (kap.12.11)

"D*en der regerer i kraft af sine dyder kan sammenlignes med Nordstjernen, som besidder sin plads og hyldes af stjernes hærskarer "* (kap. 2.1)

"Vejled dem med regler, og oprethold orden med straffe og de almindelige mennesker vil holde sig på måtten, men vil ikke havde nogen skamfølelse. Vejled dem med dyder, oprethold orden med ritualer, og de vil, udover at få skamfølelse, forbedre sig selv". (Kap. 2.3)

"*Det siges at hvis vi i hundrede år kun have gode og ærlige mænd til at udføre regeringsopgaverne, så ville volden forsvinde og der ville ikke længere være brug for dødsstraffe. Jeg er enig heri" (kap. 8.11)*

Mencius (372-289 f.Kr)

Næstefter Konfutze er Mencius den mest kendte af de kinesiske filosoffer. Mencius levede godt 100 år senere end Konfutze, og ligesom han underviste og debatterede Mencius med studenter, statsledere og embedsmænd om tidens politiske spørgsmål. Disse samtaler er nedskrevet i bogen 'Mencius' hvorfra nedenstående citater stammer.[4] Det menes også at være Mencius som nedskrev Konfutzes dialoger i The Analects.

"Hjertets medfølelse er kimen til godgørenhed, af skammen følger pligtopfyldelse, af høflighed og beskedenhed følger overholdelse af ritualerne og af skelnen mellem rigtigt og forkert følger klogskab" (Bog 2 kap.6)

"At tingene er ulige, er en del af naturen. Nogle er dobbelt eller fem, ti eller hundrede, ja selv tusinder eller titusinder gange mere værd end andre. Hvis du reducerer dem til samme niveau, vil det kun bringe forvirring og kaos til riget"
(Bog 3. a, 4)

"Kærlighed mellem fader og søn, pligter mellem hersker og undersåtter, forskellen mellem ægtemand og hustru, forrang for ældre over yngre og troskab mellem venner " (Bog 3a, 4)

"Hvis Deres majestæt praktiserer den godgørende regeringsførelse overfor folket, reducerer afstraffelserne og skatterne, får folket til at pløje dybt og så i rette tid, og hvis de raske mænd i deres fritid lærer, at blive gode sønner og gode yngre brødre, loyale overfor deres prins og ordholdne, så de indenfor familien vil tjene deres fader og ældre brødre, og udenfor familien tjene de ældre og deres overordnede, så kan de påføre selv en armeret og stærkt udrustet hær nederlag, alene bevæbnet med deres stokke" (Bog 1a,5)

[4] Citater fra D.C. Lau 'Mencius', 2004 Penguin Books

Laozi og Daoismen

Daoismen er en spirituel tilgang til at forstå menneskets plads i kosmos / naturen. Ligesom naturens frembringelser tilpasser sig skiftende omstændigheder (Yin- Yang kræfter) skal mennesket søge at tilpasse sig naturen og verden. Begrebet ***Dao*** ('Vejen') skal forstås som det samlende princip bag alle naturens modsætninger af Yin og Yang kræfter. Daoismen vandt frem i Kina under Han-dynastiet og forblev herefter en grundlæggende filosofi helt frem til vore dage.

Daoismen bygger på den kryptiske og mystiske tekst i værket 'Daode Jing' (The Way and its Power) som ifølge traditionen tilskrives filosoffen Laozi (Den gamle) som skulle have levet samtidigt med Konfutze. Teksten består af 81 vers og er nok et af de mest mystiske, uudgrundelige og paradoksale tekster i kinesisk filosofihistorie. Nedenfor bringes et par korte uddrag fra Daode Jing.

Kap.1
Dao called Dao is not Dao.
Names can name no lasting names.
Nameless: the origin of heaven and earth.
Naming: the mother of the thousand things.
Empty of desire, perceive mystery.
Filled with desire, perceive manifestations.
These have the same source, but different names.
Call them both deep – Deep and again deep:
The gateway to all mystery.

Kap.2

When everyone in the world knows beauty as beauty, ugliness appears.
When everyone knows good as good , not-good arrives.
Therefore being and non-being give birth to one another;
Difficult and easy give completion to one another
Long and short form one another;
High and low fill one another;
Sound and voice harmonize with one another.
Ahead and behind follow one another.

Therefore the sage accomplishes things by doing nothing
Furthering a teaching that is without words.
All things arise, and he does not leave them.
He gives them life but without possessing them
He acts but without relying on his own ability.
He succeeds but without dwelling on his success.
And because he does not dwell on it, it does not leave him.

Kap. 60

Governing a large state is like cooking a small fish (…)

Kap. 8

Best to be like water,
Which benefits the tousand things
And does not content.
It pools there humans disdrain to dwell,
Close to the Tao.

Kap 43.

What is softest in the world
Overcomes what is hardest in the world.
No-thing penetrates where there is no space.
Thus I know that in doing nothing there is advantage.
The wordless teaching and the advantage of doing nothing –
There are few in the world who understand them ..

Den 1. kejser af Qin-dynastiet:

Zhou-dynastiets sidste århundrede kendes som 'De Krigende Staters periode' (475--221 f.Kr.) hvor riget var blevet splittet gennem omfattende forleninger af land til medlemmerne af kongeslægten. Riget bestod således af en lang række mere eller mindre selvstændige kongedømmer. Omfattende magtkampe og krige mellem disse førte i 221 f.Kr. til at staten Qin besejrede de øvrige stater og etablerede Kinas første samlede kejserrige; Qin-dynastiet (221-206 f.Kr.). Qin-kejserens ministre anbefalede ham at opretholde freden i riget ved at fortsætte denne praksis med forlening af land til prinserne og familiemedlemmer. Qin-kejseren – Qin Shi Huang De, gav hertil følgende svar: [5]

"Det var på grund af hertuger og konger at verden led under uendelige stridigheder og krigsførelse. Nu, takket været støtten fra forfædrenes ånder, er verden endelig blevet fredeliggjort. Hvis feudalstaterne blev genetableret, ville det opmuntre til brug af våben. At håbe på fred og ro under sådanne omstændigheder ville være umuligt."

Han-historikeren Sima Qian fortæller herefter at:

"Riget blev inddelt i 36 provinser, hver forsynet med en guvernør, en militærkommandant og en inspektør (politikommissær). De almindelige mennesker blev omdøbt til 'de sort-hovederne'. Der var store festmåltider. Våben fra hele riget blev konfiskeret, bragt til Xianyang (nær vor tid Xi'an) og omsmeltet til brug for støbning af store klokker og tolv store metalfigurer af mænd. Disse figurer vejede hver 29 ton og blev opsat i Paladset. Alle vægt- og længdemål blev standardiseret, herunder bredden på vognakslerne og skiftsystemet standardiseret. (…) Rige og magtfulde familier fra hele riget, 120.000 familier, blev flyttet til Zianyang. Deres forfædre templer blev opført syd for Wei floden. Hver gang Qin nedkæmpede en af de feudale stater, ville man opføre kopier af deres templer og paladser på skråninger nord for Xianyang. Fra Yongmen i øst til Jing og Wei floderne, lå det ene palæ efter det andet, med indhegnede pavilloner forbundet med gangbroer og alle fyldt med smukke kvinder og klokker og trommer, som Qin havde taget fra de feudale herskere"

Sima Qian giver flere eksempler på at lærde konfucianere ved hoffet argumenterede for at Qin-kejseren burde følge traditionerne fra såvel de mytiske kejsere som Zhou-dynastiet. En af Qin-kejserens ministre svarede hertil følgende:

"Deres majestæt har påtaget dem en kæmpe opgave og skabt resultater som vil bestå i 10.000'er af generationer. Dette er ikke noget som en dum konfucianere forstår sig på! Chunyu Yue (en af de lærde konfucianere) har talt om de Tre Dynastier, men hvorfor skulle de være anvendelige som model? I tidligere tider kappes de feudale herskere om at invitere omvandrende lærde til deres hof og beværtede dem generøst. Men nu er Alt Under Himmelen (*tianxia*) blevet pacificeret og love og bekendtgørelser udgår fra en enkelt kilde. De almindelige mennesker, i deres hjem, hengiver sig til langbrug og håndværk, mens de noble mænd studerer love og bekendtgørelser og praksis for at undgå forbud. Vor tids lærde, i stedet for at se på nutiden, studerer de fortiden med det formål at kritisere deres egen tid og misleder og forvirrer de sort-hoved mennesker. (…) Deres Majestæt har nu forenet Alt Under Himmelen, adskilt sort fra hvidt og etableret én enkelt kilde til autoritet. Alligevel samles disse tilhængere af private teorier for at kritisere love og direktiver. I retten afviser de med hjertet; udenfor diskuterer de i gaderne. De ser det som en æresag at trodse herskeren, og anser sig som ophøjede at indtage et afvigende standpunkt og

[5] Records of the Grand Historian by Sima Qian. Oversat af Burton Watson 1993, The Chinese University of Hong Kong, s. 44 f

de får de underordnede embedsmænd til at fabrikere bagvaskelser" (Sima Qian s. 54-55)

Inskription af Qin kejseren

Kinas 1. kejser, Qin Shi Huangdi foretog i sin korte regeringstid ikke mindre end fem inspektionsrejser rundt om i riget. Her opsatte han stelsteler med inskriptioner på udvalgte steder som toppen af hellige bjerge o. lign. På en af disse stensteler stod der følgende:

"Kejseren har grundlagt staten, og nedkæmpet oprørene, og alle embedsmænd adlyder ham. På kort tid er de seks stater blevet destrueret. Han har personligt foretaget inspektionsrejser til fjerne egne. I fortiden var landet delt mellem adskillige stater, og kongerne kunne ikke forhindre, at mennesker blev ramt af krig og blodsudgydelser. Nu er landet samlet under én kejser og der er ingen krige og elendighed, og menneskene lever et godt liv. Som en hyldest hertil er denne sten rest."

(Shun, 2008) s. 26 – min oversættelse. – se også Sima Qian s. 46 ff

Legalismen – Han Feizi

"Nutiden og fortiden har forskellige skikke; nyt og gammelt må tilpasses forskellige forholdsregler. At prøve at anvende metoderne med en generøs og skånsom regeringsførelse til, at regere menneskene i en kritisk tidsalder, er det samme som at prøve at styre en løbsk hest uden brug af seletøj og pisk."

Han Feizi ' The Five Vermin' – her citeret fra (Bloom, 1999) s. 200

"I Chu-staten var der en mand som blev kaldt Ærlige Gong. Da hans far stjal et får, rapporterede sønnen det til myndighederne. De lokale myndigheder anerkendte at Gong var loyal overfor staten, men at han optrådte som en skurk overfor sin fader, og udtalte: 'Dræb ham!' og sønnen blev dømt og henrettet". Ibid. s. 201.

Historien findes også i The Analects of Confutze, bog 8, 18, hvor Konfutze som kommentar til historien siger: "I vores landsby opfører de ærlige sig anderledes. Faderen dækker over sin søn og sønnen dækker over sin fader."

Qin-kejserens bogbrænding:

Kinas første kejser, Qin Shi Huang di (259-210.f.kr) opnåede som den første at samle alle de kinesiske stater til en centralt styret stat. Det statssystem han indførte her, skulle blive model for alle kommende kejserdynastier. Men Qin-dynasteit overlevede kun i 15 år, og under det efterfølgende Han-dynasti, lagde man stærkt afstand til Qin-dynastiet, ikke mindst på grund af Qin-kejserens holdning til og behandling af de konfucianske lærde. Historierne om Qin-kejseren har vi fra Han-historikeren Sima Qian (145-85 f.Kr.) hvorfra følgende stammer. [6]

"Den Første Kejser have budt på vin i hans palads i Xianyang, og 70 lærde var forsamlet i hans nærvær for at ønske ham et langt liv. Zhou Qingchen, kaptajn for bueskytterne, stod nu frem og udtalte disse hyldestord: *" I tidligere tider udgjorde Qin's territorie ikke over 1000 li. Men Deres Majestæt, har gennem deres spirituelle magt og oplyste visdom, skabt fred inden for havene og fordrevet Man og Yi barbarerne. Hvor end solen og månen skinner er der ingen som ikke kommer for at underkaste sig. Feudalherrernes besiddelser er blevet omdannet til provinser og distrikter. Enhver person finder fred og lykke fri for krigens trusler, hvilken velsignelse er her overgivet til 10.000'er af generationer. Siden den storslåede oldtid har der intet været der kan måle sig med Deres Majestæts vælde og dyder."*

Den Første Kejser var glad. Men en anden lærd, en mand fra Qi kaldet Chunyu Yue, trådte nu frem og sagde: *"Jeg har hørt af kongerne i Yin (Shang-dynastiet) og Zhou-dynastiet herskede i 1000 år eller mere, fordi de gav len til deres sønner og yngre brødre og fortjenstfulde ministre for at støtte og hjælpe dem. Nu besidder Deres Majestæt alt inden for havene, og alligevel lever deres sønner og brødre blot som almindelige mennesker. (…) Jeg har aldrig hørt om noget foretagende som undlod at efterligne oldtidens eksempler og samtidig kunne bestå ret længe! Når Zhou Qingchen smigrer Dem direkte op i deres ansigt er det simpelthen at fornægte Deres Majestæts fejltagelser – han er ikke en loyal undersåt! "*

Den Første Kejser regerede hændelsen for sine ministre for videre diskussion. Hans kansler Li Si sagde: *" De Fem Kejsere efterlignede ikke hinanden, de Tre Dynastier videreførte ikke hinandens metoder, alligevel blev de alle regeret godt. Det var ikke fordi de fornægtede hinanden, men fordi tiderne havde ændret sig. Nu har Deres Majestæt iværksat dette store projekt og etableret en praksis som vil bestå i 10.000 generationer. Men dette er en af den slags ting som dumme konfucianere ikke vil forstå. " (…)*

"Men vor tids lærde, i stedet for at kigge på nutiden, studerer de oldtiden for at kunne kritisere deres egen tidsalder og vildleder og forvirrer de 'sorthovedede' mennesker. Som kansler, må din tjener Li Si her tale med dødens smerte. I fortiden var riget fragmenteret og i kaos, og ingen var i stand til at forene det. Derfor stod de feudale herskere op mod hinanden og alle fremhævede de oldtiden for at underkende nutiden, fremsatte tomme ord for at forvirre fakta. Nu har Kejseren forenet alt under himmelen, skelnet mellem sort og hvidt og etableret én enkelt autoritet." (…)

" Jeg anbefaler derfor at alle historiske optegnelser ud over dem fra Qin-staten bliver brændt. (..) hvis der er personer nogen steder i riget som har kopier af Sangenes Bog, Dokumenternes Bog eller skriverierne fra de hundrede filosofiske skoler, skal de aflevere dem til guvernøren eller hans kommandant for at blive afbrændt. Enhver som vover at diskutere Sangene eller Dokumenternes Bog skal henrettes på markedspladsen" (…)
Et kejserligt dekret godkendte forslaget.

[6] Records of the Grand Historian by Sima Qian. Oversat af Burton Watson 1993, The Chinese University of Hong Kong. S. 53-55

Belønning og afstraffelse

Teksten her er kendt som Guangzi og er fra det 7.århundrede, men de omtalte principper er kendt fra den såkaldte Legalisme tilbage fra 3.-2 årh. f.Kr. og fandt almindelig udbredelse under den første Kejser af Qin-dynastiet (221 -210 f.Kr.)[7]

”Afstraffelse skal ikke tage hensyn til rang og status, men skal gælde fra statens ministre og generaler ned til embedsmænd og almindelige mennesker, og enhver som ikke efterkommer kongens befalinger, bryder statens regler eller gør oprør mod de af kongen fastsatte regler, skal straffes med døden uden ret til benådning.

Tidligere meritter skal ikke kunne nedsætte straffen for en senere begået forbrydelse, ligesom god opførsel ikke kan reducere straffen for en senere begået forbrydelse. Hvis loyale ministre eller hengivne sønner gør uret, skal de dømmes fuldt ud i forhold til deres skyld, og hvis der blandt embedsmændene, som skal opretholde loven, er nogle som ikke eksekverer kongens love, skal de straffes med døden uden mulighed for benådning og afstraffelsen skal udvides til at omfatte deres familie i tre generationer.

Kollegaer som kender til en forbrydelse, og som informerer deres overordnede herom, vil ikke selv blive straffet. Hverken i høje eller lave stillinger skal der være en automatisk arvefølge til embeder, rang, jord eller honorarer til embedsmændene. Hvis der er hårde straffe som udvides til at omfatte hele familien, vil folk ikke vove at bryde loven og ingen afstraffelse vil være nødvendig”

[7] Oversat fra (Bloom, 1999) s. 197

Han-dynastiet: Om prioritering af landbruget, 163 f.Kr.

Under Kejser Wen (180-157 f.kr) belønnede staten de der indleverede korn til statens lagre, og denne politik ble videreført under Kejser Wu (141-87 f.Kr.). Følgende edikt fra kejser Wen belyser hvordan staten så på landbrugets betydning. [8]

"I de seneste år har høsten ikke været god, og vores folk har lidt under ulykker fra oversvømmelser, tørke og pest. Vi er dybt bedrøvet over dette, men grundet ignorance og manglende oplysninger, har vi ikke kunnet afdække hvor skylden herfor ligger. Vi har overvejet hvorvidt vor administration har været skyldig i nogle fejl eller fejlagtige handlinger. Har vi fejlet med hensyn til at følge Himmelens Vej eller at opnå Jordens goder? Har vi skabt disharmoni i de menneskelige affærer eller negligeret Guderne så de ikke accepterer vores ofringer? Hvad har skabt denne situation?

Har vores belønning af embedsmændene været for overdådige eller har vi involveret os i for mange u-profitable affærer? Hvorfor er fødevareforsyningen til folket så begrænset? Når landbrugsjorden opmåles, er den ikke reduceret og befolkningstællingerne viser ikke en stigning i befolkningen, så mængden af landbrugsjord for hver indbygger er den samme som tidligere eller endda større. Og alligevel er der en drastisk mangel på føde. Hvor ligger fejlen?

Er det fordi for mange mennesker forfølger sekundære aktiviteter som er til skade for landbruget? Er det fordi der anvendes for meget korn til at producere vin eller at der opfodres for mange husdyr? Jeg har ikke været i stand til at opretholde den rette balance mellem vigtige og mindre vigtige affærer. Lad spørgsmålet blive diskuteret mellem kansleren, aristokratiet, embedsmændene og de lærde doktorer. Lad alle udfolde deres bedste bestræbelser til hvordan vi kan støtte befolkningen. Lad intet blive holdt skjult for Os."

[8] Edict of Emperor Wen on the primacy of agriculture (163 f.Kr.) , oversat efter (Bloom, 1999) s. 354

Om bøndernes forhold

Embedsmanden Chao fortæller om bønderne levevilkår i år 178 f.kr [9]

*" Nu om dage må mindst to medlemmer af en bondefamilie på fem mennesker yde arbejdstjeneste. Den dyrkbare jord udgør ikke mere end et hundrede mou (*11.3 acres*); hvorfra udbyttet ikke overstiger 100 shih* (ca. 2.000 liter). *Bønderne pløjer om foråret, sår om sommeren og høster i efteråret og oplagrer for vinteren. De fælder træ til brændsel og yder arbejdstjeneste til regeringen. De kan ikke undslippe forårets blæst og støv, sommerens kvælende hede, efterårets regn og fugt og vinterens isnende kulde. De kan ikke tillade sig at holde fri en eneste dag i løbet af året. De skal desuden tage imod gæster og rejsende. De skal sørge over deres døde, og tage sig af de syge. Samtidigt skal de opfostre deres børn. Deres hårde arbejde til trods, skal de tillige bære ulykker som følge af oversvømmelser og tørke. Nogle gange pålægges de ekstraordinære skatter som straks skal betales. For at betale skatter må de ofte sælge deres afgrøder til laveste pris, og de fattigste må låne penge til renter på 200 % for at betale deres skatter. Til sidst må de sælge deres jord og brønde, eller endda sælge deres børn og børnebørn til slaveri for at tilbagebetale lånet. "*

[9] (Sadao, 1986)s. 577-78 – forfatterens oversættelse. 11 acres svarer til ca. 4 hektar – hvilket umiddelbart virker som mere jord end én familie ville kunne dyrke. En 'mou' angives andre steder til mellem 1/8 til 1/30 af en hektar (10.000 m2). Et længere uddrag af Chao Cuo indberetning findes i (Bloom, 1999) s. 355-357. Her angives renten dog kun til 100%

Han-dynastiet:

Debatten om statsmonopol på salt og jernproduktion. [10]

Kommer senere ….

[10] Oversat fra (Bloom, 1999)360 ff

Ming-dynastiets fald 1636

Teksten her er skrevet af Song Yingxing (1600- 1646?) som var embedsmand under Ming-dynastiet (1368-1644). Song reflekterer her over de problemer som prægede riget umiddelbart før dynastiets undergang. Kilde: Her oversat fra (Lestz, 1999) *s. 5)*

Verdens udvikling.

Det siges at: "*Når der er størst orden, følger kaos; når kaos er størst følger orden*". Denne forandringernes cyklus følger den Himmelske matematik af division og multiplikation. Efter at skrifttegn var udviklet og skriften og vognaksler var standardiseret, fra Shang-dynastiet og frem, har intet andet dynasti end vores eget, skabt vedvarende orden og stabilitet i tre århundreder. Lige nu frygter nogle mennesker at vinterkulden vil ramme i midsommeren. De er uopmærksomme på, at når kaos er størst, vil orden følge.

De ulykker som banditterne i nordvest har skabt, har allerede spredt sig til de centrale flodsletter. Kun de befæstede byer består; Ingen ved hvor mange landsbyer, byer og markeder som er blevet nedbrændt. I dag bliver mennesker dræbt af banditternes bander; I morgen vil de blive dræbt af regeringens tropper. Ingen ved hvor mange marker der er blevet efterladt øde af bønder som flygter fra katastrofen, eller på hvor mange marker de allerede plantede afgrøder visner under solen. Ingen kan tælle hvor mange familier der er blevet splittet, eller antallet af døde som ligger stablet i grøfterne. Ingen kan vide hvor mange befæstede byer der er blevet invaderet og så generobret eller hvor mange byer der er nedrevet til grunden og så genopbygget. De, der er heldige at leve i sydøst, nyder fortsat fremgang, men embedsmændenes øjenbryn er rynkede af bekymring og befolkningens ansigter præget af uro. De er urolige over de allestedsværende banditter, tørken og oversvømmelsernes plager. Intet er tilbage af ånden fra kejser Longjing (1567-1572) og Wanli (1573-1620)! Men dette øjeblik, præcis når kaos er på sit højeste, er et forvarsel om at orden vil komme. Verdensordenen kan stadig blive genskabt; vær ikke forvirret over hvordan den kosmiske matematik fungerer.

Den hellige forordning 1670

Under manchu-kejseren Kangxi, udstedes nedenstående 16-punkts forordning. Målet var at indskærpe de konfucianske normer og værdier i den kinesiske befolkning. Det blev samtidigt befalet at disse 16-punkter, to gange årligt, skulle gennemgås af lokale embedsmænd helt ned på landsby niveau. Forordningen bliver senere suppleret med noter og eksempler til brug i undervisningen heraf i landsbyerne. Kilde: (Lestz, 1999) s. 66

De seksten leveregler (shengyu)

1. Styrk børnenes hengivenhed for forældrene og broderlig hengivenhed for at fremhæve menneske-lige relationer
2. Styrk klan og slægts relationer for at illustrere harmoni
3. Fredeliggør relationer mellem lokale grupper for at gøre ende på skænderier og retssager
4. Fremhæv landbrug og silkeavl så der vil være tilstrækkeligt med mad og klæder
5. Præmier nøjsomhed for at anvende rigdom med forsigtighed
6. Fremme uddannelse for at forbedre de lærdes vaner
7. Udryd overtro for at fremme ortodoksi
8. Tal om loven for at advare de dumme og stædige
9. Tydeliggør ritualer og opførsel for at forbedre folks vaner
10. Lad en hver passe sin egen beskæftigelse – således at folk har fred i sjælen
11. Instruer unge mennesker for at forhindre dem i at handle forkert
12. Forhindre falske anklager for at beskytte de lovlydige
13. Undlad at give husly til bortløbne for at undgå at blive indblandet i deres forbrydelser
14. Betal skatter og undgå at blive presset hertil
15. Foren jer i "*baojia*" systemet for at eliminere tyveri og væbnet røveri
16. Afstå fra had og skænderi for at respektere livet

Kejser Qianlongs brev til Kong George d. III - 1793

Efter faste helt fastlagte ritualer ankom tributmissioner fra Kinas nabolande til hoffet og til gengæld for deres tributgaver og loyalitet, fik de lov at handle i Kina og modtog tillige Kinas beskyttelse. Her er gengivet, i uddrag, det berømte svar som den engelsk handelsmission under Lord G. Macartney fik med tilbage til den engelske Kong George d III

”Skønt I, O konge, lever på den anden side af de mange haves grænser, har I ikke desto mindre, tilskyndet af jeres ydmyge ønske om at få del i vor civilisations fordele, sendt en delegation, som på værdig måde har frembåret jer bønskrivelse. Jeres gesandt har krydset mange have og har ført sig frem ved hof på årsdagen for min fødselsdag. For at vise jeres hengivenhed har I også sendt mig gaver – lavet i jeres land.

Jeg har gennemlæst jer bønskrivelse. Den alvorlige stil, hvori den er affattet, viser en respektfuld ydmyghed fra jer side, som er yderst prisværdig. I betragtning af den kendsgerning at jer gesandt og hans fuldmægtig er kommet en lang vej med jer bønskrivelse og tribut, har jeg vist dem min høje gunst og tilladt dem at blive introduceret i min nærværelse. For at vise min tilfredshed har jeg underholdt dem ved en banket og givet dem talrige gaver. Jeg har også udvirket, at gaver blev bragt til lederen af flåden og 600 af dennes officerer og folk, skønt disse ikke kom til Peking, så også de kunne få del i min altomfattende godhed. (…….)

Europa består af mange andre nationer foruden jeres egen: Hvis hver og én krævende at blive repræsenteret ved vort hof, hvordan skule det da være muligt for os at samtykke heri? Sagen er helt uigennemførlig. Hvordan skulle vort dynasti kunne ændre hele vor procedure og etikettesystem, der har været etableret i over et århundrede for at imødekomme jeres individuelle ønsker? Når det siges, at jeres mål er at udøve kontrol med jeres lands handel, så har jer landsmænd fuld frihed til at handle i Canton flere gange om året og har modtaget den største erkendtlighed fra vor side. Delegationer er tidligere blevet sendt af Portugal og Italien fremførende de samme andragender. Tronen påskønnede deres oprigtighed og belønnede dem deres gunstbevisninger og tog desuden forholdsregler til at lette deres handel med Kina. (….) Hvis I hævder, at jer ærbødighed over for Vort Himmelske Dynasti fylder jer med et ønske om at erhverve vor civilisation, så adskiller vore ceremonier og vort retssystem sig så meget fra jeres eget, at selv om jer gesandt var i stand til at erhverve visse begynderelementer af vor civilisation, ville det være umuligt for jer at overføre vore sæder og skikke til jeres fremmede jordbund. Uanset vor dygtig jer gesandt måtte være, ville intet være vundet herved.

Herskende over den vide verden har jeg stedse kun et for øje, nemlig at opretholde et fuldendt styre og opfylde statens pligter: Fremmede og dyre varer interesserer mig ikke. Når jeg har beordret, at de tribut gaver der er sendt af jer, O konge , skal modtages , var det alene i betragtning af den hensigt , som har fået jer til at sende dem fra det fjerne. Vort dynastis majestætiske dyd er trængt ud til hvert et land under himlen, og konger fra alle nationer har bragt deres kostbare tributgaver over land og hav. Som jer gesandt selv kan se, er vi i besiddelse af alle slags ting. Jeg værdsætter ikke fremmede og sindrige ting og har ingen brug for jert lands fabriksvarer.

Dette er da vort svar på jer anmodning om at udnævne en repræsentant ved mit hof - en anmodning som er imod vort dynastis sædvane, og som kun ville medføre ubehageligheder for jer selv. Jeg har udviklet mine ønsker i detaljer og har beordret, at jer tributudsendinge skal drage af sted i fred på deres hjem fart. Det påhviler jer, O konge, at rette sig efter mine udtalelser og visse endnu større hengivenhed og loyalitet i fremtiden, så at I ved evig underdanighed over for vor trone kan sikre fred og velstand for jeres land herefter. Foruden at skænke gaver (over hvilke jeg vedlægger en fortegnelse) til hvert medlem i delegationen, skænker jeg jer, O konge, kostbare gaver, der i antal overgår hvad der sædvanligvis skænkes ved sådanne lejligheder, hvor blandt andet indgår silke og kuriositeter – over hvilke en fortegnelse ligeledes vedlægges. Modtag dem på ærbødig vis og vær opmærksom på den gode vilje vi har vist over for jer. Et særligt mandat ”

(Kilde: Henrik Fabricius: Kina. Tradition – revolution, Gjellerup,1976, spalte. 81-85. Engelsk version findes i (Lestz, 1999) s. 104 ff.)

Handelsrestriktioner ca.1830

Siden starten af Ming-dynastiet (1368-1644) havde privat udenrigshandel været forbudt i Kina, hvor alt udenrigshandel alene kunne finde sted inden for rammerne af det officielle tributsystem. I 1577 fik Portugal som de første europæere tilladelse til at handle i Macao, og i de næste århundrede fulgte mange andre europæiske lande efter. I 1830 præciseres reglerne for de europæiske købmænd. Nedenstående reglement blev oplæst for de handlende ved ankomsten til Kanton.

Kilde: Jes Bo Falk og P.C. Willemoës Jørgensen: Opiumskrigen 1840-1842, et kultursammenstød (1982) s. 133-34

---

1. Ingen fremmede krigsskibe må komme inden for Bocca Tigris.

2. Hverken kvinder, skydevåben, spyd eller nogen anden form for våben må bringes med til faktorierne.

3. Alle lodser og compradorer skal registreres hos de kinesiske myndigheder i Macao; fremmede skibe må ikke komme i direkte forbindelse med den kinesiske befolkning eller købmænd, medmindre de er underkastet compradorens kontrol.

4. Intet faktori må beskæftige kvindelige tjenestefolk, og der må kun anvendes 8 kinesiske tjenere ved hvert faktori.

5. De fremmede må ikke ro på floden i deres egne både for deres fornøjelses skyld; men d. 8. , 18. og 28. dag i hver måned må højst 10 af dem besøge blomsterhaverne og det buddhistiske tempel på den anden side af floden. Så snart de har fået frisk luft, skal de vende tilbage til faktorierne, og de må ikke tilbringe natten derude eller samles til drikkegilde.

6. De fremmede må ikke fremsætte ansøgninger til kinesiske embedsmænd. Hvis de har noget at meddele, må det ske via Hong-købmændene.

7. De fremmede må ikke bruge bærestole eller sampaner[11], der fører flag; de må kun sejle i små åbne både.

8. Den fremmede handel skal varetages via hong-købmændene. Hemmelig handel mellem de fremmede og forræderiske kinesiske købmænd skal forhindres. Ind- og udsmugling af varer i Canton er forbudt.

9. De fremmede købmænd må ikke forblive i Canton efter handelssæsonens afslutning; de skal enten rejse hjem eller begive sig til Macao.

10. Fremmede handelsskibe må ikke drive om uden for floden, men skal gå direkte til Whampoa, som er den eneste tilladte ankerplads.

11. Hong-købmænd må ikke stå i gæld til de fremmede.

12. De fremmede må hverken købe kinesiske bøger eller lære kinesisk.

Figur 1 Perleflodsdeltaet syd for Kanton (Guangzhou)

[11] Sampaner – større sejlførende fartøj.

Brev til Dronning Victoria 1839

I 1838 sender kejseren sin kommissær Lin Zexu (1785-1850) til Kanton for at bringe den omfattede illegale opiumsimport til ophør. Her førte han moralske kampagner mod opiumshadelen og – rygningen, og beslaglægger opium, piber m.v. I 1839 skriver han et brev til den engelske Dronning Victoria om opiumsproblemet. Brevet blev aldrig overrakt til dronningen men blev offentliggjort i avisen The Times i 1840.
Her er kun en del af brevet gengivet. [12]

Hans Majestæt Kejseren trøster og værner fremmede såvel som kinesere; han elsker alle mennesker i verden uden forskel. Alle gode ting ønsker han at dele med alle mennesker, og ligeledes ønsker han alle skadelige ting udryddet for hele menneskeheden. Hans hjerte omfatter hele universet.

Stort set har rækken af Deres ærværdige lands herskere været respektfulde og lydige. Gang på gang har de sendt ansøgninger til Kina med følgende indhold: *" Vi er taknemmelige for Hans Majestæts Kejserens upartiske og nådige behandling af vort lands undersåtter, der er kommet til Kina for at handle, etc. "* Det glæder mig at høre, at De i Deres egenskab af hersker i Deres ærværdige land er helt fortrolig med princippet om retskaffenhed, og at De er taknemmelig for den gunst, som Hans Majestæt Kejseren har tilstået Deres undersåtter. Derfor har Det Himmelske Rige i overensstemmelse med sin traditionelle venlige måde at behandle fremmede på været dobbelt hensynsfulde over for folk fra England. De har handlet i Kina i næsten 200 år, og Deres land er som følge heraf blevet rigt og lykkeligt.

Da denne handel har stået på så længe, må den nødvendigvis omfatte både samvittighedsløse og ærlige handlende. Blandt de samvittighedsløse er de, der indfører opium til Kina for at skade kineserne; de har haft et sådant held med sig, at denne gift har bredt sig over alle provinserne. Jeg håber, at DE er helt enig med mig i, at folk, som søger materielle fordele på bekostning af andres velfærd, hverken kan accepteres af Himmelen eller tolereres af mennesker. Da Hans Majestæt Kejseren hørte om denne dødbringende gift, blev han optændt af vrede; han sendte mig til Guangdong –provinsen for at undersøge situationen nærmere og for efter samråd med generalguvernøren og guvernøren at træffe de nødvendige helbredende forholdsregler. En af vores beslutninger gik ud på, at enhver kineser, der forhandlede eller røg opium, skulle straffes med døden. I erkendelse af, at fremmede i mange år har udskibet og solgt opium og virkelig påført det kinesiske folk ubeskrivelig skade for at berige sig selv, bør disse fremmede henrettes i overensstemmelse med den nye lov. Imidlertid har de udtrykt anger og bedt om tilgivelse; deres Konsul Elliot har udleveret deres opium, i alt 20.283 kister, til de ansvarlige kinesiske myndigheder. Derefter blev alt dette opium destrueret ved brænding, og jeg rapporterede herom til den kejserlige regering. I betragtning af, at disse fremmede frivilligt udleverede deres opium og derfor fortjener barmhjertighed, har Hans Majestæt Kejseren besluttet at tilstå dem en særlig gunst, nemlig at tilgive dem de forbrydelser, som de hidtil har begået. Jeg håber, at De i Deres beundring for Kina og den kinesiske civilisation som Englands hersker vil pålægge Deres undersåtter at være omhyggelige med at overholde kinesisk lov. De bør udtrykkeligt lade dem forstå, hvor alvorlige konsekvenserne vil være, hvis de vælger ikke at overholde den. Vi vil under ingen omstændigheder tillade fremmede i Kina at bryde kinesisk lov.

Deres land ligger mere end 60.000 li fra Kina. Deres skibe kommer til Kina for at opnå en stor gevinst. Da denne gevinst hentes i Kina og i virkeligheden fratages det kinesiske folk, hvordan kan fremmede da finde på at gengælde den fordel, som de har opnået, ved at skade deres velgørere ved at sende gift hertil? (…) Har de ingen samvittighed? Jeg har hørt, at De har forbudt opium i Deres eget land på det strengeste, hvilket unægtelig må indebære, at De ved, hvor skadeligt opium

[12] Kilde: Jes Bo Falk og P.C. Willemoës Jørgensen: Opiumskrigen 1840-1842, et kultursammenstød (1982) s. 153-157

er. [13]De ønsker ikke, at opium skal skade deres eget land, men De finder det for godt at påføre andre lande som f.eks. Kina denne skade. Hvorfor?

De varer, der stammer fra Kina, er alle nyttige. De er anvendelige som fødemidler og på anden måde, og de er lette at sælge. Har Kina frembragt nogle vare, som er skadelig for andre lande? (…) Derimod er de varer, der importeres fra fremmede lande, rene legetøjsartikler, som uden ringeste skade kan undværes. Da vi ikke har noget rigtigt behov for disse ting, hvilken skade ville det så være, om vi besluttede at standse al fremmed handel? Grunden til, at vi uden tøven tillader fremmede at indskibe kinesiske varer som te og silke, er, at vi mener, at alle jordens mennesker bør have del i alle goder. (…)

Jeg har forstået, at De er en venlig og barmhjertig monark, og jeg er overbevist om, at DE ikke vil gøre mod andre, hvad De ikke ønsker, at andre skal gøre mod Dem. (…) Jeg har hørt, at der i de områder, der hører under Deres direkte jurisdiktion – som f.eks. London, Skotland og Irland – ikke dyrkes opium; det produceres i stedet i Deres indiske besiddelser. (…) Må jeg foreslå, at De destruerer alle disse opiumsplanter og dyrker fødevarer i stedet, og at De befaler, at alle, der vover at plante opiumsvalmuer igen, skal straffes strengt. Hvis De træffer disse menneskekærlige forholdsregler ved at fremme det gode og udrydde det onde, vil Himmelen beskytte Dem og guderne give Dem lykke. Desuden vil De opnå et langt liv og blive belønnet med en mængde børn og børnebørn! (…)

Da en fremmed, der drager til England for at handle, skal overholde engelsk lov, hvorfor skal en englænder da ikke adlyde kinesisk lov, når han befinder sig i Kina? Den nuværende lov pålægger enhver kineser, der har forhandlet eller røget opium, dødsstraf. Da en kineser ikke ville have mulighed for at forhandle eller ryge opium, hvis ikke fremmede havde bragt det til Kina, er det indlysende, at de, der er de virkelige skyldige i en kinesers død som følge af en opiumsdom, er opiumshandlerne fra de fremmede lande. Når de forårsager andres død, hvorfor skulle de så selv skånes fra en dødsstraf? (…) Dette er den logiske begrundelse for den nye lov, der fastslår, at enhver fremmed, der bringer opium til Kina, vil blive dømt til hængning eller halshugning. Det er vor hensigt at udrydde denne gift én gang for alle og derved gavne hele menneskeheden.

(…)

Vort Himmelske Rige hæver sig over alle andre lande i henseende til dyd, og det besidder en magt, der er stor og ærefrygtindgydende nok til at udføre dets vilje. Men vi vil ikke retsforfølge en person uden at advare ham i forvejen; derfor har vi gjort vor lov klar og bestemt. Hvis købmændene fra Deres ærværdige land ønsker at handle med os i fremtiden, skal de rette sig efter vor lov og afbryde opiumsforsyningen én gang for alle. De må under ingen omstændigheder ved en bevidst overtrædelse sætte vor vilje til at håndhæve loven på prøve. Som hersker over et ærværdigt landbør De gøre Deres til at afdække det skjulte og afsløre det onde. Jeg håber, at De fortsat vil kunne glæde Dem over vores land og blive mere og mere respektfuld og lydig. Hvor er det dejligt, at vi alle kan glæde os over fredens velsignelser. Jeg håber endvidere, at De, når de modtager dette brev, øjeblikkeligt vil meddele begrundelserne for opiumsforbuddet til alle, der har behov for at kende dem. Vær venlig ikke at tøve hermed.

Vil Deres Højhed straks efter modtagelsen af dette brev prompte informere os om situationen og om de skridt, De vil tage for at få sat endeligt punktum for opiumsondet. Vær venlig at svare hurtigt.

[13] Opium var ikke forbudt i England, men forbruget var meget begrænset, og rygning fandt ikke sted.

Nanjing-traktaten 1842

Efter Kinas nederlag i den 1. opiumskrig (1939-42) måtte Kina d. 29 August 1842 underskrive den første af en lang række såkaldte 'ulige traktater', hvor man gav særlige handelstilladelser mv. til England og snart efter også Frankrig, USA og andre lande. De ulige traktater blev starten på det som i Kina omtales som de "100 års ydmygelser", idet traktaterne først blev annulleret igen under 2. verdenskrig. Det følgende er kun et uddrag af Nanjing-traktaten. [14]

2. Hans majestæt kejseren af Kina giver tilladelse til, at britiske borgere med husholdning må opholde sig i den hensigt at drive handel i byerne Canto, Amoy, Houchou, Ningpo og Shanghai. Hendes majestæt dronningen af England vil indsætte konsuler i hver og en af ovennævnte byer til at varetage kommunikationen mellem de kinesiske myndigheder og de udenlandske handelene, og til at tilse at rimelige skatter og afgifter til den kinesiske regering bliver betalt af den britiske majestæts undersåtter. …

3. Da det ganske åbenbart er nødvendigt og ønskværdigt, at britiske borgere har en havn, hvor de kan reparere deres fartøjer, når dette behøves, og holde forråd til dette formål, afstår hans majestæt kejseren af Kina til hendes majestæt dronningen af England øen Hong Kong, som evigt skal være i hendes britiske majestæts, hendes arvingers og efterfølgeres besiddelse. Hong Kong skal styres efter de love og forordninger, som hendes majestæt dronningen af England finder det hensigtsmæssig for udlændinge.

4. Kejseren af Kina accepterer at betale et beløb på seks millioner dollars svarende til værdien af den opium som blev leveret til Canton i marts måned 1839, som løsesum for hendes britiske majestæts superintendent, som var fængslet og truet med døden af de kinesiske embedsmænd.

5. Kinas regering har tvunget de britiske købmænd til udelukkende at handle med de af den kinesiske regering godkendte kinesiske købmænd, (eller Cohong) (…) Kejseren af Kina accepterer at afskaffe denne praksis i fremtiden i alle de havne hvor de britiske købmænd måtte opholde sig, og tillade dem at udføre deres handelstransaktioner med hvem de måtte ønske (…)

6. Da den britiske majestæts regering har været tvunget til at udsende en ekspedition for at få oprejsning for de kinesiske myndigheders voldelige og uretfærdige behandling af den britiske majestæts undersåtter, accepterer den kinesiske kejser at betale en sum på 12 millioner dollars (…)

7. (*omhandler hvordan den samlede sum på 21 millioner dollars skal betales*)

8. og 9. (*Om den betingelsesløse løsladelse af alle britiske statsborgere eller andre som har samarbejdet med englænderne og som er tilbageholdt af de kinesiske myndigheder*)

10. *(omhandler toldafgifter på import og eksportvarer i de omtalte traktatbyer – at afgifterne skal være kendte og fastlagte og at yderligere told på indenlandsk videreforhandling af disse varer ikke må overstige 5 %)*

11. *(fastslår at al kommunikation mellem de to lande regeringer og deres repræsentanter er mellem "fuldstændig ligeværdige parter")*

12. Når den kinesiske kejser har bekræftet denne traktat, og de første pengebeløb er modtaget, vil de britiske dronnings militære styrker blive trukket tilbage fra Nanjing og Den Store Kanal. (…)

13. Ratifikationen af denne traktat af hans majestæt kejseren af Kina og hendes majestæt dronningen af England skal udveksles så snart som den store afstand som skiller England og Kina tillader det, men i mellemtiden skal kopier heraf, som er signeret og forseglet af repræsentanter for de respektive Suveræner, omgående træde i kraft

[14] Efter http://china.usc.edu/treaty-nanjing-nanking-1842 (oversættelse otto leholt)
Den senere Tianjin-traktat af 1858 kan ses på http://www.chinaforeignrelations.net/node/144

Udstedt i Nanjing (…) d. 29. august på den hendes britiske majestæts skib Cornwallis (…)
HENRY POTTINGER, KEYING and ELEPOO.

Oprør og lokale militser

Kina har altid oplevet oprør, men aldrig i det omfang som tilfældet var i årene 1850-73. Tai-ping oprøret var det største af disse, og førte andre oprør med sig. I vest og nordvest gjorde muslimer oprør, i sydvest var det Miao-oprøret , i nord Nian-oprøret og langs kysterne hærgede hemmelige selskaber og Triader. Kilden her er en forespørgsel fra det lokale aristokrati om militær hjælp til organisering af deres lokale forsvarsmilitser. Netop disse lokale militser kom til at spille en afgørende rolle i nedkæmpelsen af de mange lokale oprør.[15]

Anmodning fra Li Yuying, med *Juren* grad, og Tan Duanyuan, med *Shengyuan* grad, fra Wu Præfektur, Guangxi-provinsen. [16]

Vort dynasti har fulgt læren fra antikkens vismænd. Derfor har alle i Rong-amtet kunne leve i harmoni i lang tid. Befolkningen voksede og ressourcerne var mangfoldige; selv vores hunde og høns skulle aldrig frygte forstyrrelser. … Imidlertid, i 1846 begyndte banditter og oprørere at samle sig på østsiden af Liangxu og forstyrrede vores lokale ro. Som deres magt voksede spredte deres indflydelse sig. De erobrede endda byen og tog regeringens embedsmænd til fange. Der var inden lov og orden i byen og oprørerne hærgede alle vegne. Medlemmer af adelen blev dræbt og tilfangetaget; kvinder blev voldtaget. Døde kroppe flød overalt; huse var forvandlet til aske; bøndernes marker dækket af ukrudt. Det var bestemt trist, at se alt dette ske…. De plyndrede ejendomme, selv langt fra deres base område, og tvang folk under deres kontrol til at betale jordskatter til dem. De var med til at tvinge embedsmænd til at sende falske rapporter om, at oprørenes områder var generobret af regeringstropperne. Banditterne brugte officielle segl og udsendte falske bekendtgørelser til befolkningen. Det var utåleligt at have disse bøller til at dominere vores lokale regering.

Sidste år var vi heldige at have en guvernør og generalguvernør, som besluttede at lede deres tropper ud for at knuse banditterne i Xunzhou. Guvernøren havde lovet at overføre hæren til Rong-amtet, hvor den lokale milits prøvede at konsolidere sig, mens man afventede regeringstropperne. Militsen har kæmpet i lang tid og er nu blevet ret udkørte. Jeg er bange for, at hvis den lokale milits kollapser, vil banditterne hærge over hele amtet og vise sig vanskelige for regeringstropperne at kontrollere.

Den lokale milits er i stand til at mønstre ti tusinde tropper, alle kamp-trænede veteraner som hader oprørerne. Det er vores holdning at kunne vi bare få en uddannet kommandør, ville militsen være meget effektiv imod oprørerne. Desværre har vi ikke været i stand til at finde en erfaren kommandant til at lede tropperne. Der har været konstante diskussioner om slagplaner og militsen har aldrig handlet som én enhed. Derfor er vi ofte blevet besejret af oprørerne. Præfekten og generelguvernøren udnævnte et par officerer til at lede militsen. De gav ordrer, uddelte bannere og segl, men kom ikke og tog personlig kommando. Den lokale milits, har derfor, ikke været forenet og kan ikke bidrage meget til at afværge den kritiske situation.

Nu har guvernøren i Guangxi-provinsen udsendt sin hær for at udrydde banditterne i Xunzhou, vi håber at de derefter, øjeblikkeligt vil komme Rong-amtet for at udrydde banditterne og rede folket. Hvis deres Excellence har sympati med folkets lidelser, lad venligst hæren straks komme her for at nedkæmpe banditterne… Vi vil foreslå at De konsoliderer militserne i Teng, Pingnan, Beiliu, Chenqi og Xinyi amter under Deres kommando, så banditterne ikke undslipper vores milits ved at hoppe frem og tilbage over amtsgrænserne. Når regeringstropperne kommer til Rong amtet, få dem til at træne militsen så den bedre kan forsvare os mod banditterne. Vo forslårat De også udsteder en general amnesti for de som er blevet tvunget til at tilslutte sig oprørerene. Vi har tillid til en strategi om at omringe banditternes opholdsbaser; vi er sikker på at de ikke kan modstå Deres angreb og at deres dage er talte …

Huang Pengfen og Feng Weireng er to ledere som er respekterede af militsen. Hvis De ville udpege dem som kommandanter, ville de få støtte og være i stand til at nå vores mål om at befri området for oprørerene. Når Deres tropper ankommer her, vil vi personlig gerne tilslutte os dem, og modtage Deres ordre og give dem støtte om ønsket. Med Deres store talent og evner som højere militær og civil embedsmand, vil de helt sikkert kunne frelse folket fra deres lidelser. Med den største ydmyghed præsenterer vi disse synspunkter for Dem.

[15] *Kilde*: Patricia B. Ebrey: Chinese Civilization – a sourcebook, The Free Press New York, 1993, s. 321-322. Oversættelse Otto Leholt

[16] *Juren* - Eksamensgrad fra provinseksamen. *Shengyuan* – laveste eksamens grad fra den statslig amtseksamen
r

Taiping-oprøret 1851-1864

I årene 1850-70 var Kina plaget af omfattende indre oprør. I nordøst af Nian-oprøret, i vest det muslimske oprør, i sydvest Miao-oprørene og i det østlige centrale Kina af Taiping-oprøret. Taiping- oprøret regnes for at være det mest omfattende og mest blodige bondeoprør verden endnu har set. Oprøret var ledet af den fallerede student Hong Xiuquan (1813-1864) som, inspireret af de kristne missionærer i Guangzhou, havde fået en vision om at han var Jesus Kristus broder og nu skulle sprede kristendommen i Østen. Oprøret var ikke rettet mod de 'fremmede' udlændinge, men først og fremmest mod at knuse alle de 'onde dæmoner' (manchuerne, daoismen, buddhisme og konfucianismen) som i årtusinder havde undertrykt folket.

Det følgende er uddrag at Taiping-oprørenes økonomiske program fra 1853.[17]

"Fordelingen af jorden skal baseres på antallet af personer i hver familie, uafhængig af køn. En stor familie har ret til mere jord, den lille familie til mindre. Den fordelte jord skal ikke være af samme standard, men blandet. En familie på seks personer skal således have tre stykker frugtbar jord og tre stykker ufrugtbar jord.

Al jord i landet skal dyrkes i fællesskab af hele befolkningen. Hvis der er mangel på jord et sted, flyttes nogle af indbyggerne til et andet sted. Al jord i landet skal gensidigt understøtte alle i forhold til overflod og knaphed. Hvis et sted har tørke, så træk på den rigelige høst et andet sted for at overkomme manglerne. (…) Således vil alle mennesker i landet nyde den Himmelske Far, den Højeste Herre og Gud Herren i det højes velsignelse. Jorden er til for alle at dyrke, føden for alle at spise, klæderne for alle at bære og penge for alle at bruge. Ulighed skal ingen steder findes; ingen skal lide af sult eller kulde …

Morbærtræer skal plantes langs bymurene i overalt i landet. Alle kvinder skal dyrke silkeorme, for at væve og lave klæder. Alle familier i landet skal opdrætte fem høns og to svin (..)

I høstsæsonen skal en Gruppe Officer [18] styre (indsamlingen af korn) af hans sergenter. Efter at have fratrukket det korn som er nødvendigt for at føde 25 familier indtil næste høst, skal han indsamle resten af produktionen til oplagring i statens magasiner. Den samme metode for indsamling skal anvendes på andre produkter som byg, bønner, fibre, bomulds klæde, silke, husdyr, sølv og kobbermønter og så videre, for alle mennesker under Himmelen er af den samme familie som tilhører den Himmelske Far, den Højeste Herre og Gud Herren i det høje. Ingen skal have privat ejendom. Alle ting skal overdrages den Højeste Herre, så at Han har mulighed for at gøre brug af dem og fordele dem ligeligt til alle mennesker i hans store verdens-familie. Således vil alle have tilstrækkeligt med føde og klæder …

(…) I de enkelte enheder af 25 familier skal der udføres arbejde med keramik, metal, tømre og murerarbejder og andre slags faglært arbejde af sergenter og militsmændene, uden for sæsonen med høstarbejde eller militære tjenester.

I udførelsen af de forskellige ceremonielle højtider for de 25 –familier under hans administration, skal Gruppe Officeren afholde gudstjenester og bede til den Himmelske Far, den Højeste Herre og Gud Herren i det høje. Alle de dårlige skikke fra tidligere må fuldstændig afskaffes. "

[17] Oversat fra (Lufrano, 2000) s. 224-226 af Otto Leholt

[18] Der henvises til lederen af en gruppe af 25 husholdninger.

Selvstyrkelsesbevægelsen (1)

Som reaktion på Kinas ydmygelser i Opiumskrigene og de ulige traktater, er der en række lærde embedsmænd, som i årene 1860-95 tager forskellige initiativer til at styrke Kina i forhold til vesten. Disse mange forsøg på at styrke Kina, omtales under ét som Selvstyrkelsesbevægelsen fra ca. 1860 – 1895. Det var karakteristisk for selvstyrkelsesbevægelsen, at man ikke argumenterede for grundlæggende kulturelle eller politiske forandringer, men alene for mindre justeringer i forhold til den nye virkelighed som mødet med den europæiske imperialisme repræsenterede. Her skal bringes uddrag af fra et par af disse reformatorer:

Feng Guifen (1861): Hvorfor er Kina svagt?

Feng Guifeng (1809-74) tog initiativ til at der i 1863 oprettes en skole for vestlige sprog og videnskab i Shanghai. Han mente ikke at kineserne i bund og grund kunne lære noget nyt af vesterlændingene, men at kineserne skulle blive bedre til at udnytte det de allerede kunne. Teksten her er uddrag fra hans essays i bogen "Protest from the study of Jiaobin" fra 1861. [19]

"Ifølge den almindelige geografi som er opgjort af en englænder, er Kinas territorie otte gange større end Rusland, ti gange større end De Forenede Stater, hundrede gange større end Frankrig og to hundrede gange større end England. … Alligevel er vi blevet skamfuldt ydmyget af de fire nationer, ikke fordi vores klima, jord eller ressourcer er deres underlegne, men fordi vort folk er underlegne …. Nuvel, vores underlegenhed skyldes ikke hvad Himmelen har tildelt os (dvs. nedarvede natur), men skyldes snarere os selv. (…) Fordi denne underlegenhed skyldes os selv, er det stadigt skamfuldt, men dog noget som vi kan gøre noget ved. Og hvis vi er skamfulde, er der intet bedre at gøre end at begynde en selvstyrkelse.

Hvorfor er de vestlige nationer små og alligevel stærke? Hvorfor er vores nation stor og samtidigt svag? Vi må søge efter midlerne til at blive deres ligemænd, og det afhænger alene af vores menneskelige anstrengelser. Med hensyn til den nuværende situation, kan følgende observeres: I at undgå spild af menneskelige talenter, er vi barbarerne underlegne; I ikke at spilde naturressourcer, er vi barbarerne underlegne; I at tillade at der ingen barriere er mellem herskeren og folket, er vi barbarerne underlegne; og i at lade handling følge ord er vi også barbarerne underlegne. Afhjælpningen af disse fire punkter skal findes i os selv. De kan blive ændret øjeblikkeligt, om blot kejseren udstikker den rette kurs for os. Der er ingen grund til at lære fra barbarerne i disse sager.

Vi har kun én ting at lære fra barbarerne, og det er stærke skibe og effektive geværer…. Der skal gives midler til at etablere skibsværfter og arsenaler i hver en handelsby. (…)

Vores nations vægt på embedseksamener har igennem lang tid lejret sig dybt i befolkningens bevidsthed. Intelligente og fremragende studenter har spildt deres tid og energi på så ubrugelige ting som de stereotype eksamensessays, eksaminations papirer og formel kalligrafi … Vi bør nu bede halvdelen af dem om, at anvende tiden på at fremstille instrumenter og våben og at fremme naturvidenskaben. … Kinesernes intelligens og opfindsomhed er helt bestemt overlegen i forhold til de forskellige barbarer; det er kun fordi vi ikke hidtil har gjort nytte heraf. Når regeringen over os finder glæde ved noget, så vil folket under den forfølge det videre: deres reaktion vil være som et ekko båret af vinden. Der bør være nogle personer med ekstraordinær intelligens som kan få nye ideer og forbedre de vestlige metoder. Til at begynde med må de bruge vesterlændinge som læremestre og forbilleder; herefter vil de opnå det samme niveau og være deres lige; Endelig vil de bevæge sig fremad og komme foran dem. Heri ligger vejen til selvstyrkelse.

Vi skal bruge barbarernes instrumenter, men ikke overtage deres kultur. Vi skal bruge dem således at vi kan afværge dem. (…) Kun således kan vi skabe fred i riget; Kun således kan vi blive den ledende magt i verden; (…) Frigøre os fra ydmygelserne (..) og forblive den største land på jorden"

[19] (Lufrano, 2000) s. 235-236. Oversættelse Otto Leholt

Selvstyrkelsesbevægelsen (2)

Principper kontra det praktiske

Et af de første projekter som Selvstyrkelsesbevægelsen fik iværksat var var oprettelse af skoler som underviste i fremmede sprog i 1861, og senere også i naturvidenskab. Dette førte i 1867 til debat ved hoffet, hvor flere konfucianske lærde så dette som uforeneligt med den klassiske lære og som en trussel imod denne. En af modstanderne var den mongolske leder af Statssekretariatet, Woren, hvis synspunkter her bringes i uddrag. [20]

"Hvis vores studerende i almindelighed skal undervises i disse emner (astronomi og matematik) af vesterlændinge, vil det øve stor skade … Deres tjener har lært, at den måde hvorpå man opbygger en nation er ved at lægge vægt på ritualer og korrekthed, ikke på magt (*and plotting*).[21] Den fundamentale indsat ligger i folkets sind, ikke i teknikken. (…)
Fra antikken og ned til moderne tid, har Deres tjener aldrig hørt om nogen der kunne bruge matematikken til at rejse en nation fra en tilstand af forfald eller at styrke den i tider med svaghed ….

Siden indgåelse af fredsaftalen (Tianjin-traktaten) har kristendommen været fremherskende, og halvdelen af vores uvidende folk er blevet narret heraf. Den eneste ting vi kan stole på er, at vores lærde med tydelighed forklarer folket om de konfucianske grundsætninger, som vil gøre det muligt at understøtte den uvidende befolknings sindelag. Hvis vores talentfulde og fremragende lærde (…) skal afvige fra de almindelige studier og følge barbarerne, så vil det korrekte sindelag ikke udvikles, og dermed vil de onde ånder (evil spirits) blive styrket. Efter flere år, vil det ende med ikke mindre end at drive flertallet af de kinesiske folk, til at vise deres troskab til barbarerne".

[20] (Lufrano, 2000) s. 238-39. Oversættelse Otto Leholt

[21] Engelsk tekst *'power and plotting', mangler oversættelse heraf ..?*

Zeng Guofan og Li Hongzhang

Zeng Guofan (1811-1872) og Li Hongzhang (1823-1901) er de mest fremtrædende repræsentanter for 'selvstyrkelsesbevægelsen'. Begge med høje klassiske uddannelser bag sig og var aktive i nedkæmpelsen af Tai-ping oprøret. De havde begge høje embedsposter i provinserne som guvernører og generalguvernører og havde en pragmatisk tilgang til spørgsmålet om at lære af vesten. Uddraget her er fra et brev de sendte i marts 1871 til det nyligt oprettede udenrigspolitisk kontor (Zongli Yamen) [22]

Sidste efterår (…) diskuterede vi forslaget om, at udvælge intelligente unge som kunne sendes til skoler i forskellige vestlige lande for at studere militær administration, skibsfart, infanteri taktik, matematik, fremstillingsvirksomhed og andre emner. Vi vurderede at deres uddannelse kunne afsluttes efter godt ti år, hvorefter de kunne vende tilbage til Kina så andre kinesere kunne få en grundlæggende forståelse af Vestens overlegne teknikker. (…) Nogle vil sige, *"Arsenaler er blevet etableret i Tianjin, Shanghai and Fuzhou for skibsbygning og fremstilling af våben og ammunition. Tongwen College (for udenlandske sprog) er oprettet i Beijing for at Manchuer og kinesiske unge kan studere under vestlige lærere. En sprogskole er åbnet i Shanghai for at uddanne de unge studenter. Det ser derfor ud som om at man er godt i gag i Kina og at der derfor ikke er nogen grund til at sende de unge udenlandsk."* Disse kritikere glemmer imidlertid, at åbne arsenaler for fremstillingsvirksomhed og at åbne skoler til instruktion er kun begyndelsen på vores bestræbelser på at rejse os. (..) Vesterlændinge søger praktisk viden … Hvis vi kinesere ønsker at overtage deres overlegne teknikker og pludselig prøver at købe deres maskiner, vil ikke bare vore ressourcer hertil være utilstrækkelige, men vi vil ikke være i stand til at mestre de grundlæggende principper og at forstå de komplicerede teknikker, med mindre vi har praktiseret dem over en lang tid … "

[22] (Lufrano, 2000) s. 240-241 – oversættelse Otto Leholt

Selvstyrkelsesbevægelsen (3)

Zhang Zhidong (1898): Formaning om at lære.

Zhang var ligeledes en yderst velrenommeret embedsmand, som havde iværksat mange reformer i provinserne. Han tilhørte de moderate blandt reformatorerne, og hans position er bedst udtryk i talemåden: *"Chinese learning for substance, Western learning for function".* [23]

"Kina krise i dag har ingen parallel i Forårs- og Efterårs Perioden (Kontutzes tidsalder) eller i alle dynastierne fra Qin og Han ned til Yuan og Ming. ..

FORTSÆTTES

[23] (Lufrano, 2000) s. 245 ff

Liang Qichao – Kinesernes fejl

Den unge Liang Qichao (1873-1929) opholdt sig i 1903 i syv måneder i USA og Canada. Han flygtede efter de fejlslagne 100 dages reformer i 1898 til Japan, hvor han blev journalist. Hans artikler blev smuglet til Kina, hvor de blev en vigtig inspiration for de revolutionære grupper. Teksten her er et uddrag fra hans dagbog fra USA. Selvom han var for demokratiske institutioner, mente han ikke at det amerikanske system kunne bruges i Kina. I uddraget her, fremhæver han det kinesiske folks svagheder. [24]

Kinesernes fejl.

(…) svagheden hos det kinesiske folk kan opstilles således:

1. Vores karakter er mere den som slægtsfolk end borgere. Kinas sociale organisation er baseret på familien og slægten som en enhed frem for individet, det vi kalder for "*at styre ens familie før man styrer samfundet*" … Jeg mener at selv om styrken ved de vestlige ariers selvforvaltning var tidligere udviklet, er vores kinesiske form for lokalstyre lige så godt. Hvorfor kunne de skabe nationalstater mens vi ikke kunne? Svaret er at de udviklede et system af byer med selvstyre, mens vi udviklede et selvstyre baseret på slægten. … At kinesere er slægtsfolk men ikke borgere blev jeg endnu mere overbevist om efter at have rejst i Nordamerika ….

2. Vi har en landsby mentalitet og ikke en national identitet. Jeg hørte Roosevelt tale om at den mest presserende opgave for amerikanerne var at slippe landsbymentaliteten, hvor med han mente folks loyalitet til deres egen hjemby og stat. I historiske sammenhæng har amerikanerne ikke desto mindre haft succes med at skabe en republikansk styreform, selvom om de havde disse lokale følelser fra starten af, så det kan ikke være helt forkert. Men udviklet til det yderste vil det være en hindring for opbygningen af nationen. … Vi kinesere har udviklet det for langt …

3. Vi kan kun acceptere despotiet og kan ikke nyde friheden …Når jeg kigger på alle de kinesiske samfund rundt om i verden, er ingen så uorganiserede som i San Francisco. Hvorfor? Svaret er frihed. Karakteren af kineserne i Kina er ikke bedre end de i San Francisco, men hjemme er de styrede af embedsmænd og begrænsede af fædre og ældre brødre …. (…) Med sådanne landsmænd ville det da være muligt at praktisere et valgsystem? … Helt ærligt (…) jeg finder ikke at kineserne hjemme er overlegne i forhold til dem i San Francisco. Tværtimod finder jeg at deres civilisations niveau er underlegent i forhold til dem i San Francisco (…)

   Friheden, forfatningen og republikansk styre indbefatter et flertalsstyre, men den overvejende del af det kinesiske folk er som de i San Francisco. Hvis vi skulle indføre et demokratisk regeringssystem nu, ville det betyde ikke mindre end et nationalt selvmord. (…) For at sige det i få ord, så kan det kinesiske folk kun regeres gennem et autokrati; de kan ikke nyde friheden. (…)

4. Vi mangler ophøjede målsætninger.… Dette er den fundamentale svaghed ved os kinesere. … Drivkraften for amerikanere og europæere er ikke helt ens, men efter min mening er de mest vigtige deres forkærlighed for skønhed, deres bekymring for social æresfølelse og deres religions ideer om fremtiden. Disse tre ting er grundlaget for udviklingen af vestens spirituelle civilisation, og er det som vi kinesere mangler allermest ….
   (…)

[24] *Kilde*: Patricia B. Ebrey: Chinese Civilization – a sourcebook, The Free Press New York, 1993, s. 338 f. Oversættelse Otto Leholt

Zou Rong:
"Om revolutionen" 1903

Zou Rong (1885-1905) voksende op i en velstående handelsfamilie i Sichuan-provinsen. Hvor forældrene havde ønsket at Zou havde taget den traditionelle embedseksamen, så valgte han i stedet for i 1902 at tage til Japan for at studere. Her stiftede han bekendtskab med europæisk historie og europæiske filosoffer som Rousseau, Montesquieu og Spencer. Han får også her kontakter til Sun Yat-sen revolutionære undergrundsbevægelse. I 1903 vender Zou tilbage til Kina,. med hans manuskript 'Den Revolutionære Hær' som snart blev den mest læste revolutionære tekst i Kina. Zuo Rong bliver arresteret af politiet i det Internationale Koncessionsområde i Shanghai og dør i fængslet i 1905 – kun 21 år gammel. Det følgende er uddrag af hans bog [25]

Om revolution

Revolution er en universel lov for evolutionen. Revolution er et universelt princip i verden. Revolutionen er en overgangsperiode og essensen af kampen for overlevelse. (…) Revolution er at udrydde slaveri og selv blive herre (…) Jeg har hørt at den Engelske Revolution i 1668, den Amerikanske Revolution i 1775 og den Franske Revolution af 1870 alle var revolutioner som fulgte naturen og var i overensstemmelse med menneskets natur. Det var alle revolutioner som tjente til at eliminere hvad der var korrupt og fastholde det gode og til at gå fra vildskab til civilisation. Individet blev ofret for at rede verden; adelsklasserne blev ofret for at tilgodese det almindelige folk og tillade alle at nyde lykken ved lighed og frihed. (….)

Om revolutionær uddannelse.

For at gennemføre en stor genopbygning, må der også gennemføres en destruktion. For en omfattende destruktion må der først ske en konstruktion. Dette har været et uforanderligt og fast princip gennem tiderne. Den revolution vi gennemfører i dag en revolution som vil ødelægge, for at gøre genopbygningen mulig. Men, for at gennemføre destruktionen må vi være i stand til at konstruere. Dette blev udtrykt meget fint af den store helt i den italienske nations opbygning, Mazzini, som sagde: *" Revolution og uddannelse må gennemføres samtidigt."* Foran Jer, mine landsmænd, siger jeg: Revolutionær uddannelse! Endvidere, der må være uddannelse før revolutionen og uddannelse efter revolutionen. ….

Kinesiske forrædere

Zeng Guofeng, Zuo Zongtang og Li Hongzhang [26] er alle blevet kåret som adelige og hyldet af kejseren af det store Qing-dynasti (..) som Restorationens (=selvstyrkelsesbevægelsen) helte. (…) De er blevet endeløst tilbedt og holdt frem som eksempler for senere eksamenskandidater. Men, jeg har hørt, at den tyske premierminister Bismarck skændede på Li Hongzhang med ordene: "*Vi europæere ser en ærefuld bedrift i at pacificere fremmede racer. Jeg har aldrig hørt om at man skulle vinde hæder ved at slagte ens eget folk*". (…) Zeng, Zou og Li hævdede alle at være belæste og at kunne sammenligne sig med fortidens lærde. Alligevel slagtede de nådesløst deres egne landsmænd og tjente således som de mest loyale og undertrykkende slaver af Manchuerne …. (..) og tillod hermed Manchuerne fortsat at herske over Kina (…)

Om revolutionær uafhængighed

Jeg er et ungt menneske med ringe uddannelse og dannelse. Jeg kan egentlig ikke rigtigt diskutere den store betydning af revolutionær uafhængighed, men med frygt og skælven har jeg samvittighedsfuldt prøvet at forstå meningen i den Amerikanske revolutionære uafhængighed. Knælende foran mine mest respekterede og elskede firehundrede millioner opstemte Han-kinesiske landsmænd, opstiller jeg de følgende forslag til jeres overvejelse:

1. Kina tilhører kineserne. Vi skal alle anerkende at dette er Han-kinesernes Kina
2. Vi vil ikke tillade nogen fremmed race at ændre på vort Kinas rettigheder
3. Alle pligter til at adlyde Manchuerne er bortfaldet
4. Lad os vælte den barbariske regering som Manchuerne har etableret i Beijing
5. Lad os fordrive alle manchuerne og dræbe dem for at hævne os
6. -19 … (her følger en række punkter som kopierer den Amerikanske Uafhængighedserklæring vedrørende borgernes rettigheder etc., inden Zou Rong forslår oprettelsen af Den Kinesiske Republik.)

[25] Oversat fra **Lestz**, P.-k. C. (1999). '*The search for modern China - a documentary collection'.* New York: W Norton & Company . s. 198-201

[26] Progressive provinsguvernører som dels havde hjulpet med nedkæmpelsen af Taiping – oprøret i 1864 og siden stod i spidsen for den kinesiske 'selvstyrkelsesbevægelse' i 1870-80'erne.

Sun Yat-sens Revolutionære Proklamation, 1907 [27]

I 1905 var der ca. 10.000 kinesiske studerende i Japan. Deres oplevelser af de store fremskridt Japan havde gjort på kun få årtier, var kun med til at forstærke deres utilfredshed med Qing-styret i Kina. Der var også flere kinesiske revolutionære som havde søgt midlertidigt eksil i Japan - herunder Sun Yat-sen, som i 1905 havde oprettet en revolutionær organisation kaldet: Chinese Alliance Association. I 1907 udsender organisationen sin 'Revolutionære Proklamation', som her gengives i uddrag.

Siden den kinesiske nation opstod, har vi kinesere, trods midlertidige afbrydelser, regeret vort eget land. Når Kina var midlertidigt besat af en fremmed race, lykkedes det altid vores forfædre at drive disse fremmede ud, og genoprette fædrelandet, og sikre Kina for fremtidige generationer af kinesere. Når vi i dag fremhæver det retfærdige i at starte et oprør for at udvise en fremmed race der har besat Kina, gør vi ikke andet end hvad vores forfædre tidligere har gjort og også ville forvente af os. Retfærdigheden er i den grad på vores side, at alle kinesere som er gjort bekendte med vores synspunkter, ikke vil være i tvivl om retfærdigheden i vores sag.

Der er imidlertid en forskal mellem vores revolution og vore forfædres revolutioner. Formålet med tidligere revolutioner, så som Ming-oprørene eller Taiping-oprørene, var at bevare Kina for kineserne og ikke andet. Vi derimod, kæmper ikke kun for at uddrive de fremmede herskere, og således bevare Kina for kineserne, men også for grundlæggende at ændre Kinas politiske og økonomiske struktur. Mens vi ikke kan beskrive detaljerne i denne nye politiske og økonomiske struktur, da det involverer så mange ting, så er de grundlæggende principper bag: frihed, lighed og broderskab. Gårdsdagens revolutioner var revolutioner af og for heltene; vores revolution er derimod en revolution for og af folket. I folkets revolution har enhver der tror på principperne om frihed, lighed og broderskab en pligt til at deltage, og Militære Regeringen[28] er blot et middel hvormed vi kan fuldende denne revolutionære forpligtigelse. I korthed, er befolkningens ansvar det samme som Militær Regeringens ansvar. (…) Kun når (befolkning og regering) samarbejder fuld ud, kan vores revolutionære mål opnås.

Netop nu ønsker vi at udtrykke fuldt og oprigtigt hvordan vi nu skal gennemføre vores revolution og hvordan vi i morgen skal regere vort land.

1. **Uddrivelse af Manchuerne fra Kina**. Manchuerne af i dag er kendt som de østlige barbarer (…) siden slutningen af Ming-dynastiet invadere de gentagne gange vort land (…) og besatte med magt vort land. De tvang alle kinesere til at blive deres slaver, og antallet af de der ikke ville underkaste sig og blev slagtet, kan tælles i millioner. (…) Hvis de (manchusoldater eller kinesere) vælger at modsætte sig folkets hær, vil de blive dræbt uden nåde.
2. **Genoprette Kina for kineserne**. Kina tilhører kineserne som har ret til at regere sig selv. (…)
3. **Etablering af en republik. (..)** en republik hvor alle borgere har ret til at deltage i regeringen, og præsidenten vil være folkevalgt (…)
4. **Lighed i jordbesiddelse.** Den sociale og økonomiske struktur i Kina må reorganiseres så arbejdets frugter kan deles af alle kinesere på lige basis. (..) det ultimative

[27] Oversat fra **Lestz**, P.-k. C. (1999). *'The search for modern China - a documentary collection'.* New York: W Norton & Company . s. 202-206

[28] Sun Yat-sen mente, ligesom mange andre kinesere, at Kina ikke var klar til demokrati, men at der i en overgangsperiode skulle oprettes en militærregering, inden frie valg kunne afholdes. (ol)

mål er at garantere en tilfredsstillende levestandard for alle (..)

For at opnå de ovenfor opstillede mål, forslår vi en procedure over tre faser:
Den første fase er et militærstyre. (…) Det er essentielt i en periode med kaos og uroligheder (pga. kampen mod manchuerne) at både folket og hæren underlægger sig militært styre. (…) I de områder der nyligt er overtaget af den revolutionære hær, vil lokalregeringerne blive underlagt militærkommandoen, som har til opgave at sikre at alle fortidens politiske og sociale mishandlinger ophører. Med politisk mishandlinger menes regeringens undertrykkelse, bureaukratisk korruption, overdreven beskatning (…) Ved social mishandling menes besiddelse af husslaver, den grusomme tradition med fodbinding, opiumsrygningen, overtro (..) Denne fase med militærstyre skal ikke vare mere end tre år.

I den anden fase vil en Provisorisk Forfatning træde i kraft. Folket skal regere sig selv, ved at vælge deres repræsentanter til distriktsrådet og embedsmændene hertil vælges også. (..)
Seks år efter at landet har fået fred, vil en forfatning blevet proklameret til at erstatte den provisoriske forfatning som beskrevet ovenfor, og landet vil da formelt træde ind i den tredje fase med forfatningsmæssigt styre. Militærregeringen slipper dens udøvende magt, inklusive dets kontrol over de væbnede styrker og overdrager denne magt til folkets repræsentanter (…)

Kort fortalt, under den første fase vil Militær Regeringen i samarbejde med folket , udrydde alle fortidens former for misbrug; under den anden fase vil militærregeringen overlade den lokale administration til folket, mens den fortsat beholder jurisdiktionen over alle affærer som vedrører nationen som helhed; under den tredje og sidste fase vil militærregeringen ophøre med at eksistere og al regeringsmagt overføres til de institutioner som er beskrevet i den nationale forfatning.
Denne gradvise procedure er nødvendig fordi vore folk behøver tid til at vænne sig til ideerne om frihed og lighed. Frihed og lighed er det grundlag som Kinesiske Republik hviler på.

(…) Som efterkommere af Huang Di[29] skal vi opfatte hinanden som brødre og søstre og hjælpe hinanden uanset situationens vanskeligheder. (…) Hvad end vores position er i samfundet, rig eller fattig, så er vi alle lige i vores beslutsomhed for at vogte om Kinas sikkerhed som en selvstændig nation og bevare det kinesiske folk som race.

(…)

[29] Huang Di – den mytiske Gule Kejser, som regnes for Hankinesernes stamfader, og som grundlage den kinesiske civilisation ca. 2600 år f.Kr. (ol)

Chen Duxiu: ”*Call to Youth*”

Chen Duxiu var redaktør af tidsskriftet ”New Youth”, som blev det vigtigste talerør for den Fjerde Maj Bevægelsen. Chen var en af de mest indflydelsesrige skribenter og blev senere medstifter af Kinas Kommunistiske Parti. Teksten her er fra 1915. (Oversat fra Alan Lawrance: ”China since 1919 – Revolution and Reform – A Sourcebook” Routledge, London 2008, s. *2-3)*

1. **Vær selvstændige, ikke servile (krybende)**
   Alle mennesker er lige. Enhver har ret til at være uafhængig, men absolut ikke nogen ret til at gøre andre til sin slave eller nogen pligt til at krybe for andre. Ved slaveri mener vi – at i gammel tid mistede de uvidende og svage deres ret til frihed, som blev brutalt tilranet af tyraner. Siden fremkomsten af teorierne om menneskets rettigheder og lighed skal ingen udholde slaveriet. Det moderne Europas historie er almindeligvis beskrevet som en ”Historie om frigørelse”: nedbrydningen af monarkierne sigtede mod politisk frigørelse; afvisningen af kirken autoritet sigtede på religiøs frigørelse; fremkomsten af teorien om lige ejendomsbesiddelse sigtede på økonomisk frigørelse; og suffragetternes bevægelse sigtede på frigørelsen fra den mandlige autoritet.
2. **Vær progressive, ikke konservative**
   Vores land er stadig ikke vågnet af sin lange drøm og isolerer sig selv og holder sig på den gamle vej … Al vor traditionelle etik, love, uddannelse, ritualer og vaner er levn fra feudalismen. Når vi sammenligner os med den hvide races resultater, er der tusinde års forskel i vore tankemåder, selv om vi lever i den samme tidsalder. Ved kun at ære historien om vores 24 dynastier og uden at lave planer om fremskridt og forbedringer, vil vore folk blive udelukket fra det 20. århundredes verden og sidde fast bag mørke voldgrave (*be lodged in the dark ditches* ..) kun egnet for slaver, kvæg og heste. Hvad mere behøves der at blive sagt? Jeg ved virkelig ikke hvilke slags institutioner og kulturer som er passende for vor overlevelse i den nuværende verden, hvis man under disse omstændigheder fastholder konservatismen. Jeg ville meget hellere se vor nations gamle kultur forsvinde, end at se vor race uddø nu, fordi vi ikke kan tilpasse os livet i den moderne verden
3. **Vær aggressive, ikke tilbageholdende.**
   Mens det ondes tidevand nu skyller frem, ville det da være en sjælden dyd for respektable lærde at trække sig tilbage fra verden, for at holde sig selv uplettet og ren? Men hvis dit mål er at påvirke folket og etablere en ny tradition, så foreslår jeg at du gør yderligere fremskridt fra din nuværende ophøjede position. Det er umuligt at undgå kampen for overlevelse, og så længe man trækker vejret vil der ikke være et sted hvor man kan trække sig tilbage til eneboerens rolige liv. Det er vores naturlige forpligtigelse i livet at udvikle os på trods af utallige vanskeligheder. Udtrykt i venlige termer, at trække sig tilbage er den lærde mands måde at slippe væk fra en vulgær verden. Udtrykt i fjendtlige termer; så er det et udtryk for den svage som ikke er i stand til at kæmpe for overlevelse….! (…)
4. **Vær kosmopolitiske, ikke isolationister**
   Enhver forandring af det økonomiske eller politiske liv i nogen nation vil oftest påvirke hele verden, ligesom hele kroppen påvirkes når et enkelt hår fjernes. Fremgang eller tilbagegang, en nations opstigen eller fald, afhænger i dag dels af dets hjemlige administration og dels af påvirkninger fra udlandet. Tag de nylige begivenheder i vort land som bevis: Japan blev pludselig en stormagt og stimulerede vores revolutionære bevægelser og reformbevægelser; den europæiske krigs udbrud, og Japan stillede nye krav til os - er dette ikke et klart bevis? (…) Ifølge pessimisterne så har vort land siden åbningen af traktathavene, blev drevet til udmattelse gennem tab af territorier og betaling af krigsskadeerstatninger. Men ifølge optimisterne, ville vi stadig befinde os i *’de otte –benede essays’* [30] og hårpiskens tidsalder, hvis det ikke var for den velsignede Japansk-kinesiske krig i 1895 og Bokseropstanden i 1900. Vi er ikke bare ude af stand til at opretholde en isolationistisk og lukket-dørs politik, men forholdene er heller ikke til det …. Hvis man i denne situation stadig håber herved at kunne modstå strømmen, så indikerer dette at man fortsat tænker isolationistisk og mangler kendskab til verden. Når et lands indbyggere mangler kendskab til verden, hvordan kan da

[30] En meget rigid og regelret form for skriftlig fremstilling som var påkrævet ved de traditionelle embedseksamener

landet forvente at overleve i denne verden? (…)

B. Russel: *"The problem of China"* (1922)

Bertrand Russel var en engelsk filosof som opholdt sig i Kina umiddelbart efter Den Fjerde Maj episoden. *(Oversat fra* Alan Lawrance: "China since 1919 – Revolution and Reform – A Sourcebook" Routledge , London 2008, s. 16-17)

"De intellektuelle i Kina indtager en meget speciel position, i forhold til hvad de gør i alle andre lande. Et fødsels-aristokrati har praktisk talt været ikke eksisterende i Kina for mere end 2000 år, og gennem århundreder er landet blevet regeret af de succesfulde kandidater i konkurrencen om eksamensgrader. Dette har givet de uddannede en prestige som andre steder kun tilfalder det herskende aristokrati. Selvom det gamle eksamenssystem nu hastigt forsvinder og man nu i de højere uddannelser underviser i moderne fag, så har prestigen ved uddannelse overlevet, og den offentlige mening er fortsat påvirkelig for de der besidder intellektuelle kvalifikationer. (…) Indflydelsen fra *Det Unge Kina* - dvs. dem der er blevet uddannet enten i udlandet eller på de hjemlige moderne skoler – er langt større end den ville være i et land med mindre respekt for uddannelse. Dette er – måske – det mest positive træk i den nuværende situation, fordi antallet af moderne studerende er stigende og deres udsyn og mål er meget beundringsværdige. Om ti år eller så, vil de formentlig være stærke nok til at genskabe Kina – om kun Stormagterne[31] vil undlade drastiske handlinger inden denne periode.

Det er vigtigt at prøve at forstå Det Unge Kinas synspunkter og potentialer. Det meste af min tid (i Kina) tilbragte jeg sammen med kinesere som havde en moderne uddannelse, og jeg skal prøve at give et indtryk af deres mentalitet. For mig så det ud til at man allerede kunne identificere to generationer: de ældre mænd som under store anstrengelser og mere eller mindre alene havde kæmpet deres vej ud af konfucianismens traditionelle fordomme; og den yngre mand, for hvem moderne skoler og uddannelse ventede på dem, med en verden af moderne indstillede mennesker som var parat til med sympati og opmuntring at støtte de unges uundgåelige kamp mod familien. De ældre mænd – mellem 30 og 50 år gamle – (…) har haft smertefulde og ofte uoverstigelige problemer med at befri deres tanker fra den lære som de er opdraget med, og vende deres tanker mod den nye videnskab og nye etik … De unge mænd derimod, (…) har haft mindre besvær, mere energi og selvtillid. De unge mænd under 30 har ofte været i kontakt med Vestlige ideer på et tidligt tidspunkt i deres liv, og har lettere kunne optage disse ideer uden stort besvær, og kan således opnå nye kundskaber uden at være plaget af åndelige /spirituelle konflikter. De yngste studerende vil selvfølgelig stadig have reaktionære familier, men de finder det mindre vanskeligt end deres forgængere at modstå familiens krav og forventninger, og at indse i praksis – ikke kun teoretisk – at den traditionelle Kinesiske forkærlighed for traditionen, måske er blevet drevet for vidt .I disse unge mennesker ser jeg et håb for Kina.. "

[31] Der anvendes ordet "Powers" og der henvises formentlig til Krigsherrerne som reelt kontrollerer Kina på dette tidspunkt.

Mao Zedong: *Bondebevægelsen i Hunan* – marts 1927

Uddrag af Mao Zedongs "Report on an Investigation of the Peasant Movement in Hunan"
Her oversat fra (Lawrance, 2004) s. 45 ff

Vigtigheden af bondeproblemet
Under mit nylige besøg i Hunan kunne jeg på egen hånd undersøge forholdene i fem distrikter Hsiangtan, Hsianghsiang, Hengshan, Lilling og Changsha. I de toogtredve dage fra 4. januar til 5. februar, indkaldte jeg til "fact-finding" konferencer i landsbyer og småbyer, som blev besøgt af erfarne bønder og kammerater som arbejdede i bondebevægelsen, og lyttede opmærksomt til deres beretninger og indsamlede en hel del materiale. Mange af bondebevægelsens 'hvordan' og 'hvorfor' var helt i modsætning til hvad lavadelen i Hankow og Changsha fortæller. Jeg så og hørte mange underlige ting som jeg hidtil havde været uopmærksom på. Jeg tror at det samme også må gælde for mange andre steder.

Al tale til bondebevægelserne må straks korrigeres. Alle forkerte foranstaltninger som er truffet af de revolutionære beslutningstagere i forhold til bondebevægelsen må hurtigst muligt ændres. Kun sådan kan revolutionens fremtid gavnes, for det nuværende opsving i bondebevægelsen er en kolossal begivenhed. Om ganske kort tid, i Kinas centrale, sydlige og nordlige provinser, vil adskillige hundrede millioner af bønder rejse sig som en storm, som en orkan, en kraft så hurtig og voldsom at ingen magt, uanset hvor stærk, vil være i stand til at holde dem tilbage. De vil springe alle fortøjninger der binder dem og storme frem ad vejen mod befrielsen. De vil smide alle imperialister, krigsherrer, korrupte embedsmænd, lokale tyranner og onde godsejere i deres grave. Ethvert revolutionært parti og enhver revolutionær kammerat vil blive testet, for at blive accepteret eller afvist som de (bønderne) nu ønsker det.

Der er tre alternativer. Man kan marchere foran dem og lede dem? Man kan traske efter dem, gestikulere og kritisere? Eller man kan stille sig i vejen og modgå dem? Enhver kineser er fri til at vælge, men begivenhederne vil tvinge dig til at træffe et hurtig valg…….

(herefter følger et afsnit om organisering af bondebevægelsen, hvor Mao fortæller at der i løbet af de sidste måneder i 1926 er organiseret to millioner bønder i Hunan. Med et registreret navn for hver familie, og fem medlemmer af familien, betyder det at ca. ti millioner bønder er underlagt bondebevægelsen i Hunan provinsen)
…….

Ned med de lokale tyranner og onde godsejere!
Al magt til bonde-sammenslutningerne!
Hovedmålet for bøndernes angreb er de lokale tyranner, de onde godsejere og de lovløse jordejere, men i forbifarten slår de også til mod patriarkalske ideer og institutioner, mod de korrupte embedsmænd i byerne, og mod dårlige vaner og arbejdsmåder i landområderne. I styrke og momentum er angrebene stormfulde; de der bøjer sig herfor, vil overleve og de der sætter sig til modværge vil forulykke. Resultatet er at de privilegier som de feudale jordejere har nydt i årtusinder nu tilintetgøres. Enhver form for værdighed og prestige som godsejerne har opbygget fejes nu bort i støvet. Med godsejermagtens kollaps er bondesammenslutninger nu blevet det eneste organ med autoritet, og det populære slogan "*Al magt til bondesammenslutningerne*" er nu blevet en realitet. Selv trivialiteter, såsom skænderier mellem ægtefæller bringes nu op i bonde-forsamlingen ….
(…)
Spørgsmålet om "at gå for vidt"
Så er der en anden del af befolkningen som siger: " Ja – bondesammenslutningerne er nødvendige, men de er gået for vidt". (…) Sandt, bønderne i landområderne er på en måde uregerlige. Med deres overordnede autoritet, tillader bondesammenslutningerne ikke jordejerne nogen indflydelse og deres prestige er fejet bort. (…) De giver bøder til den lokale godsejer, og onde jordejer, de forlanger bidrag fra dem, og smadrer deres bærestole. Folk myldrer ind i den lokale godsejers huse, eller den onde land adels som modsætter sig bønderne, slagter deres grise og spiser deres korn. De tager endda en lille lur i de elfenbensbelagte senge som tilhører husets unge kvinder. Ved den mindste provokation foretager de anholdelser, kroner den

arresterede med en papirhat og fører dem i parade gennem byen, mens de råber *" Din onde godsejer, nu ved du hvem vi er "*. Idet de gør som de lyster og vender alting op og ned, har de skabt en slags terror i landdistrikterne. Dette er hvad folk kalder at "*gå for vidt*", eller "*overskrider grænserne for hvad der er rigtigt for at rette hvad der er forkert*"… .

Sådanne indvendinger syntes rimelige, men er faktisk forkerte. For det *første*; De lokale godsejere, den onde land adel og lovløse jordejere har selv drevet bønderne hertil. Til alle tider har de brugt deres magt til at tyrannisere bønderne og trampet dem under fode, dette er grunden til at bønderne har reageret så voldsomt. (…) Bønderne er klartseende. Hvem er dårlige og hvem er ikke, hvem er de værste og hvem er knap så slem, hvem fortjener hård afstraffelse og hvem fortjener at slippe mildere - bønderne holder nøje regnskab, og kun sjældent har straffen overgået forbrydelsen.

For det *andet*; Revolutionen er ikke som et middagsselskab, eller som at skrive et essay, male et billede eller lave broderier; Revolutionen kan ikke være forfinet, tempereret, venlig, høflig, behersket og storsindet. En revolution er et oprør, en voldshandling hvorved en klasse omvælter de feudale godsejeres tusindårige gamle magt. Landområderne behøver et vældigt revolutionært opsving, for kun dette kan rejse folkets millioner til en magtfuld kraft. (…) Derfor er vores nuværende opgave at lede bønderne, og deres anstrengelser ind i den politiske kamp, så godsejernes autoritet bliver fuldstændigt nedbrudt. (…) "

"Udrens Partiet", Slogans for det kinesiske folk, maj 1927

Nedenstående slogans blev udsendt af Guomindangs provins afdeling i Guangzhou, og udtrykker nationalist Partiets (GMD) målsætninger og ånden i GMD i 1927 – det år hvor kommunisterne blev udrenset af partiet..
(Her oversat fra Cheng, Lestz & Spence: "*The Search for Modern China – a Documentary Collection*", W.W. Norton & Company , New York 1999, s. 264-265)

1. "Ned med Kinas Kommunistiske Parti, som er forrædere mod vores tidligere direktør, Dr. Sun Yat-sen
2. …
3. Ned med Kinas Kommunistiske Parti, som ødelægger Folkets Revolution
4. ….
5. Ned med Kinas Kommunistiske Parti, som anvender banditter og arbejderoprørere til at undertrykke Bønder og arbejdere
6. …
7. Ned med Kinas Kommunistiske Parti som planlægger at nedbryde og ødelægge Guomindang
8. …
9. At være imod Guomindang er at være Kontrarevolutionær
10. Al magt og autoritet tilfalder Guomindang
11. ..
17. Udryd alle korrupte embedsmænd, grådige landadel og skrupelløse købmænd
18. Udrens Guomindang for alle kontrarevolutionære
21. Folkets masser må rejse sig og udrense det kontrarevolutionære Kinesiske Kommunistiske Parti
22. ….

Fru Chiang Kai-shek: 'The New Life Movement'

Nationalisterne under Chang Kai-shek starter i 1935 en kampagnen "New Life Movement" for at forbedre befolkningens moral og almindelige levevilkår. Chiang Kai-sheks kone – Soong Meiling og søster til Sun Yat-sens enke - skriver nedenstående artikel i 1941 hvor hun redegør for indhold og mål med kampagnen.
(oversat fra Alan Lawrance: "China since 1919 – Revolution and Reform – A Sourcebook" Routledge , London 2008, s. 61ff

"New Life (kampagnen) blev lanceret i Nanjing i 1934. Den var skabt til, på grundlag af en genoplivelse af visse dyder i det gamle Kina, at tilbyde folk i Jiangxi provinsen en spirituel og praktisk vejledning i en tid hvor de havde brug for hjælp til at komme sig oven på lang tids krigsførelse. Det er anslået at de havde mistet over en million liv, at mere end en million hjem var blevet ødelagt og havde medført tab af ejendomsværdier for mere end halvanden mia. dollars. De overlevende fremstod lammede, forarmede og nedvist til tiggeri.

Mere end ren militær beskyttelse var nødvendigt for at genetablere disse menneskers mentale og fysiske velbefindende i en sådan situation. Fire af det Gamle Kinas kardinal dyder blev draget frem som mulige kilder til genoplivelse (…) med praktisk tilpasning til nutidens forhold. Det drejede sig om "Li", "I", "Lien" og "Chih", fire principper som i det Gamle Kina, styrede den personlige opførsel og relationer og sikrede retfærdighed for alle klasser, inspirerede til integritet i embeds- og forretningslivet, og krævede respekt for andre menneskers rettigheder.

De blev taget i anvendelse fordi vi troede at disse principper med succes kunne anvendes til at tilfredsstille både psykologiske og fysiske behov. I praksis manifesterede det sig i undervisning i hygiejne, omsorg for hjem og børn, rene omgivelser, forbedring af levevilkår, at fremme fælles hjælp og fordele og hensigtsmæssighed af samarbejde. Det endelige mål var at vække folkets forståelse af deres individuelle og kollektive rettigheder, pligter og ansvarlighed som borgere, og at få afsluttet den inerti som var resultatet af århundreder års misstyre under Manchuerne som, ved at udelukke masserne fra deltagelse i statens affærer og administration, havde dræbt den nationale bevidsthed og skabt en apati som var ødelæggende for nationens fremgang og velfærd. (…) "

Herefter giver Fru. Chiang Kai-shek en række eksempler på tusinder af foreninger, komiteer og kooperativer for gensidig hjælp, velgørenhed og socialt arbejde som i årene herefter blev oprettet i Kina

"*New Life* " i korthed

I Nanjing fremstiller regeringen i 1934-35 hundredevis af korte slogans som kunne vejlede og hjælpe befolkningen til at forstå indholdet i "New Life Movement".
(Her oversat fra Cheng, Lestz & Spence: "*The Search for Modern China – a Documentary Collection*", W.W. Norton & Company , New York 1999, s. 298 ff)

"**Regler for opførsel**.

Tøj bør være pænt og rent. Undlad at larme når du spiser og drikker. Smid ikke mad på jorden. Tal ikke i munden på andre. Hold til venstre når du går på gaden. Ikke at spille hasard eller besøge prostituerede. Vær loyal overfor dine venner. Sig godmorgen til andre mennesker hver morgen. (….)"
(… i alt ca. 35 råd)

"**Hygiejne**

Gå tidligt i seng, stå tidligt op. Red dit hår. Klip negle regelmæssigt. Spis ikke snacks. Bliv ikke fuld. Ryg ikke. Udryd moskitoer, fluer og rotter. Spyt ikke på jorden. Smid affald i affaldstønden. Smid ikke frugtkerner på gaden. Sengetøj skal regelmæssigt vaskes og tørres udendørs. Alle skal holde sig selv ren hele tiden. (…) "
(I alt ca. 30 slogans vedr. hygiejne)

Liu Shaoqi: ”How to be a good communist”,1939

Ligesom man i kejsertidens Kina havde haft ideelle normer for opførsel og dannelse, skulle dette også skabes i kommunisternes Kina. Efter Japans angreb på Kina i 1937 strømmede tusinder af nye folk til de kommunistiske baser i Yan'an. I juli 1939 gav Liu Shaoqi et foredrag på kadre-skolen, for såvel nye som gamle partimedlemmer, om hvordan man bliver en god kommunist gennem omformning af sit sind, sit ego eller selvet. Her oversat fra Lestz 1999, s. 333-335

”Hvorfor må kommunister undergå 'kultivering af selvet'[32]? For at leve må mennesket kæmpe en kamp mod naturen og anvende naturen til at producere materielle værdier. Til alle tider og under alle forhold, har menneskets frembringelse af materielle værdier antaget en social karakter. Det følger heraf at når mennesket deltager i produktionen, på ethvert trin i den samfundsmæssige udvikling, indgår de i bestemte produktionsforhold med hinanden. (….)
Når de menneskelige samfund når et vist historisk stadie, opstår klasserne og klassekampen. Ethvert medlem af klassesamfundet indgår i en given klasse og under de af klassekampen givne omstændigheder. Menneskets samfundsmæssige væren bestemmer dets bevidsthed. I klassesamfundet vil de enkelte klassers ideologi afspejle disse klasser forskellighed og deres forskellige klasseinteresser.

Klassekampen vil konstant udspille sig mellem disse forskellige klasser, deres stilling, deres interesser og ideologier. Således er det ikke alene i kampen mod naturen, men også i klassekampen mellem de forskellige klasser, at mennesket omdanner naturen, ændrer samfundet og på samme tid ændrer dem selv …

Når vi siger at kommunisterne må omforme sig selv, og kæmpe i alle sfærer mod de kontrarevolutionære og reformisterne, så er det fordi vi mener at det er gennem sådanne kampe at de gør fremskridt og forbedrer deres revolutionære kvaliteter og evner. En umoden revolutionær må gå igennem en lang omstillingsproces, før end han kan blive en moden og hærdet revolution som forstår og anvende revolutionens love. For i første omgang er en relativ umoden revolutionær, som er født og opvokset i det gamle samfund, fortsat bærer af dette samfunds forskellige ideologier (inkl. Fordomme, vaner og traditioner), og for det andet har han ikke været igennem en lang periode af revolutionære aktiviteter. Derfor har han endnu ikke en fuldstændig forståelse af fjenden, af os selv, eller af lovene for samfundsudviklingen og den revolutionære kamp. For at ændre denne tingenes tilstand, udover at lære fra tidligere revolutionære erfaringer (vore forgængeres praksis), må han også selv deltage i den nuværende revolutionære praksis, og i denne revolutionære praksis, og i kampen mod alle slags kontrarevolutionære og reformister, må han anvende sine bevidste aktiviteter i fuld omfang, til at arbejde hårdt med selv-kultivering og studier. Kun sådan kan han gradvist opnå en større erfaring og kendskab til lovene for samfundsudviklingen og den revolutionære kamp, opnå en virkelig fuldstændig forståelse af fjenden og os selv, opdage og korrigere hans forkerte ideer, vaner og fordomme, og således højne hans politiske bevidsthed, forme sine revolutionære kvaliteter og forbedre hans revolutionære metoder.

Således, for at omforme sig selv og højne sit eget niveau, må den revolutionære tage del i den revolutionære praksis, en praksis som han under ingen omstændigheder må isolere sig fra. (….)
Hærdning og kultivering af selvet i den revolutionære praksis og hærdning og kultivering af selvet i den proletariske ideologi er vigtigt for enhver kommunist, især efter at have vundet den politiske magt. Det Kommunistiske parti faldt ikke ned fra himlen, men er skabt ud af Kinas historie. Ethvert medlem af Kommunist partiet kommer fra dette samfund, lever i det i dag, og er konstant udsat for alle dets onder. Det er derfor ikke overraskende at Kommunister, hvad enten de har en proletarisk eller ikke-proletarisk baggrund eller hvad enten de er gamle eller nye medlemmer af Partiet, i større eller mindre omfang vil bære med dem, det

[32] Eng. '*self-cultivation' kinesisk* 修养 (*xiu yang*) som betyder at *forbedre sin moralske adfærd og sit temperament.* Det er det samme begreb som Konfutze anvendte som et mål for den lærde der gennem studier kunne udvikle sig selv og dermed blev en 'lærd' eller 'nobel-mand'.

gamle samfunds tankemåder og vaner.
Med henblik på at bevare vores renhed ('purity') som proletariatets kæmpende avangarde (fortrop) og for at forøge vores revolutionære kvaliteter og evner, er det essentielt for enhver Kommunist at arbejde hårdt med at hærde og kultivere sig selv på enhver måde …. "

Japans premierminister – sept. 1937

Den japanske premierminister – Pris Konoe - afsendte nedenstående notat to måneder efter at Japan indledte krigen mod Kina i 1937. Der henvises i teksten til de omfattende anti-japanske demonstrationer i årene forud.

Her oversat fra Cheng, Lestz & Spence: "*The Search for Modern China – a Documentary Collection*", W.W. Norton & Company, New York 1999, s. 315-16

"(…) Siden udbruddet af affæren i Nordkina d. 7. juli, har den Japanske regerings fundamentale politik overfor Kina helt enkelt været at søge den Kinesiske regerings anerkendelse af og afslutning af dens ødelæggende anti-japanske politik, med henblik på en grundlæggende tilpasning af relationerne mellem Japan og Kina. (….)
Kineserne har imidlertid ikke magtet at forstå regeringens politik, men har i stigende grad fremvist en følelse af foragt og modstand mod Japan, og således udnyttet vor regerings tålmodighed. Således, med udbruddet af ukontrollerede nationalistiske synspunkter, er situationen blevet hastigt forværret og spreder sig i omfang til det centrale og sydlige Kina. Og nu har vor Regering, som har været tålmodig til det yderste, anerkendt det umulige i at bilægge affæren stille og roligt, men er tvunget til at yde et klart beslutsomt slag mod den Kinesiske Regering på en aktiv og omfattende vis.

Fakta er, for et land at antage som sin nationale politik at stille sig i modsætning til og foragte andre bestemte lande, og gøre dette til det underliggende princip i sin uddannelsespolitik og dermed plante den slags ideer i hovedet på ungdommen, så er dette uden fortilfælde i verdenshistorien. Når vi således vurderer resultat af en sådan kinesisk politik, føler vi stor bekymring, ikke bare for det fremtidige kinesisk-japanske forhold, men for freden i Østen og følgelig for freden i hele verden. Den Japanske regering har derfor gentagne gange, bedt den Kinesiske regering om at genoverveje og ændre sin attitude, men forgæves. Denne undladelse fra den Kinesiske regering har resulteret i den nuværende situation.

Det er vores faste overbevisning af i overensstemmelse med retten til selvforsvar, såvel som for retfærdigheden og humanismens sag, at vores land er besluttet på at udføre et afgørende slag mod et sådant land, så det kan reflektere over dets fejltagelser.

For Østasiens befolkninger kan der ikke skabes lykke uden en retfærdig fred i denne del af verden. Det kinesiske folk i sig selv er på inden måde målet for vores handlinger, som alene er rettet mod den kinesiske regering og dens hær som udfører denne ødelæggende anti-udenlandske politik. Hvis derfor, den kinesiske regering fuldt og redeligt revurderer sin attitude og i fuld alvor tager skridt til at etablere fred og fremme kulturudviklingen i Østen, i samarbejde med vores land, har vort Kejserrige ikke til hensigt at presse yderligere på.

(…) men hvis (…) Kina ikke formår at anerkende sine fejltagelser og fastholder sin stædige modstand, er vort Kejserrige fuldt beredt til langvarige fjendtligheder. Indtil vi lykkes med vor store mission om at etablere fred i østen, må vi møde alle vanskeligheder, og, for at overkomme disse vil vi fortsætte vores opgave, i troskab til udholdenheden, mod og sjælsstyrke i et samlet legeme. …. "

Om folkets demokratiske diktatur – 1949

I anledningen af 28-års dagen for KKP's stiftelse holdt Mao Zedong den 1. juni, kort før magtovertagelsen, talen "Om folkets demokratiske diktatur". Dele af talen er formet som svar på retoriske spørgsmål. Uddrag af talen gengives her. (Kilde: (Lestz, 1999)*s. 351-357)*

"Vi er det modsatte af borgerskabets politiske partier. De er bange for at tale om udryddelsen af klasser, statsmagten, og partierne. Vi, derimod, erklærer åbent at vi kæmper hårdt for at skabe de særlige betingelser som vil bringe dem til udryddelse. Det Kommunistiske Partis lederskab og statsmagten under folkets diktatur er sådanne betingelser. Enhver som ikke erkender denne sandhed er ikke en kommunist. (…)
Som alle ved har, har vores Parti ikke gennemlevet disse 28 år i fred, men mod svære vanskeligheder, hvor vi har måttet bekæmpe fjender, både udenlandske og indenlandske, både indenfor og udenfor Partiet. Vi takker Marx, engels, Lenin og Stalin for at have givet os et våben. Dette våben er ikke et maskingevær, men Marxismen-Leninismen. (...)

'I hælder til en side.' Netop, Sun Yat-sens 40 års erfaring[33] og Kinas Kommunistiske Partis 28 års erfaring har lært os, at vi for at vinde og konsolidere sejren må hælde til én side. De henholdsvis 40 og 28 års erfaring viser uden undtagelse, at det kinesiske folk enten hælder til imperialismens eller til socialismens side. At sidde mellem to stole er ikke muligt; det findes ingen tredje vej. Vi bekæmpede Chiang Kai-sheks reaktionære gruppe, der hældede til imperialismens side; vi bekæmper også illusionen om en tredje vej. Ikke blot i Kina, men i hele verden må man hælde til imperialismens side eller til socialismens. (…)

'I er diktatoriske.' Kære herrer, De har ret; det er netop hvad vi er. Den erfaring det kinesiske folk har indhentet gennem flere årtier, siger os, at vi må indføre folkets demokratiske diktatur. Det vil sige, at de reaktionæres ret til at udtrykke deres meninger må ophæves, og vi må alene lade folket have denne ret.

Hvem er *'Folket'*? På det nuværende trin i Kina, er det arbejderklassen, bønderne , byernes småborgerskab og det nationale borgerskab. Disse klasser, ledet af arbejderklassen og det Kommunistiske Parti, forenes for at danne deres egen stat og vælge deres egen regering; de påtvinger deres diktatur over håndlangerne af imperialismen, - godsejerklassen og bureaukratiske kapitalister – så vel som repræsentanter for disse klasser, Guomindang reaktionære og deres medskyldige – tillader dem kun at opføre sig ordentligt og ikke være uregerlige i i tale og handling. Hvis de tler eller handler på en uregerlig måde, vil de straks blive standset og straffet. Demokratiet bliver praktiseret indenfor folkets rækker, som nyder retten til ytringsfrihed, forenings- og forsamlingsfrihed og så videre. Stemmeretten tilhører kun folket og ikke til de reaktionære. Kombinationen af disse to aspekter, demokrati for folket og diktatur over de reaktionære, er folkets demokratiske diktatur. (…)

Hvorfor må tingene gøres på denne måde? Årsgaen er ganske klar for alle . Hvis ikke tingene var gjort på denne måde, ville revolutionen fejle, folket ville lide, og landet ville blive erobret. (….) "

Se et længere uddrag af talen på næste side

[33] Der henvises til Sun Yat-sens politiske arbejde fra 1884-til hans død i 1924. Tidligere i talen siger Mao at alle Sun Yat sens forhåbninger om etablering af et borgerligt demokrati i Kina var slået fejl.

’Om folkets demokratiske diktatur’ – 1949

I anledningen af 28-års dagen for stiftelsen af KKP, holdt Mao Zedong den 1. juni 1949, kort før magtovertagelsen d.1. okt., talen ”Om folkets demokratiske diktatur”. I talen skildrer Mao Kinas søgen efter inspiration til moderniseringen og forklarer begreberne om ’at læne sig til én side’ og ’folkets demokratiske diktatur’. Uddrag af talen gengives her.
(Kilde: (Kobylinski, 1973) *s. 38ff samt OL’s oversættelse fra* (Lestz, 1999)*s. 351-357)*

… Fra Kinas nederlag i Opiumskrigen i 1840 gennemgik kinesiske progressive utalte strabadser i deres søgen efter sandhed fra de vestlige lande. Hung Hsiu-chuan[34], Kang Yu-wei[35], Yen Fu[36] og Sun Yat-sen var repræsentanter for de mennesker, der havde søgt til Vesten for sandhed, før Kinas Kommunistiske Parti blev født. Kinesere, der på det tidspunkt søgte fremskridt, læste enhver bog, der indeholdt den nye viden fra Vesten. Det antal studenter, der blev sendt til Japan, Storbritannien, De Forenede Stater, Frankrig og Tyskland, var forbløffende. Hjemme blev de kejserlige eksaminer afskaffet, og moderne skoler skød op som bambusskud i forårsregn; alt blev gjort for at lære af Vesten. I min ungdom bedrev jeg også sådanne studier. De repræsenterede det vestlige borgerlige demokratis kultur, herunder denne periodes samfundsteorier og naturvidenskaber, og de blev alle kaldt ”den nye lærdom” i modsætning til den kinesiske feudale kultur, der blev kaldt ”den gamle lærdom”. I temmelig lang tid var de, der havde tilegnet sig den nye lærdom, sikre på, at den ville frelse Kina, og meget få af dem nærede nogen tvivl i denne henseende, således som tilhængere af den gamle lærdom gjorde det. Kun modernisering kunne frelse Kina, kun lærdom fra fremmede lande kunne modernisere Kina. (…)

Den imperialistiske aggression knuste kinesernes skønne drømme om at lære af vesten. Det er meget besynderligt – hvorfor begik lærerne altid aggression mod deres elev? Kineserne lærte en del af Vesten, men de kunne ikke få det til at fungere og var aldrig i stand til at virkeliggøre deres idealer. Deres gentagne kampe, herunder en sådan landsomfattende bevægelse som revolutionen i 1911, endte alt sammen med fejlslag. Dag efter dag blev forholdene i landet værre, og tilværelsen blev gjort umulig. Der opstod tvivl, den voksede og uddybedes. Den første verdenskrig rystede hele kloden. Russerne gennemførte Oktoberrevolutionen (1917) og skabte verdens første socialistiske stat. Under Lenins og Stalins ledelse kom Ruslands store proletariats og arbejdende folks revolutionære energi, der hidtil havde ligget latent og uset af fremmede, pludseligt til udbrud som en vulkan, og kineserne og hele menneskeheden begyndte at se russerne i et nyt lys. Da, og først da, trådte kineserne ind i en helt og aldeles ny æra i deres tankegang og deres tilværelse. De fandt marxismen-leninismen, den universelt anvendelige sandhed, og Kinas ansigt begyndte at ændre sig.
Det var gennem russerne, at kineserne fandt marxismen. (….) Oktoberrevolutionen hjalp progressive i Kina (….) Følg russernes vej – det var deres følgeslutning. I 1919 fandt 4. maj-bevægelsen sted i Kina. I 1921 blev Kinas kommunistiske Parti stiftet. Sun Yat-sen mødte i fortvivlelsens dyb Oktoberrevolutionen og Kinas kommunistiske Parti. Han hilste Oktoberrevolutionen velkommen, hilste russisk hjælp til kineserne velkommen og hilste samarbejde med Kinas kommunistiske Parti velkommen. Så døde Sun Yat-sen, og Chiang Kai-shek kom til magten. I en lang periode på 22 år trak Chiang Kai-shek Kina ud i en stadig mere håbløs situation. *(….)*
Således har den borgerlige vestlige civilisation, det borgerlige demokrati og planerne for en borgerlig republik alle slået fejl, set med kinesernes øjne. Det borgerlige demokrati måtte vige for folkets demokrati under ledelse af arbejderklassen, og den borgerlige republik for folkets republik. Dette har gjort det muligt at opnå socialisme og kommunisme gennem folkets republik, at afskaffe klasserne til fordel for en verden

[34] Huang – leder af Taiping oprøret i 1850-64
[35] Kang Yu-wei – var idemanden bag ’de 100 dages reformer’ i 1898, som dog aldrig føres ud i livet
[36] Yen Fu (1853-1921), oversatte omkring århundredeskiftet en lang række vestlige værker til kinesisk, bl.a. T.H. Huxley, Adam Smith, J. St. Mill og Montesquieu.

af Stor Harmoni[37]
(…)

"Vi er det modsatte af borgerskabets politiske partier. De er bange for at tale om udryddelsen af klasser, statsmagten, og partierne. Vi, derimod, erklærer åbent at vi kæmper hårdt for at skabe de særlige betingelser som vil bringe dem til udryddelse. Det Kommunistiske Partis lederskab og statsmagten under folkets diktatur er sådanne betingelser. Enhver som ikke erkender denne sandhed, er ikke en kommunist. (…)

Som alle ved har, har vores Parti ikke gennemlevet disse 28 år i fred, men mod svære vanskeligheder, hvor vi har måttet bekæmpe fjender, både udenlandske og indenlandske, både indenfor og udenfor Partiet. Vi takker Marx, engels, Lenin og Stalin for at have givet os et våben. Dette våben er ikke et maskingevær, men Marxismen-Leninismen. (...)

'I hælder til en side.'
Netop, Sun Yat-sens 40 års erfaring[38] og Kinas Kommunistiske Partis 28 års erfaring har lært os, at vi for at vinde og konsolidere sejren må hælde til én side. De henholdsvis 40 og 28 års erfaring viser uden undtagelse, at det kinesiske folk enten hælder til imperialismens eller til socialismens side. At sidde mellem to stole er ikke muligt; det findes ingen tredje vej. Vi bekæmpede Chiang Kai-sheks reaktionære gruppe, der hældede til imperialismens side; vi bekæmper også illusionen om en tredje vej. Ikke blot i Kina, men i hele verden må man hælde til imperialismens side eller til socialismens. (…)

'I er diktatoriske.'
Kære herrer, De har ret; det er netop hvad vi er. Den erfaring det kinesiske folk har indhentet gennem flere årtier, siger os, at vi må indføre folkets demokratiske diktatur. Det vil sige, at de reaktionæres ret til at udtrykke deres meninger må ophæves, og vi må alene lade folket have denne ret.

Hvem er 'Folket'?
På det nuværende trin i Kina, er det arbejderklassen, bønderne, byernes småborgerskab og det nationale borgerskab. Disse klasser, ledet af arbejderklassen og det Kommunistiske Parti, forenes for at danne deres egen stat og vælge deres egen regering; de påtvinger deres diktatur over håndlangerne af imperialismen, -godsejerklassen og bureaukratiske kapitalister – så vel som repræsentanter for disse klasser, Guomindang reaktionære og deres medskyldige – tillader dem kun at opføre sig ordentligt og ikke være uregerlige i i tale og handling. Hvis de taler eller handler på en uregerlig måde, vil de straks blive standset og straffet. Demokratiet bliver praktiseret indenfor folkets rækker, som nyder retten til ytringsfrihed, forenings- og forsamlingsfrihed og så videre. Stemmeretten tilhører kun folket og ikke til de reaktionære. Kombinationen af disse to aspekter, demokrati for folket og diktatur over de reaktionære, er folkets demokratiske diktatur. (…)

Hvorfor må tingene gøres på denne måde? Årsagen er ganske klar for alle. Hvis ikke tingene var gjort på denne måde, ville revolutionen fejle, folket ville lide, og landet ville blive erobret. (….) "

[37] 'Great Harmony' er en oversættelse af det kinesiske udtryk *'Taiping'* og dermed en reference både til oprøret af samme navn, og reformatoren Kang Yu-wei som skrev en bog med denne titel.
[38] Der henvises til Sun Yat-sens politiske arbejde fra 1884-til hans død i 1924. Tidligere i talen siger Mao at alle Sun Yat sens forhåbninger om etablering af et borgerligt demokrati i Kina var slået fejl.

Kinas forfatning 1954

Efter at Mao Zedong havde udråbt Den Kinesiske Folkerepublik d. 1. okt. 1949 , indkaldtes en folkekongres som vedtog en midlertidig 'grundlov' for regeringen. En egentlig forfatning blev først vedtaget af Den første Nationale Folkekongres d. 20.sept. 1954. Nedenstående er uddrag af fortalen til forfatningen.
(Kilde: Ib Faurby : Maos Kina , Gyldendal 1974, s. 18)

I 1949, efter mere end hundrede års kamp, opnåede det kinesiske folk, under ledelse af Kinas Kommunistiske Parti, endelig en stor sejr i folkets revolution mod imperialisme, feudalisme og bureaukratisk kapitalisme; herved tilendebragte det sin lange historiske undertrykkelse og slavebinding og grundlagde Den kinesiske Folkerepublik, et folkets demokratiske diktatur. Den kinesiske Folkerepubliks folkedemokratiske system, Det nye Demokrati, garanterer, at Kina fredeligt kan udrydde udbytning og fattigdom og opbygge et rigt og lykkeligt socialistisk samfund.

Perioden fra grundlæggelsen af Den kinesiske Folkerepublik til opnåelsen af et socialistisk samfund er en overgangsperiode. I overgangsperioden er det statens fundamentale opgave skridt for skridt at tilvejebringe en socialistisk industrialisering af landet, skridt og skridt at gennemføre en socialistisk omformning af landbrug, håndværk og kapitalistisk industri og handel. På nogle få år har vore folk med held gennemført en række store kampagner: reformen af landbrugssystemet, modstand mod amerikansk aggression og hjælp til Korea, undertrykkelsen af kontrarevolutionære og genopbygningen af den nationale økonomi. Som følge heraf er de nødvendige betingelser for planlagt økonomisk udvikling og gradvis overgang til socialismen blevet skabt. (…)"

Hungersnøden i Anhui

I 1958 iværksættes Det Store Spring Fremad hvor landbrugs kooperativerne blev samlet i endnu større enheder – de såkaldte Folkekommuner - som gennem massemobilisering af bønderne skulle udføre store vandindvindingsprojekter og samtidigt være selvforsynende med jern og stål fremstillet i små primitive baggårdshøjovne. Resultatet var en hungersnød som i årene 1959-61 kostede et sted mellem 20-45 mio. kinesere livet.

Kilde: Jasper Becker: *Hungry Ghosts, China's Secret Famine* (London: John Murray, 1996, s. 132-7).
Her oversat af Otto Leholt fra Lawrance, 2004 ,s. 175-177

Da det Store Spring Fremad begyndte i Anhui-provinsen, var det som med alt andet under påstande om ekstraordinær succes. I amtet Fenyang var der dette år (1958) en 'sputnik-mark' som angiveligt høstede en rekordhøst på 62,5 tons tobak på kun 0,07 hektar. Et enormt pres blev udøvet fra ethvert niveau for at opfylde de produktionskvoter som Zeng (første sekretæren i Anhui) havde opsat. De lokale partiledere blev holdt indspæret i mødelokalerne i ugevis indtil de indvilligede i at efterleve deres kornkvoter og øvrige målsætninger. De udsatte herefter deres underordnede for de samme prøvelser.

Således gik det det , fra prefekturet til amtet, fra kommune til brigade, fra produktionsteamet og helt ned til den enkelte bonde. Hvis bønderne ikke tilsluttede sig at fordoble eller tredoble eller firedoble hans høst, ville produktionsteamets leder tæve ham indtil han accepterede kravet.
Ingen troede på at disse produktionsmål kunne opfyldes, men partikadrerne rapporterede at de blev opfyldt. Løgnene gik herefter tilbage op igennem pyramiden, fra bonden til produktions- lederen, til brigade lederen, til kommunens partiledelse, til amts ledelsen , til prefekturets leder og endelig til Zeng Xisheng som herefter rapporterede til Mao. Med hver gentagelse blev løgnen mere og mere fantastisk, en grufuld parodi på den 'Chinese Whisper'[39]. Over hele provinsen blev høstudbytter som i bedste fald var på 726 Lbs (326 kg) pr. acres (=0,40 hektar) , pustet op til forbløffende 33.000 lbs (14,7 tons)

Det sølle forarmede Anhui hævdede nu at være overstrømmet af en fantastisk guldgrube, og Zeng begyndte at levere store mængder korn til andre dele af landet og endda udenlandsk. Alene i 1959 eksporterede Anhui 200.000 tons , selvom dets kornhøst var skrumpet til 4 mio. tons fra rekordhøsten på 10 mio. tons i 1958. I 1959 forlangte staten at bønderne i Anhui afleverede 2,5 mio. tons, svarende til 40 % af høsten.
I Fengyang havde året før været slemt nok. I 1958 have amtet høstet 89.000 tons, men indrapporteret 178.500 tons for at dække over et markant fald i udbyttet. En del af høsten var ikke engang blevet indsamlet, men rådnede på markerne fordi for mange af bønderne var beskæftiget med at lave stål eller bygge vandreservoirs. Efter at bønderne havde frataget en del af kornet de behøvede til føde og såsæd, var overskuddet som kunne leveres til staten kun 5,800 tons, men på baggrund af de falske høstresultater var kornskatten blevet fastsat til 35.000 tons. De manglende 29.200 tons måtte derfor inddrives med magt.
I 1959 mistede amtets ledelse al jordforbindelse. Amtet rapporterede at man havde høstet 199.000 tons, lidt mere end indrapporteret i 1958, men i virkeligheden var høsten faldet yderligere, fra de 89.000 tons til nu 54.000 tons. Heraf krævede staten indleveret de 29.464 tons (….)

Mens kommunerne i amtet udbasunerede deres nye rigdom, havde kadrerne travlt med at beslaglægge alt hvad bønderne ejede. Alt privat ejendom skulle overdrages, inklusiv privat jord, trækdyr, vogne og selv stenkværne og huse. I Fengyang havde partikadrerne kommando over 11.000 huse, og for at føde baggårdsovnene, tog de cykler, sakse, kogegrej og endda jernstakitter. Når partiet havde brug for flere vogne til sine projekter, skaffede partikadrerne træet hertil ved at nedrive husene. Nogle bønder blev efterladt fuld-

[39] Udtrykket 'Chinese Whisper' er ofte brugt i England og engelsktalende lande som navn på den selskabsleg hvor en kort historie fortælles til en person som herefter skal søge at genfortælle historien til den næste person osv. osv.

stændigt hjemløse, og andre tvunget til at leve ti mennesker i hvert rum. Selv de hytter som var tilbage blev rippet for trædøre og møbler for at skaffe brændsel til baggårdsovnene. I de mest fanatiske landsbyer kunne en mand ikke engang beholde sin kone, idet mænd og kvinder blev tvunget til at leve separat.

Under opstarten af folkekommunerne i 1958, begyndte bønderne i raseri at spise så meget af deres mad som de kunne og sælge deres husdyr. Folk fældende deres træer, gravede grøntsagerne op og gjorde alt for at sikre at så lidt som muligt blev overdraget til folkekommunen. Da kommunerne var etableret, ændrede hele administrationen af dagligdagen sig. Enhver lille beslutning eller arrangement som bønderne tidligere selv havde haft ansvar for, skulle nu føres op til kommunens hovedkvarter, hvor man havde opsyn med ca. 5.000 husholdninger.

Mod slutningen af september 1958 var folkekommunerne i fuld drift, og spisning i fælleskøkkenerne var blevet obligatorisk. Ved Forårsfesten i 1959 sultede bønderne i Fengyang og alle andre steder i Anhui. Som fødevareforsyningen skrumpede ind, udbrød der slagsmål i fælleskøkkenerne. Den eneste mad der blev serveret, var en vandet suppe. De uheldige fik den tynde vælling i toppen af gryden, og de heldige fik den tykkere suppe fra bunden af gryden. Imod denne desperate kamp for føde i begyndelsen af 1959, lancerede partiet den første 'ikke-gemme-korn' kampagne i Anhui, som i brutalitet overgik den i Henan-provinsen.

Efter at høsten i 1959 var fjernet i efteråret, begyndte folk at sulte til døde i stort antal. En fornemmelse af hvordan livet var i vinteren 1959-60 er skildret af en af de overlevende, i dag bedstemor, men som dengang levede i et af amterne tæt på Fengyang på Huai flodens slette:

"*I det første år (1958-59) tjente vi arbejdspoint og kommunen distribuerede korn til hver enkelt familie. Dette beholdt vi hjemme. Men i det andet år (1959-60) var der intet tilbage derhjemme, det var alt sammen blevet taget*[40]*. Ikke des tro mindre, kom landsbykadrerne rundt til alle husholdningerne og ledte efter mad. De tog alt hvad de kunne finde, inklusiv vores bomuldsdyner, adskillige sække med gulerødder, og det bomuld vi havde gemt til at lave nye klæder af. Fælleskøkkenet serverede ikke ordentlig mad, kun vildt græs, jordnøddeskaller og skrællerne af søde kartofler. På grund af denne diæt have vi forfærdelige problemer. Nogle fik forstoppelse, mens andre havde konstant diare og kunne ikke gå uden for en dør. …*

Mine hænder og fødder var opsvulmede og jeg følte at jeg kunne dø hvert øjeblik. I stedet for at gå ud til markerne for lede efter vildt græs, måtte jeg kravle for at spare energi. Mange ældre kvinder prøvede at hente græs i damme og floder, men fordi de måtte stå længe i vandet, fik de infektioner i benene. Alle træer i landsbyen var blevet fældet. Alle træer i nærheden var rippet for bark. Jeg pillede bark af lotustræerne og kogte det, som om det var ris suppe. Det smagte af træ og var klistret …

Mere end halvdelen af landsbybeboerne døde, de fleste mellem Nytår 1960 og april – maj måned. I en af mine naboers hjem døde tre drenge og en pige af sult. I min ene brors familie døde to børn. En familie på seksten medlemmer døde. Mange familier forsvandt fuldstændig – uden nogen overlevende. En svigerdatter og to børnebørn til chefen for vores produktionshold sultede til døde. Herefter kogte og spiste han det ene barn, men han døde også selv. Da landsbylæreren var på kanten af døden, sagde han til sin kone: 'Hvorfor skal vi beholde vores barn? Hvis vi spiser ham, kan jeg måske overleve og senere kan vi få et nyt barn'. Hans kone nægtede at gøre dette og hendes mand døde ….

Senere, da hveden var blevet høstet, var situationen blevet bedre, men vi skulle fortsætte med at spise i fælleskøkkenet gennem hele 1960. Det var en god høst og der var nu væsentlig færre munde at mætte. Efterårshøsten var også god og senere fik vi lov at spise hjemme. Vi havde ingen kogeredskaber og måtte låne gryder hos vores naboer. Nogle af husene jeg kom til var tomme fordi alle var døde."

- 0 -

[40] Her henvises til den tvungne indlevering af korn / ris til staten, uden betaling. Dette korn skulle bruges til at brødfø-de bybefolkningerne samt til eksport. (OL)

’Under Kammerat Mao Zedongs banner’ – af Chen Boda 1958

Under propagandakampagnerne i foråret 1958 som forberedte Det Store Spring Fremad blev Mao Zedong bidrag til den kinesiske revolution hyldet. Teksten her er en sådan hyldest til Mao, og fremført i en tale på Beijing Universitet d. 16. juli 1958. Chen Boda (1905-89) var Maos sekretær og partiets specialist i ideologiske spørgsmål. (oversat af OL fra Lestz, 1999 s. 401-404

Den første juli er vores partis fødselsdag. Der er gået 37 år siden vort partis grundlæggelse. I disse 37 år har det kinesiske folk og vort parti besteget en lidelsernes sti og vundet en række store sejre under Kammerat Mao Zedongs banner. Syvogtredve år er ikke lang tid i kinesisk historie, men under vort partis lederskab og kammerat Maos banner, har vi set det kinesiske folk gennemføre en epokegørende revolution i deres land og skaber nu deres eget nye liv, med en sådan hastighed at ”tyve år er som koncentreret i én dag…”.

Kammerat Mao Zedong er i stand til at vurdere og anvende, hvad der er karakteristisk for Kina uden at være det mindste bundet af formalisme. Hans udgangspunkt er praksis frem for formularer. Det mest slående træk ved kammerat Mao Zedongs tænkning er hans evne til tæt at integrere Marxismen-Leninismens universelle sandheder med massernes kreativitet. Han har tillid til masserne, stoler på masserne, og respekterer intelligensen hos de almindelige masser, og styrker hermed den uovervindelige kræft i den Marxistiske-Leninistiske teori, under de nye betingelser og i nye omgivelser …

De problemer som Kammerat Mao Zedong har løst er mangfoldige. Her vil jeg tage nogle problemer op som var vigtige for det kinesiske folks sag som helhed.

Det primære og enestående bidrag som Kammerat Mao Zedong har ydet til den Demokratiske Revolution var hans teori om at bygge og udvikle revolutionære baser i landområderne som den vigtigste form for alliance mellem arbejderklassen og bønderne, under lederskab af det Kommunistiske Parti på det politiske, militære og økonomiske område, og at anvende disse baser som udgangspunkt for revolutionen og den landsomfattende sejr. Tidligere har mange mennesker, på baggrund af deres viden om den borgerlige franske revolution i 1800-tallet, og 1911- revolutionen og Den Nordlige Ekspedition i Kina, haft den forestilling, at revolutioner altid måtte udgå fra storbyerne. Og det var den almindelig opfattelse at guerilla krigsførelse højest kunne være et supplement til konventionel krigsførelse.

Kammerat Mao Zedong afviste disse gamle ideer, som uanvendelige under den kinesiske revolutions betingelser. Han fremsatte ideen om at tildele guerilla-krigsførelse en strategisk position i den kinesiske revolution, og den nye ide om at bevæbne hele det kinesiske folk til revolutionen. Kammerat Mao Zedong nye ideer gav partiets ledelse en ny retning i kampen, efter det revolutionære nederlag i 1927. Senere, under perioden med den anti-japanske krig, udviklede og forfinede Kammerat Mao Zedong disse ideer, og som følge heraf var det kinesiske folk og vort parti i stand til at vinde den landsomfattende sejr i løbet af 1949.

(….)

Kulturrevolutionen 1966

Hæren udgjorde fra Kulturrevolutionens start Maos vigtigste organisatoriske støtte og dens dagblad "Befrielseshærens Dagblad", det væsentligste organ for hans synspunkter. Det følgende er et uddrag af en ledende artikel i bladet fra Kulturrevolutionens første tid (d.18 april 1966)
(Kilde: Ib Faurby : Maos Kina , Gyldendal 1974, s. 60-61)

"Formand Mao Zedong har lært os, at klasser og klassekamp fortsætter med at eksistere i det socialistiske samfund. Han har sagt, at i Kina, *'vil klassekampen mellem proletariatet og bourgeoisiet, klassekampen mellem de forskellige politiske kræfter og klassekampen på det ideologiske område mellem proletariatet og bourgeoisiet fort- sætte med at være lang og bugtet og til tider endog blive akut*'. Kampen for at opfostre hvad der er proletarisk, og likvidere, hvad der er borgerligt på kulturfronten, er en vigtig side af klassekampen mellem proletariatet og bourgeoisiet, mellem den socialistiske vej og den kapitalistiske vej og mellem proletarisk ideologi og borgerlig ideologi ….

Vor Folkets Befrielseshær, folkets væbnede styrker, der er skabt og ledet af Kinas kommunistiske Parti og formand Mao, er partiets og folkets mest loyale redskab og proletariatets diktaturs hovedstøttepille. Den har altid spillet en vigtig rolle i proletariatets revolutionære sag, og den vil også gøre det i den store socialistiske kulturrevolution. Vi må erhverve os en dybere forståelse af situationen med hensyn til klassekampen på det ideologiske område, holde Mao Zedong-tænkningens store røde fane højt, og uden at vakle, føre den socialistiske kulturrevolution til ende sammen med hele folket i vort land, og få vore væbnede styrkers litterære og kunstneriske arbejde til at spille en magtfuld rolle i at sætte politik i højsædet og fremme revolutioneringen af folket.

……..

De sidste tre år har været vidne til en ny situation i den store socialistiske kulturrevolution. Det mest fremtrædende eksempel er fremkomsten af Peking-operaen med nutidige revolutionære temaer. De, der har arbejdet med at reformere Peking-operaen, har, ledet af partiets Centralkomité og formand Mao og væbnet med marxismen-leninismen og Mao Zedongs tænkning, iværksat en heroisk og udholdende offensiv mod den feudale klasse, bourgeoisiets og de moderne revisionisters litteratur og kunst. Peking – operaen, der tidligere var den stædigste fæstning, man kunne forestille sig, er således radikalt blevet revolutioneret, såvel i ideologisk indhold som i artistisk form, og dette har startet en revolutionær forandring i litterære og kunstneriske kredse.
Peking-operaer med nutidige revolutionære temaer som "Den Røde Lygte", "Indtagelse af banditternes Fæstning" og "Angreb på den hvide tigers Regiment", balletten "Det Røde Kvindekompagni", symfonien "Shachiapang" og skulpturerne "Afgiftsinddrivnings-gården" er blevet anerkendt af de brede masser af arbejdere, bønder og soldater og begejstret hilst af kinesiske og udenlandske tilskuere. De er pioner bestræbelser, der vil have en dyb og langvarig virkning på den socialistiske kulturrevolution. De beviser effektivt, at selv den stædigste fæstning, Peking-operaen, kan tages med storm og revolutioneres, og at udenlandske klassiske kunstformer som ballet, symfonisk musik og skulptur også kan omformes til at tjene vort formål. Dette bør give os endnu større tillid til at revolutionere andre kunstformer …. "

”16-punkts programmet” fra Kulturrevolutionen aug. 1966

I august måned 1966 hasteindkaldes Centralkomiteens til det 11. plenarmøde, hvor der træffes en række vigtige beslutninger vedr. kulturrevolutionen. Fra mødet udsendes dette ’16-punkts program’ som afspejler Mao visioner med kulturrevolutionen.
Her gengivet i uddrag efter (Faurby, 1974)*s. 64-68 og* (Lawrance, 2004) *s. 190-194.*

1. En ny etape i den socialistiske revolution.
Den store proletariske kulturrevolution. Der nu er under udfoldelse, er en stor revolution, der rammer folk helt ind i sjælen og udgør en ny etape i den socialistiske revolutions udvikling i vort land, en dybere og mere omfattende etape.
(…)

2. Hovedstrømmen og siksak-bevægelserne
de brede masser af arbejdere, bønder, soldater, revolutionære intellektuelle og revolutionære kadrer udgør hovedkraften i denne store kulturrevolution. Et stort antal revolutionære unge mennesker, der tidligere var ukendte, er blevet modige og dristige banebrydere. De er energiske i handling og intelligente. Med storskriftsplakater og store debatter som midler, argumenter de tingene igennem, afslører og kritiserer gennemgribende og iværksætter beslutsomme angreb på bourgeoisiets åbne og skjulte repræsentanter.
I en sådan stor revolutionær bevægelse er det næppe til at undgå, at de udviser mangler af den ene eller anden art; men deres revolutionære hovedorientering har været rigtig fra starten. Dette er hovedstrømmen i den store proletariske kulturrevolution. (….)
Da modstanden er ret stærk, vil der forekomme tilbageslag og endog gentagne tilbageslag i denne kamp. Dette er der ingen skade ved. Det hærder proletariatet og andre arbejdende mennesker og især den yngre generation, giver dem en lære og erfaring og hjælper dem til at forstå, at den revolutionære vej er en siksak-vej og ikke lige ud af landevejen.

3. Sæt vovemod over alt andet, rejs dristigt masserne.

Resultatet af denne store kulturrevolution vil blive afgjort af, om partiledelsen vover ellerikke vover dristigt at rejse masserne. For tiden er der fire forskellige situationer med hensyn til det førerskab, der ydes kulturrevolutionsbevægelsen af partiorganisationer på forskellige trin:

1. der er den situation, hvor de personer, der partiorganisationer, står i bevægelsens forreste linje og vover dristigt at rejse masserne. De sætter vovemod over alt anet; de er ukuelige kommunistiske kæmpende og gode elever af formand Mao (…)
2. I mange enheder har de personer, der har ledelsen, en meget svag forståelse af ledelsens opgave i denne store kamp (…) De er blevet overrumplet af den nye tingenes orden, massernes revolutionære orden, med det resultat, at deres førerskab sakker bagud for situationen, sakker bagud for masserne.
3. I nogle enheder er de personer, der har ledelsen, og tidligere begik fejl af den ene eller den anden art, endnu mere tilbøjelige til at sætte frygt over alt andet, da de er bange for at masserne vil gribe dem i disse fejl. Det forholder sig i virkeligheden sådan, at hvis de gennemfører alvorlig selvkritik og accepterer messernes kritik, vil partiet og masserne være langmodige over deres fejl (…)
4. Nogle enheder kontrolleres af dem, der har sneget sig ind i partiet , og som har slået ind på den kapitalistiske vej. Sådanne personer med myndighed er yderst bange for at blive afsløret af masserne og benytter derfor ethvert muligt påskud til at undertrykke massebevægelsen. (…)

5. **Lad masserne opdrage sig selv i bevægelsen**. Tro på masserne, stol på dem og respekter deres initiativer. Glem frygten.

Vær ikke bange for forstyrrelser. Formand Mao har ofte fortalt os at revolutionen ikke kan være forfinet, blid, temperaret, venlig, tilbageholdende og storsindet. Lad masserne uddanne sig selv i denne store revolutionære bevægelse og lære at skelne mellem rigtigt og forkert og mellem korrekt og ukorrekt måder at gøre tingene på (…)

6. **Anvend med fasthed partiets klasselinje.** Hvem er vores fjender? Hvem er vores venner? Dette er et spørgsmål af største vigtighed for revolutionen og det er på samme måde et spørgsmål af største vigtighed for den store Kulturrevolution (…)

7. **Vær på vagt mod dem der stempler de revolutionære som kontrarevolutionære.** (….) Disse folk har endda udviklet slogans som: opposition til lederne af en enhed eller en arbejdsgruppe betyder opposition til partiets Centralkomite, betyder opposition til partiet og socialismen, betyder kontrarevolution. (…)

8. **Spørgsmålet om kadrer.**
Kadrerne falder groft sagt indenfor følgende fire kategorier:
   I. Gode
   II. Forholdsvis gode
   III. De som har begået alvorlige fejl, men ikke er blevet partifjendtlige, antisocialister højredrejede
   IV. En lille gruppe af partifjendtlige, anti-socialistiske højredrejede.

   De partifjendtlige, anti-socialistiske højre-drejede må fuldstændig afsløres, tilbagevises, styrtes og komplet miskrediteres, og deres indflydelse elimineres. (…)

9. (….)
10. **Undervisningsreform**
… Skoletiden bør afkortes. Kurserne bør være værre og bedre. Undervisningsmaterialet må gennemgribende omformes, og herunder må man i nogle tilfælde begynde med at simplificere kompliceret materiale. Studerenes hovedopgave er vel at studere, men de bør også lære andre ting. Det vil sige, at de foruden deres studier også bør lære industriarbejde, landbrugsarbejde og militære anliggender og deltage i Kulturrevolutionens kampe, efterhånden som de finder sted, for at kritisere bourgeoisiet.

(….)

16. Mao Zedong tænkningen er vores guide til handling. I den Store Kulturrevolution, er det af største vigtighed at holde den Mao Zedong tænkningen røde fane højt og lade proletariatets politik være styrende. (….)

Mao: ”Bombarder hovedkvarteret” 5/8/1966

Under et ti dage langt møde i partiledelsen hvor der var store diskussioner mellem Maos radikale fløj og de moderate (Liu Shaoqi, Deng Xiaoping) omkring den igangværende Kulturrevolution, opsatte Mao nedenstående storskriftplakat. Indholdet blev d. 11. august 1966 optrykt i avisen Beijing Review med denne kommentar: ”*Denne storskriftsplakat er det mest brillante revolutionære dokument. Den viser partiledelsens vejledende tanker og de generelle principper for den Store Proletariske Kulturrevolution*”

Kilde: Oversat fra (Lawrance, 2004) s. 190

Kinas første Marxistisk-leninistiske storskrifts plakat[41] og kommentatorernes bemærkninger her til i Folkets Dagblad er virkelig velskrevet! Kammerater, læs dem venligst igen. Men i de sidste 50 dage eller så, har nogle kammarater i ledelsen, lige fra det centrale ned til det lokale niveau handlet på en diametralt modsat vis. Ved at overtage borgerskabets reaktionære synspunkter, har de fremtvunget borgerskabets diktatur, og slået ned på proletariatets Store Kulturrevolutionære brusende bevægelse. De har vendt fakta på hovedet og manipuleret med sort og hvidt, omringet og undertrykt revolutionære, kvalt de meninger som afveg fra deres indført en hvid terror, og været meget tilfredse med dem selv. De har svulmende af borgerlig arrogance undertrykt proletariatets moral. Hvor ødelæggende og giftigt! Set i sammenhæng med Højre afvigelsen i 1962 og de forkerte tendenser i 1964, som var Venstreorienteret i udtryk, men Højreorienteret i indholdet, skulle dette få alle til at vågne op!

[41] Der henvises til den første storskriftsplakat som blev sat op på Beijing Universitet d. 25 /5/1966 som bl.a. opfordrede til: ”*resolut, fuldstændigt, totalt og gennemgribende at udrydde alle dæmoner og monstre og alle Khrusjtjov-lignende kontrarevolutionære revisionister, og føre den socialistiske revolution til ende*”

Opråb fra rødgardisterne

Nedenstående tekst er fra en af rødgardisternes storskriftsplakater fra sommeren – efterår 1966, da Kulturrevolution var brudt ud, og millioner af unge rødgardister gik til angreb på 'De Fire Gamle' samt 'revisionister' og 'kapitalistiske medløbere' i Kommunistpartiet.
(oversat fra Patricia B. Ebrey: 'Chinese Civilization – a sourcebook' , 1993 NewYork, The Free Press, s. 450)

Længe leve proletariatets revolutionære oprørsånd!
Revolution er oprør, og oprør er selve ånden i Mao Zedong tænkningen. At vove at tænke, at tale, at handle, at bryde op og at lave revolution - med ét ord , at vove at gøre oprør – er den mest værdifulde egenskab ved proletariatets revolutionære; det er fundamentalt for ånden i proletariatets parti! Ikke at gøre oprør er revisionisme, slet og ret! Revisionismen har kontrolleret vore skoler i 17 år. Hvis vi ikke i dag rejser os til oprør, hvornår vil vi så?

Nu er nogle af de mennesker som dristigt har modsat sig vores oprør pludseligt blevet sky og bly, og begyndt uafladeligt at mumle og hakke på at vi er for ensidige, for arrogante, for grove og at vi gå for langt og vidt. Alt dette er det rene nonsens. Hvis du er imod os – så venligst sig det. Hvorfor være genert over det? Fordi vi er besluttet på oprøret, er spørgsmålet ikke længere i dine hænder. Ja vist – vi skal gøre luften tyk af den sviende lugt af krudt. Alt denne snak om at være "human" og "alsidig" – lad os gøre en ende på det!

(…)

Du siger vi er arrogante? 'Arrogante' er netop hvad vi ønsker at være. Formand Mao siger: ' og de i de høje stillinger regner vi ikke for andet end støv'. Vi er fast besluttet på at slå ned, ikke kun på de reaktionære i vores skole, men på reaktionære over hele verden. Revolutionære ser det som deres opgave at ændre verden. Hvordan kan vi så undgå at være 'arrogante'?

Du siger vi er grove? Grove er netop hvad vi ønsker at være. Hvordan kan vi være bløde overfor revisionismen og gå ind for den store moderation. At være moderat overfor fjenden er at være grov overfor revolutionen! Du siger vi går for vidt? Helt ærligt – din ' ikke gå for vidt' er reformisme, det er den 'fredelige overgang'. Det er hvad dine dagdrømme handler om! Ok – vi vil nedkæmpe dig – og holde dig nede!

Der er nogle der er skræmt til døde af revolutionen, skræmt til døde over oprøret. I der hænger jer i konventioner, I spytslikkere er alle ind rullet i jeres revisionistiske skal. Med det første strejf af oprør bliver i bange og nervøse. En revolutionær er som 'abe kongen' hvis gyldne kæp er magt, hvis overnaturlige kræfter er langtrækkende og hvis magi er altomfattende , præcist fordi han besidder Mao Zedongs store og uovervindelige tanker. Vi svinger vores 'gyldne kæp' , ' viser vor overnaturlige kræfter' og bruger vores 'magi' for at vende den gamle verden på hovedet, smadre den i stykker, skabe kaos og et enormt rod – jo større jo bedre.! Vi må gøre dette i den nuværende revisionistiske mellemskole tilknyttet Qinghua Universitetet. Skabe et kæmpe oprør, gøre oprør til det sidste. Vi er fast besluttet på at skabe et kolossalt proletarisk spektakel, og at skære ud den nye proletariske verden.

Længe leve proletariatets revolutionære oprørsånd!

Billeder fra Kulturrevolutionen 1966-76

Figur 2 Partisekretæren i Harbin, Ren Zhongyi, anklages for revisionisme m.v. på rødgardisternes 'kamp-møde' i Harbin september 1966. kampmødet afholdes på et stadion i overværelse af 10.000 'er af tilskuere. De anklagede blev almindeligvis bagbundet så de indtog 'flyver-stillingen', med en plakat (gerne et jernskilt) om halsen som angiver 'forbrydel sen', en dosmerhat på hovedet, og ofte overhældt med blæk i ansigtet. Sådanne 'kampmøder' kunne tage flere timer. (kilde: Li Zhensheng : Red-color - News Soldier, 2003, s. 105)

Figur 3 Togpassagerer på vej mod Beijing d. 8. marts 1974 råber slagord fra 'Anti- Lin Biao , anti-Konfutze kampagnen´.
(kilde: Li Zhensheng : Red-color - News Soldier, 2003, s. 265)

Wei Jingsheng om den 5. modernisering

5. december 1979 opsatte den unge mekaniker Wei Jingsheng nedenstående opslag (storskriftsplakat) på den såkaldte 'Demokratimur' i Beijing.

Efter anholdelsen af Firebanden håbede folket inderligt at Viceformand Deng Xiaoping, som måske ville 'genrejse kapitalismen', ville stige op som et storslået banner. Endelig genindtog han sin plads i den centrale ledelse. Hvor begejstret var ikke folket! Hvor inspireret blev de ikke! Men ak, det gamle politiske system, så foragtet af folket forbliver uforandret, og demokratiet og den frihed de har savnet er ikke engang blevet nævnt …

Hvorfor demokrati?

Folk har diskuteret dette spørgsmål i århundreder. Nu har de, som har givet deres mening tilkende på Demokratimuren, gennemført en grundig analyse og som netop viser hvor meget bedre demokrati er end autokrati.

'Folket er historiens herrer' . Er dette et faktum eller blot tom snak? Det er både et faktum og tom snak. Det er et faktum at uden folket indsats og deltagelse er der ingen historie.

Folket bør have demokrati. Når de efterlyser demokrati, kræver de ikke andet end hvad der er i sagens natur tilkommer dem. Hvem end der nægter at give dem demokrati er en skamløs tyv og mere foragtelig end kapitalisten der frarøver arbejderne den velstand de har skabt med deres eget sved og blod.

Har folket demokrati nu? Nej ! Ønsker folket ikke at være herre over deres egen skæbne? Selvfølgelig gør de det! Det er præcist grunden til at Det Kommunistiske Parti besejrede Nationalisterne. Men hvad skete der med alle løfterne efter at sejren var vundet? Nu blev de bannerførere for diktaturet, selv det demokrati der blev nydt af en millionteddel af befolkningen, blev erstattet af den 'Store Leders' individuelle diktatur. ..

Jeg vil gerne spørge jer alle: Hvorfor ønsker vi modernisering? … Almindelige mennesker … ønsker blot at få en chance for at nyde et bedre liv, eller i det mindste et liv som ikke er dårligere end hvad folk nyder i andre lande. En velstand som alle medlemmer af samfundet kan nyde på lige vis, kan kun opnås ved at hæve den sociale produktivitet. Dette er indlysende, men nogle mennesker overser fuldstændigt et vigtigt punkt: Når den sociale produktivitet øges, vil folket så kunne nyde et velstående liv? Problemerne med allokering, distribution og udbytning vil stadig bestå …

Hvad er demokrati?

Sandt demokrati betyder at man lægger al magt i hænderne på det arbejdende folk. Er det arbejdende folk uegnet til at varetage statsmagten? Jugoslavien har taget denne vej, og vist os at folket ikke har brug for diktatorer, hvad enten de er store eller små, Kan de meget bedre selv tage vare på sagerne.

Hvad er et sandt demokrati?

Det er når folket handler ud fra deres egen vilje, og har retten til at vælge repræsentanter til at varetage sagerne på folkets vegne i overens-

stemmelse med folket vilje og interesser. Alene dette kan kaldes demokrati. Endvidere må folket have magt til at erstatte disse repræsentanter til enhver tid for at undgå at de misbruger deres magt til at undertrykke folket. Er dette virkelig muligt? Borgerne i Europa og USA nyder præcist denne form for demokrati, og kan sætte folk som Nixon, de Gaulle og Tanaka fra deres embeder når de ønsker det og kan endda genindsætte dem når de ønsker det. Ingen kan blande sig i deres demokratiske rettigheder. I Kina derimod, hvis en person blot kommenterer på 'den store rorgænger' eller 'den store mand uden lige i historien' , Mao Zedong, som allerede er død, så vil fængslets porte og alle utænkelige ulykker vente vedkommende. Hvis vi sammenligner det socialistiske system med *'centraliseret demokrati'* med de *'udbyttende klassers demokrati'* er forskellen tydelig som nat og dag.

Vil landet synke ned i kaos og anarki hvis folket opnår demokrati? Tværtimod, har ikke den sidste tids skandaler som er afdækket i aviserne vist, at det er præcist på grund af fraværet af demokrati at diktatorer, små som store, har skabt kaos og anarki…

De som bekymrer sig om at demokrati vil føre til anarki og kaos er lige som de, som efter Qing dynastiet fald, frygtede at uden en kejser ville landet synke ned i kaos. Deres anbefaling var: Lid tålmodigt med undertrykkelsen! For uden undertrykkelsens byre, ville taget på vor hjem flyve væk!

Til sådanne mennesker vil jeg , med al respekt sige: Vi ønsker at være herre over vor egen skæbne. Vi behøver ingen guder eller kejsere og vi tror ikke på redningsmænd af nogen slags. Vi ønsker at være herrer over vores univers; vi ønsker ikke alene at tjene som redskaber for diktatorer med personlige ambitioner for at gennemføre moderniseringen. Vi ønsker at modernisere folkets liv. Demokrati, frihed og lykke for alle er vores eneste mål med moderniseringen. Uden denne 'Femte modernisering' er alle andre moderniseringer ikke andet end nye løfter.

Kilde: Wei Jingsheng, *The Courage to Stand Alone* (Harmondsworth: Penguin, 1998 p. 201-09) Her oversat fra : Alan Lawrance: *China since 1919 Revolution and Reform* – a Sourcebook (Routledge London , 2004, s. 226-27)

Figure 1 Kinesiske borgeren læser storskiftsplakater på 'Demokratimuren' i Beijing dec. 1979. Bemærk påklædningen.

Resolution vedrørende visse spørgsmål i partiets historie siden grundlæggelsen af Folkerepublikken Kina.

27. juni 1981

Kulturrevolutionen, som varende fra maj 1966 til oktober 1976, bærer ansvaret for de mest alvorlige tilbageslag og de største tab som partiet, staten og folket har lidt, siden grundlæggelsen af Folkerepublikken. Den var påbegyndt og ledet af kammerat Mao Zedong. Hans principielle tese var, at mange repræsentanter for borgerskabet og kontrarevolutionære revisionister havde sneget sig ind i partiet, regeringen, hæren og kulturelle cirkler, og at lederskabet i en stor del af vore organisationer og afdelinger ikke længere var i hænderne på marxisterne og folket …

(disse teser) var inkorporeret ind i en generel teori - *'teorien om den fortsatte revolution under proletariatets diktatur'* - som herefter fik en bestemt betydning. Disse fejlagtige 'venstre' teser, var tydeligvis ikke i overensstemmelse med Mao Zedong tænkningen, som integrerer den universelle marxisme – leninisme med den kinesiske revolutions konkrete praksis. ….

Kulturrevolutionens historie har vist at kammerat Mao Zedongs principielle teser for iværksættelsen af denne revolution ikke stemte med hverken marxismen-leninismen eller med den kinesiske virkelighed. …
Kulturrevolutionen var defineret som en kamp mod den revisionistiske linje eller den kapitalistiske vej. Der var intet grundlag for denne definition. Det førte til forvirring om rigtigt og forkert i en række vigtige teorier og politikker. Mange ting som under Kulturrevolutionen blev afvist som revisionistiske eller kapitalistiske, var faktisk socialistiske principper, hvoraf mange tidligere var fremsat af eller støttet af kammerat Mao Zedong selv. ….

Forvirringen omkring rigtigt og forkert førte nødvendigvis til at folket blev forvekslet med fjenden. De 'kapitalistiske medløbere' som blev væltet under Kulturrevolutionen var ledende kadrer på alle niveauer indenfor partiet og regeringen, som udgjorde den socialistiske sags kernetropper. Det såkaldte 'borgerlige hovedkvarter' i partiet ledet af Liu Shaoqi og Deng Xiaoping eksisterede simpelthen ikke. Uafviselige fakta har bevist at mærke Kammerat Liu Shaoqi som ' en frafalden, skjult forræder og skruebrækker' ikke var andet end en sammensværgelse af Lin Biao, Jiang Qing, og deres følge ….

Hovedansvaret for Kulturrevolutionens alvorlige "venstre" fejltagelser (…) ligger bestemt hos kammerat Mao Zedong. Men det er trods alt en fejltagelse begået af en stor proletarisk revolutionær. Kammerat Mao Zedong var altid opmærksom på at rette fejl og mangler i partiet og staten. Ikke des tro mindre tog han i sine senere år, under Kulturrevolutionen, fejl og forvekslede rigtigt og forkert og folket med fjenden. Samtidigt med at han begik alvorlige fejl, opfordrede han igen og igen hele partiet til at samvittighedsfuldt at studere værkerne af Marx, Engels og Lenin, og forstillede sig at hans teori og parksis var marxistisk og essentiel for konsolideringen af proletariatets diktatur. Heri ligger hans tragedie.

Mens han stædigt fastholdt den fejlslagne kulturrevolution, rettede han også nogle af dens konkrete fejltagelser, beskyttede nogle ledende parti kadrer og offentlig kendte personer udenfor partiet, og gjorde det muligt for nogle ledende partikadrer at vende tilbage til vigtige ledende deres poster. Han ledte kampen for at tilintetgøre den kontrarevolutionære Lin Biao klike. Han gav omfattende kritik og afsløringer af Jiang Qing, Zhang Chunqiao og andre, og forpurrede deres skumle ambitioner om at overtage den øverste ledelse. Alt dette var afgørende for partiets efterfølgende og relativ lette afsættelse af Firebanden. ….

De fleste af vores partikadrer, var enten de fejlagtigt blev afsat eller forblev i deres stillinger, hvad enten de blev rehabiliteret tidligt eller sent, er loyale over for partiet og folket, og faste i deres tro på socialismens og kommunismens sag. De fleste intellektuelle, model-arbejdere, patriotiske demokrater, patriotiske oversøiske kinesere og kadrer, og masserne i alle lag og alle nationaliteter, som er blevet forurettet og forfulgt, vaklede ikke i deres kærlighed til moderlandet og i deres støtte til partiet og socialismen. Parti og statsledere som kammerat Liu Shaoqi, Peng Dehuai, He Long og Tao Zhu, og alle andre parti- og ikke-partimedlemmer som blev forfulgt til døden under kulturrevolutionen, vil for evigt leve i det kinesiske folks erindring.

(herefter følger nogle eksempler på økonomisk og teknologiske fremskridt under Kulturrevolutionen)

På trods af den hjemlige uro, forsvarede Folkets Befrielseshær tappert moderlandets sikkerhed. Unødvendigt at sige, ingen af disse succeser kan tilskrives Kulturrevolutionen, uden hvilken vi ville have opnået langt større resultater for vores sag.

(oversat fra Lawrance, 2004 s. 220 ff)

At opbygge socialismen med særlige kinesiske træk [42]

Deng Xiaoping, 30. juni 1984

Ved grundlæggelsen af Folkerepublikken arvede vi fra det gamle Kina en økonomi i ruiner med praktisk taget ingen industri. Der var mangel på korn, inflationen var akut og økonomien i kaos. Men vi løste problemerne med hensyn til at føde og beskæftige befolkningen, stabilisere varepriserne og ensrette det finansielle og økonomiske arbejde, og økonomien blev hurtigt genoprettet. På dette fundament begyndte vi en storstilet genopbygning. Hvad stolede vi på? Vi stolede på marxismen og socialismen. Nogle mennesker spørg hvorfor vi valgte socialismen. Vi svarer at vi var nød til det, fordi kapitalismen ikke kunne hjælpe Kina. Hvis vi havde taget den kapitalistiske vej, kunne vi ikke have gjort en ende på landets kaos, og afskaffet fattigdom og underudviklingen. Det er grunden til, at vi igen og igen har erklæret, at vi skal holde fast ved marxismen og blive på den socialistiske vej. Men med marxisme mener vi en marxisme som er integreret med de kinesiske forhold, og med socialisme mener vi en socialisme som er skræddersyet til kinesiske forhold og som har specifikke kinesiske træk. (….)

Det socialistiske systems overlegenhed er demonstreret i den endelige analyse, ved en hurtigere og større udvikling af de (produktive) kræfter, end under kapitalismen (…)Forarmelse er ikke socialisme. Endnu mindre kommunisme.

I og med at Kina fortsat er tilbagestående, hvilken vej kan vi da tage for at udvikle produktivkræfterne og højne befolkningens levestandard? Dette bringer os tilbage til spørgsmålet om hvorvidt vi skal fortsætte af den socialistiske vej eller stoppe og dreje ind på den kapitalistiske vej. Kapitalismen kan kun berige mindre end 10 % af den kinesiske befolkning; den kan aldrig berige de resterende 90 % . men hvis vi holder fast ved socialismen og anvender princippet om fordeling til enhver i forhold til hans arbejde, vil der ikke være nogen væsentlige forskelle i velstanden. Følgelig, vil der ikke ske nogen polarisering, når vores produktivkræfter udvikles over de næste 20-30 år.

Mindstemålet for vores moderniseringsprogram er at opnå en forholdsvis komfortabel levestandard ved slutningen af århundredet. Ved en forholdsvis komfortabel levestandard forstår vi en pr. capita indkomst på 800 US$.

Nutidens verden er åben. En vigtig grund til Kinas underudvikling efter den industrielle revolution i den vestlige verden, var den lukkede-dørs-politik. Efter grundlæggelsen af Folkerepublikken var vi under blokade af andre lande, så landet forblev i realiteten lukket, hvilket skabte problemer for os. Erfaringerne fra de sidste godt 30 år har demonstreret at en lukket-dørs-politik vil hæmme opbygningen og hindre udviklingen. (….) Vi forslår at vi skal udvikle os hurtigt, men ikke for hurtigt fordi det vil være urealistisk. For at gøre dette, må vi styrke den hjemlige økonomi og åbne op for verden udenfor.

Med udgangspunkt i de kinesiske realiteter, må vi først løse problemerne på landet. 80 % af befolkningen lever i landområderne, og Kinas stabilitet afhænger af stabiliteten i disse områder. Uanset hvor succesfuld vores politik er i byerne, vil det intet være værd uden af stabil base i landområderne. Derfor begyndte vi med at styrke økonomien og indføre den åbne politik der, for at bringe initiativet fra 80 % af befolkningen i fuld udfoldelse. Vi indførte denne politik i slutningen af 1978, og efter få år har det givet de ønskede resultater. Nu har den nyligt afholdte Anden Session af den Sjette Nationale Folkekongres besluttet at skifte fokus for reformerne fra landområderne til byerne. Reformerne i byerne vil ikke bare inkludere industri og handel, men videnskab og teknologi, uddannelse og tillige en række andre bestræbelser. I korthed, skal vi fortsætte

[42] Oversat fra Lawrance 2004 , p 231-34

reformerne hjemme og åbne os stadig mere mod verden udenfor.

Vi har åbnet 14 store og mindre store kystbyer. Vi byder udenlandske investeringer og avanceret teknik velkommen. Management er også en teknik. Vil det underminere vores socialisme? Sandsynligvis ikke, da vores socialistiske sektor er grundpillen i vores økonomi. Vores socialistiske økonomiske base er så stor at den kan absorbere udenlandske obligationer til en værdi af ti og hundreder af milliarder af dollars, uden at blive rystet. Udenlandske investeringer vil uden tvivl tjene som et væsentligt supplement til opbygning af socialismens i vores land (…)

Ok – dette er vores planer. Vi vil akkumulere nye erfaringer og prøve nye løsninger i takt med at ny nye problemer opstår. Generelt tror vi, at den vej vi har valgt, og som vi vil kalde at opbygge socialisme med kinesiske særtræk, er den rigtige. Vi har fulgt denne vej i fem et halvt år og har opnået tilfredsstillende resultater; rent faktisk har udviklingens hastighed indtil videre overgået vores forventninger. Vi hvis fortsætter denne kurs, vil vi være i stand til at nå målet med at firedoble Kinas bruttonationalprodukt ved slutningen af dette århundrede. Og så kan jeg fortælle vores venner at vi er endnu mere selvtillidsfulde nu.

Noter:
Kinas BNP:

År 1978	=	218 mia. US$
År 2000	=	1.211 mia. US$
År 2017	=	12.250 mia. US $

Fang Lizhi: Fuldstændige Vestliggørelse

Tale ved Tongji Universitetet i Shanghai 18. nov. 1986

Vort nuværende mål er en gennemgribende modernisering af Kina. Vi har en overbevisende følelse af behovet for modernisering. Der er et udbredt krav om forandring blandt mennesker i alle dele af samfundet, og kun ganske få finder grund til selvtilfredshed. Ingen føler dette stærkere end os indenfor videnskaben og den akademiske verden. Modernisering har været vort nationale tema siden Firebanden blev væltet for ti år siden, men vi er først lige begyndt at forstå hvad det virkeligt betyder. I begyndelsen var vi hovedsagelig opmærksomme på manglerne i vores vareproduktion, vores økonomi og vores videnskab og teknologier og at modernisering var nødvendigt på disse områder. Men nu forstår vi vores situation meget bedre. Vi erkender at store mangler eksisterer, ikke bare i vores 'materielle civilisation', men også i vores 'spirituelle civilisation' - vores kultur , vores etiske standarder, vores politiske institutioner – og at disse også kræver en modernisering.

Spørgsmålet der rejser sig er: hvilken form for modernisering er krævet? Jeg tror det er indlysende for os alle, at vi behøver en fuldstændig modernisering, ikke kun på enkelte områder. Folk har nu travlt med at sammenligne kinesisk og vestlig kultur - inklusive politiske , økonomiske, videnskabelig teknologi, uddannelse, hele skalaen - og der er meget debat herom. Spørgsmålet er, ønsker vi en *'fuldstændig vesternisering'* eller *'delvis vesternisering'*? Skal vi forsætte med at fremhæve det hundred år gamle slagord om *"at bruge vestlige metoder men fastholde den kinesiske essens"* eller andre kardinalprincipper? [43]

Selvfølgelig er dette ikke en ny diskussion. For et århundrede siden var der indsigtsfulde folk som forstod at Kina ikke havdde andre valg end at modernisere. Nogle ønskede en delvis modernisering og andre en fuldstændig modernisering , og startede således en debat som er fortsat helt til vore dage.

Personligt støtter jeg den 'fuldstændige modernisering'. For mig betyder denne såkaldte fuldstændige modernisering, en fuldstændig åbenhed, fjernelsen af alle restriktioner i alle sfærer. Vi er nød til at erkende, at set i sin helhed, så er vores kultur langt bagud i forhold til verdens mest avancerede samfund, ikke på enkelte områder, men over hele linjen. (…) Vores reaktion herpå må (…) være en fuldstændig åbenhed overfor omverdenen. Igen – dette er næppe mine ideer. For et århundrede siden efterlyste folk faktisk det samme: Om at åbne Kina og stå ansigt til ansigt med de mere udviklede lande på alle niveauer fra teknologi til politik. Hvad der virker, vil bestå hvad der ikke virker, vil forsvinde. Denne prognose er fortsat uforandret.

Hvorfor er Kina så tilbagestående? For at besvare dette spørgsmål må have et klart billede af historien. Kina har undergået revolutioner i det sidste århundrede, men er fortsat meget tilbagestående. Dette er endnu mere sandt efter årtiers socialistisk revolution siden befrielsen, som vi alle kender som studerende og arbejdere. Sagt helt nøgternt vil jeg vurdere denne æra som fejlslagen. Dette er på ingen måde bare min holdning; mange af vores ledere indrømmer også at socialismen

[43] Der henvises her til den såkaldte *'Selvstyrkelsesbevægelse'* i årene 1860-80, som søgte at modernisere Kina ved at lære at anvende og fremstille vestlig teknologi .

er i vanskeligheder alle vegne. Siden afslutningen af 2. verdenskrig har socialistiske lande stort set ikke været succesfulde. Der er ingen vej uden om dette. Så vidt jeg er orienteret, så har de sidste godt 30 år i Kina været en fejltagelse på stort set alle områder, såvel økonomisk som politisk.

Vi bliver nød til at se på hvorfor socialismen har fejlet. Socialistiske ideer er beundringsværdige. Men vi må stille to spørgsmål til den måde man de er blevet implementeret: Er det vi gør i socialismens navn faktisk socialistisk? Og, giver de mening? Vi er nødt til at tage et nyt blik på disse spørgsmål, og det første skridt vil være at befri vores tanker fra den ortodokse marxismes begrænsninger....

Vi taler om behovet for modernisering og reformer, så lad os tale om demokrati. Vores forståelse af demokratiets begreb er så utilstrækkeligt at vi knap nok er i stand til at diskutere det. Med en tankegang som er så præget af gamle dogmer, er det ikke mærkeligt at vi ikke har opnået demokrati i praksis. For ikke så længe siden blev det sagt, at demokrati var det samme som at 'løsne op'. Faktisk er begrebet 'demokrati' meget klart og det har intet at gøre med at 'løsne op'. Hvis man vil forstå begrebet demokrati, kan man se på hvordan folk i den vestlige verden forstår det, og sammenligne med hvordan folk forstår det her, og så selv beslutte hvad der er rigtigt og forkert.

Jeg tror at nøglen til at forstå demokrati ligger i at anerkende individets rettigheder. Demokrati er bygget fra bunden og op. Ethvert individ besidder nogle bestemte rettigheder, eller sagt med et udtryk som er meget sensitivt i Kina, alle besidder nogle 'menneskerettigheder'. Vi vover sjældent at bruge begrebet 'menneskerettigheder ' , men faktisk er menneskerettigheder det helt basale …

Demokrati er baseret på anerkendelsen af de individuelle rettigheder. (…) Det er kun ved at anerkende de grundlæggende menneskerettigheder for individet at vi kan opbygge et demokrati. Men når vi taler om demokrati her, så refererer det til at vores overordnede 'strækker demokratiet' for os. Dette er en misforståelse. Det er ikke demokrati.

At 'løsne op' er endnu værre. Hvis du tænker over det, implicerer det jo at vi alle er bundet op lige nu, men hvis du står stille, så løsner vi rebet lidt og lader dig løbe lidt rundt. Rebet plejer at være en fod langt, nu gør vi det 5 fod langt. Dette er en 'fra toppen og ned' tilgang …

Hvad med vores 'sande demokrati?' Jeg har aldrig modtaget et dokument som fortæller mig hvilke emner mine repræsentanter, taler om eller hvordan han eller hun stemte i Nationalforsamlingen. Jeg ved ikke hvad mine repræsentanter støtter og ikke støtter eller hvad de har udrettet. Og næste gang jeg skal give min stemme til denne person, vil jeg stadig befinde mig i mørket. Vores 'sande demokrati' måtte hellere afvikles indtil vi kan gøre det bedre end deres 'falske demokrati' . Men da jeg rejste udenlands og endelig selv fik øje for sagen, var kontrasten indlysende klar. …

I demokratiske samfund, hører demokrati og videnskab sammen – og de fleste af os her er videnskabsfolk. Demokrati handler om mennesker og videnskaben om naturen. (…) På dette område, indenfor det videnskabelige og intellektuelle drager vi vores egne konklusioner baseret på vores uafhængige kriterier.

…. I vestlige samfund er universiteterne uafhængige af regeringerne, også selv om pengene til at drive universitetet kommer fra regeringen, så bliver de grundlæggende beslutninger om kurser og pensum, akademiske standarder, valg af forskningsemner, evaluering af resultater osv. Foretaget af skolerne selv på basis af akademiske værdier og ikke af regeringen. På samme tid er de gode universiteter i vesten uafhængige af erhvervslivet. Det er sådan at universiteterne burde

være. Den intellektuelle sfære må være uafhængig og have sine egne værdier.

Dette er demokratiets helt essentielle garanti. Det er kun når du har uafhængig viden om noget, at du er fri for at være afhængig af autoriteter udenfor den intellektuelle verden, som f.eks. regeringen. Desværre er tingene ikke sådan i Kina.

Kilde: Fang Lizhi: 'Bringing Down the Great Wall': Writing on Science, Culture and Democracy, edited by Jim Williams (New York: Alfred A. Knopf, 1990), s. 157-61, 166-9, 171. Her oversat fra Alan Lawrance: *China since 1919 Revolution and Reform* – a Sourcebook (Routledge London , 2004, s. 234-36)

”*Heshang*” – en tv-serie 1988

I sommeren 1988 viste kinesisk landsdækkende tv, en Tv-serie kaldt *’Heshang’* (Flodens Døds sang) udarbejdet af en gruppe intellektuelle. Tv -dokumentarer fremhævede Kinas håbløse underudvikling i forhold til vesten. Ansvaret blev lagt på den kinesiske kultur (konfucianismen) og 70 års mislykket moderniserings-forsøg siden kejserstyret fald i 1911.
I filmen anvendes Den Gule Flod mudrede plumrede vand, som et billede på en stillestående konservativ kinesiske kultur, mens det blå ocean blev brugt som et billede på den åbne, moderne og dynamiske verden udenfor Kina. Tv-serien går også stærkt i rette mod Kina isolation fra omverdenen. Nedenstående er uddrag af speaker kommentaren fra TV -serien.

(kilde: Su Xiaokang, Wang Luxiang: ”*Deathsong of the River – A readers Guide to the Chinese TV Series Heshang*” , Cornell East Asia Series , 1992 ,s. 217)

Om den kinesiske filosofi:
Den traditionelle kultur var etableret på grundlag af en bondeøkonomi med selvforsyning, som understregede bøndernes politisk underordning (absolutisme). Vi skal smadre denne underordning, ændre det traditionelle livssyn, etablere en demokratisk bevidsthed, en national demokratisk ånd. Det mest fremtrædende træk ved den traditionelle kultur var den altgennemtrængende sans for etik., eller hvad man kunne kalde en ”etisk centralisme.” [44]

Disse værdinormer må smadres og erstattes med individualismen. Den demokratiske ånd og den videnskabelig ånd er præcist hvad vores folk mangler. Uden denne ånd vil moderniseringen af være utænkelig. Disse karaktertræk ved vores folk er ikke noget der kan ændres ved alene at ophøje vores traditioner eller ved at vende tilbage til disse. Svaret ligger snarere i en slags historisk kreativitet og et historisk valg af vores folk, for at skabe en moderniseringsproces, hvor vi åbner op til omverdenen og sammensmelter den kinesiske og den vestlige kultur. Ellers, selv om Den Gule Flod strømmer mod havet, vil det aldrig blive muligt at ændre vandets uigennemsigtige gule farve. [45]

Havet vil for altid være havet, og Den Gule Flod vil fortsat være Den Gule Flod. Den eneste udvej for den kinesiske kultur er at destruere den traditionelle kultur og etablere en kultur som passer til kravene for den socialistiske opbygning af Kina.

Figur 4 Screen shot fra Heshang hvor Maos udtalelses om Kinas bønder citeres.

[44] Henviser formentlig til Konfucianismen ” fem bånd” hvorefter den enkeltes pligter og ansvar var bestemt af vedkommendes position i det sociale hierarki.

[45] Den Gule Flod har sit navn fordi vandet er farvet gult af de sedimenter som flodens fører med sig fra de tørre områder i det vestlige Kina.

Leder i Folkets dagblad d. 26.- april 1989

Folkets Dagblad er det den kinesiske regerings officielle dagblad. Nogle dage efter at studenterdemonstrationer begyndte på Tian'anmen pladsen, bragte Folkets Dagblad en lederartikel hvor man tog skarpt afstand fra demonstrationerne. Tilbagekaldelse af artiklen blev et hovedkrav fra de demonstrerende studenter i i de næste mange uger.

Kilde: *Beijing Domestic Service* reported 0930 GMT, April 25; *Foreign Broadcast Information Service, April 25, pp. 23-24.*

Det er nødvendigt at tage klar afstand fra forstyrrelserne.

I deres aktiviteter for at sørge over kammerat Hu Yaobangs død, har kommunister, arbejdere, bønder, intellektuelle, kadrer, medlemmer af Folkets Befrielseshær og unge studenter udtrykt deres sorg på mangfoldige måder.

De har også udtrykt deres beslutsomhed på, at vende sorg til med styrke at bidrage til realiseringen af de fire moderniseringer og styrke den kinesiske nation.

Nogle abnorme fænomener har også vist sig under sørgeaktiviteterne. Ved at udnytte situationen har en ekstremt lille gruppe af personer spredt rygter, angrebet parti- og statsledere ved navn nævnelse, og opmuntret masserne til at bryde gennem Xinhua Porten i Zhongnanhai, hvor partiets Centralkomite og Statsråd holder til.

Nogle mennesker har endda råbt reaktionære slogans som: Ned med Kommunist Partiet. I Xi'an og Changsha har der været alvorlige hændelser hvor nogle lovovertrædere har udøvet vold, smadret, ødelagt, stjålet og afbrændt.

I betragtning af den sorg som masserne lider under, har regeringen og partiet vedtaget at indtage en tolerant holdning og tilbageholden hed overfor de upassende ord som er udtalt og de handlinger som de unge studenter har udført i deres følelsesmæssige ophidselse. Imidlertid har en ekstremt lille gruppe, efter sørgehøjtidelighederne, med det tydelige formål at drage fordel af de unge studenters sorg over Hu Yaobang, udbredt alle mulige rygter for at forgifte og forvirre folkets sind. Med brug af såvel stor-som småskriftsplakater har de bagvasket og slynget skældsord imod parti- og regeringsledere. I åbenlys modstrid med Forfatningen har de talt for modstand mod Kommunistpartiets ledende rolle og det socialistiske system.

På nogle højere læreanstalter blev der dannet illegale organisationer for at tage magten fra studenterforeningerne. I nogle tilfælde overtog de højtalersystemerne på campus. På nogle høje læreanstalter iværksatte de strejker blandt lærere og studenter og gik så langt som med magt at forhindre studenterne for at deltage i undervisningen. (…)

Disse fakta beviser at denne ekstremt lille gruppe af personer ikke deltog i mindehøjtideligheden over kammerat Hu Yaobang, eller til at fremme det socialistiske demokrati i Kina. (…) Ved at hylde demokratiets banner underminerede de demokratiet og retssystemet. Deres formål var at sprede splid blandt folket og kaste hele landet ud i kaos og sabotere den politiske stabilitet og enhed. Dette er en planlagt konspiration og forstyrrelse, som har til formål at afvise partiets lederskab og det socialistiske system. Det er en alvorlig politisk kamp som er rettet mod hele partiet og folk af alle nationaliteter landet over.

Alle kammerater i partiet og folk overalt i landet må nøgternt erkende det faktum, at vores land ikke længere vil nyde freden hvis denne forstyrrelse ikke resolut bliver bragt under kontrol. Denne kamp handler om succes eller fiasko for reformpolitikken og fremtiden for vor stat og nationen.
(…)

Erklæring fra de sultestrejkende studenter

Studenterne oprindelige krav i april indeholdt krav om flere penge til uddannelsesområdet, rehabilitering af tidligere ofre og pressefrihed. Mod midten af maj begyndte nogle at efterlyse mere vidtgående demokratiske reformer. Nogle få hundrede studenter begyndte en sultestrejke på Tian'anmen pladsen den 13. maj - snart var antallet steget til over 2.000.

13. maj 1989
Vi påbegynder vores sultestrejke i den pragtfulde forårssol. Trods ungdommens fulde blomst, lader vi, men med stor modvilje, de smukke ting bag os .

Endnu er forholdene i vores land præget af en løbsk inflation, embedsmændenes økonomiske spekulationer, et ekstremt autoritært styre, alvorlig bureaukratisk korruption, et dræn af varer og personer til andre lande, social forvirring og et stigende antal kriminelle handlinger. Det er et afgørende øjeblik for landet og dets folk. Alle samvittighedsfulde landsmænd hør vores kald:

Landet er vores land
Folket er vores folk
Regeringen er vores regering
Hvis ikke vi råber op, hvem vil?
Hvis ikke vi griber til handling,
hvem vil?

Årsagerne til sultestrejken

For det første, at demonstrere mod regeringens afslappede (*casual*) holdning til Beijing studenternes demonstrationer. For det andet, for at demonstrere mod regeringens fortsatte afvisning af at indgå i dialog med repræsentanter for Beijings højere læreanstalter. For det tredje, for at demonstrere mod regeringens fordømmelse af den patriotiske bevægelse som 'oprør' og forvrængningen af medierne.

De sultestrejkendes krav

Først, at regeringen hurtigt indgår i ligeværdige, konkrete diskussioner med Dialog Gruppen for Beijings højere læreanstalter. For det andet, at regeringen tilbagekalder deres udtalelse om Studenterbevægelsens natur og anerkender den ærligt og redeligt som en patriotisk og demokratisk bevægelse.

Kilde: 'Statement by Student Hunger Strikers, 13. maj 1989' . Her oversat fra Alan Lawrance: *China since 1919 Revolution and Reform* – a Sourcebook (Routledge London , 2004, s. 237)

Hvad mangler vi? Om den militære undtagelsestilstand i Beijing

En almindelig borger, trykt i Xiwen Daobao, d. 22. maj 1989

Aviserne er i dine hænder
Radiostationerne er i dine hænder
Geværerne er i dine hænder
Fængslerne er i dine hænder
Alting er i dine hænder
Hvad mangler du, kejser?
Kun den folkelige vilje!
Kun sandheden!

Kilde: her oversat fra Alan Lawrance: *China since 1919 Revolution and Reform* – a Sourcebook (Routledge London , 2004, s. 242)

En erklæring til alle soldater, 21. maj 1989

Dette dokument blev distribueret af studenterne ved den militære lejr ved Six Mile Bridge, i udkanten af det vestlige Beijing. Det referer til Kommandør for den 38. armé, Xu Qinxian, som nægtede at sætte sine tropper ind mod de demonstrerende. Kommandør Xu blev dømt til 18 års fængsel for at nægte at adlyde ordrer.

Kære soldater og Befrielseshær.

Befrielseshæren består af folkets sønner og brødre. I vogter og beskytter republikken, ikke bare en lille minoritet. I en situation om liv og død skal I se nøje på folkets ønsker, og ikke blive et redskab for deres undertrykkelse på grund af en ordre fra en eller nogle få.

I udviklingen af den patriotiske Demokratiske Bevægelse har I støttet folket på mange måder. Soldaterne fra 38. armé har nægtet at adlyde en illegal ordre om at undertrykke folket, og er hermed en strålende repræsentant for folket, som byder dem velkomne.

Stå sammen med folket! Beskyt Forfatningen! Fasthold demokrati og reformer!

Kilde: Her oversat fra Alan Lawrance: *China since 1919 Revolution and Reform* – a Sourcebook (Routledge London , 2004, s. 242)

Chai Lings beretning fra Tian'anmen 1989

Studenterlederen Chai Lings beretning fire dage efter rydningen af Tian'anmen pladsen. Chai Ling var en af tre ledende studenterledere på Tian'anmen pladsen, og hendes vidnesbyrd blev gengivet i den vestlige presse. Chai Lings vidneudsagn blev givet på et videobånd og er den første øjenvidneskildring af begivenhederne på Den Himmelske Freds Plads natten til den 4. juni. Efter Tian'anmen lykkedes det hendes at flygte til Hong Kong og videre til USA hvor hun i dag lever som forretningskvinde. Hendes udtalelse gengives her i uddrag. [46]

"Det er den 8. juni 1989. Klokken er 4 om eftermiddagen. Jeg er Chai Ling, leder af hovedkvarteret for Forsvaret af Den Himmelske Freds Plads (Tian'anmen). Jeg er fortsat i live. Jeg mener, jeg er den, der er mest kvalificeret til at fortælle, hvad der skete på pladsen fra den 2. til 4. juni. Det er også min pligt at fortælle sandheden til enhver af mine kinesiske medborgere. Omkring kl. 10 om aftenen den 2. juni kom den første antydning af, hvad der var ved at ske, da en politijeep kørte id i fire fodgængere og dræbte de tre af dem. Den anden episode var, da busser fulde af soldater uden kamp overlod deres våben, uniformer og anden udrustning til civile, som blokerede deres vej til bymidten. Jeg og mine medstuderende var tilstede ved de to episoder. Vi bragte omgående våbnene, uniformerne og udrustningen til nærmeste politistation og fik en kvittering for tingene. Klokken 2 om eftermiddagen den 3. juni gik horder af soldater og bevæbnet politi løs på studenter og civile ved Xinhuamen, indgangen til paritets hovedkvarter i Zhongnanhai. (…)

På det tidspunkt fik vi hele tiden rapporter om, at studenter og civile blev banket og slagtet uden nåde. Situationen forværres mellem kl. 8 og 10 om aftenen. Der kom mindst ti separate rapporter om dræbte. Ved 7-8 tiden havde vi sammenkaldt til en pressekonference for at fortælle, hvad vi vidste, til lokale og udenlandske reportere. Der var meget få udenlandske journalister. (…)

Kl. 9 rejste alle studenter på pladsen sig, løftede højre hånd og svor:

"For demokratiseringen af vort land, for virkelig velstand i vort land, for at forhindre, at vort land bliver overtaget af en lille bande sammensvorne, for at forhindre, at 1.1 mia. mennesker skal ofres på "den hvide terrors alter" sværger jeg herved, at jeg med livet som indsats vil forsvare den hellige Himmelske Freds Plads og stå vagt om republikken. Der kan rulle hoveder, der kan flyde blod, men folkets plads må ikke falde. Vi er parate til at kæmpe til sidste mand" (…)

Overalt omkring os, på den vestlige og østlige Chang'an Boulevard, flød blodet allerede i strømme. "Slagterne", soldaterne fra den 27. Armé, brugte kampvogne, geværer og bajonetter. (..) Med tårer i øjnene begyndte vi at forlade Pladsen. Folk sagde til os at vi ikke skulle græde. Vi svarede at vi villekomme tilbage, for dette var Folkets Plads. Vi fandt først senere ud af, at nogle at studenterne stadigvæk havde forhåbninger til regeringen og mente, at det værste, der kunne ske, var, at de blev slæbt væk. Så kom kampvognene og lavede dem til hakkekød. Nogle siger, at der døde mere end 200 studenter. Andre siger mere end 4.000 alene på Pladsen. Jeg kender ikke tallet, men folk fra De Uafhængige Arbejderes Forbund var udenfor. De var mindst en 20-30 stykker. Jeg hørte, at kampvogne og pansrede mandskabsvogne tromlede hen over teltene, som der var mennesker i, efter at studenterne at studenterne var væk. De hældte benzin over ligene og brændte dem. (…) VI gik rundt om Formand Maos Mindehal og mod syd. Der så vi for første gang titusinder af hjelmklædte soldater. (..)

[46] H.B. Larsen & Smitt: Kina efter 1840, Systime 2011, s. 185-189. Se også https://youtu.be/o0lgc4fWkWI?t=3781 eller https://www.youtube.com/watch?v=o0lgc4fWkWI&feature=youtu.be&t=1h2m58s

Myten om *massakren*

2. juni 1990 Berlingske Tidende Sektion 1 (1._sektion) Side 9
KJELD KOPLEV Kjeld Koplev er journalist ved Danmarks Radio og ansat og i kultur- og samfundsafdelingen

Den Himmelske Freds Plads. Alene navnet indgyder til dramatik og myter. Og for et år siden var ingen danske medier i tvivl: Verdens største plads levede ikke op til sit navn. Studenternes demonstrationer greb om sig. Rygterne svirrede. Hæren slog til. De studerendes og mediernes drøm om vestligt demokrati og materiel lykke blev knust. Antallet af dræbte på opgørsnatten mellem den 4. og 5. juni blomstrede som vilde roser i den hjemlige presse. Ordet massakre bed sig fast i læsernes, lytternes og tv- seernes bevidsthed. Fjendebilledet voksede voldsomt og virkningsfuldt. Nu hvor freden med Gorbatjovs Sovjet var i sigte og Warszawapagten langsomt gik i opløsning, rykkede konflikt og krig med Kina bekvemt og belejligt inden for rækkevidde.

Og siden pressens amok løb omkring den 5. juni 1989 har den danske medieluft været kold og klam, når det drejer sig om Kinadækningen. Verdens folkerigeste stat er stort set blevet lagt på is. 1,1 milliard menneskers liv og levned er forsvundet fra danske avisers forsider, måske bortset fra forleden hvor Amnesty International offentliggjorde sin rapport om massearrestationerne og henrettelserne efter nedkæmpelsen af demonstrationerne på Den Himmelske Freds Plads. Kun godt gemt i notitserne har man i årets løb kunnet se, at der stadig handles, produceres og leves i Kina. Og det har ikke generet den samlede danske presse, med et enkelt dagblad som en beskeden undtagelse, at selve massakren viste sig at være en mediemyte. Det har heller ikke berørt den samme presse synderligt, at antallet af dræbte efterhånden svandt voldsomt ind i alle internationale rapporter - med Amnesty Internationals som en af de mere pålidelige. Eller at drabstallene blev revideret i store dele af den udenlandske presse. Ligesom det ikke har vakt den danske presses interesse, at sammenstødene mellem de kinesiske studenter og enhederne fra Folkets Befrielseshær, i den udenlandske presse flyttede sig fra Den Himmelske Freds Plads og ud på Beijings boulevarder, hvor de vitterlig fandt sted. Sådanne kendsgerninger har tilsyneladende forekommet mange danske redaktører alt for distraherende. Og de negative resultater af pressens massive medieindsats er ikke udeblevet. Danske turister har siden juni 1989 troligt holdt sig hjemme. Dagblade og tv har været med til at snyde dem for den kæmpeoplevelse det er at rejse i Kina. Med slet skjult racisme har man over for et næsten værgeløst læserpublikum kunnet spille på »den gule fare«. Uhæmmet har man appelleret til frygten for, hvad denne milliard-menneske-masse kunne finde på at gøre, hvis de så en dansk turist. Intetanende er turisterne kommet til at spille med i et spil, hvor det hedder sig, at man holder sig hjemme fra Kina, fordi man ikke vil støtte regimet. Det er også for en stor del pressens ansvar, at den danske handel i og med Kina er blevet et tys-tys-foretagende. Udenrigspolitisk spiller Danmark høj i hatten, mens selv en politisk »høg« som tidligere præsident Nixon efter en rejse til Kina i efteråret 1989 kunne skrive »at det amerikanske folk var realistisk nok til at forstå, at vi var nødt til at fortsætte et konstruktivt forhold til det folkerigeste land i verden.« Kina er da også fortsat »mest begunstiget handelspartner«.

Store dele af den amerikanske presse har for længst revideret deres opfattelse af, hvad der egentlig foregik i juni 1989. Ved årsskiftet 1989/90 brugte Los Angeles Times masser af spalteplads i et forsøg på at finde frem til et mere nuanceret billede. Med en henvisning til alle de journalister, der havde adgang til at dække begivenhederne i Beijing fra første parket, men som alle uden undtagelse fór med den samme forhastede vind, fastslog bladet, at det altid »er læserne der taber, når journali-

sterne løber i flok.« Det spørgsmål, der naturligt nok optager næsten samtlige amerikanske journalister og redaktører i dag, er: Hvordan kunne de alle sammen komme til én og samme konklusion i en sag, hvor der var så utrolig mange fortolknings- muligheder. »Sommetider siger folk, at det regner, fordi det rent faktisk regner,« fastslår Jeff Greenfield fra tv-selskabet ABC. Og det kan i visse forhold være forklaringen. Men det var ikke tilfældet i den kinesiske hovedstad. Der forekom både sol og vind. Fejlen er måske, fastslår Robert Novak, at det er mediemæssigt muligt i dagens presseverden at begive sig ud på en reportagerejse uden at risikere at komme til at tale med andre end de øvrige journalister - sendt ud på samme job. Men det der virkelig gik galt den mediemæssigt mættede nat mellem den 4. og 5. juni var, mener tv-selskabet NBC's ankermand, Tom Brokway, at journalisterne i Beijing anlagde en typisk vestlig synsvinkel. De glemte, fastslår han, både politisk og kulturelt, at se sagen også med kinesiske øjne. Dertil kommer, siger Henry Muller fra Time Magazine, at »*enhver reporter der sender en historie hjem, som i sit indhold er væsentlig anderledes end kollegernes, er ret sikker på at få en række telefonopkald fra sin redaktion derhjemme med krav om en forklaring.*« Man kan ikke beskylde dansk presse eller danske mediefolk for samme åbenhed, som den der præger de amerikanske. Herhjemme er tavsheden nærmest larmende. Og manglen på efter- og selvkritik slående. En undtagelse er Morgenavisen Jyllands-Posten. Efter et Kina-besøg i efteråret 1989 skrev udenrigsredaktør Nils Thostrup, at » . . . *der var ingen massakre, i den betydning der normalt lægges i ordet, på Den Himmelske Freds Plads. Der var en oprydningsaktion, og ofrene for den var utilsigtede. Så vidt har de kinesiske myndigheder ret, efter alt, hvad man kan lytte sig frem til . . . Det var gadekampe. Brosten, stålstænger og molotov-cocktails mod geværer, maskinpistoler og kampvogne. Udfaldet var givet. Men det var ikke omkostningsfrit for myndighederne.*«

Oven i massakremyten opretholder dansk presse også myten om, at den kinesiske befolkning ikke fik besked om begivenhederne. Men nedkæmpelsen af demonstrationerne blev omhyggeligt dækket i kinesiske aviser, radio og tv. Alt sammen selvfølgelig oplevet med magthavernes øjne. På tv føltes det, som om hver eneste af nattens 300 dræbte blev vist frem. Forslåede og forbrændte. Soldater såvel som studenter. Uendelige kolonner af busser og lastbiler sat i brand. Boulevardbrede barrikader, marcherende menneskemasser og lange kolonner af soldater. Spørgsmålet om hvad dansk politi - og/eller hæren måske - var blevet kommanderet til, hvis f.eks. studenter og BZ'ere havde besat hele Københavns indre by, havde tændt ild i hundredvis af busser og biler og truet politiet med skydevåben, ligger lige på læben?

En tredje myte, der florerer frodigt i dansk medieverden, er den om at kineserne ikke mere tør tale med fremmede. Heller ikke den er sand. Alle vi mødte - og vi rejste på egen hånd i en måned - var villige til at diskutere det der var hændt. Flere fortalte os endda, at de havde været med i demonstrationerne på Den Himmelske Freds Plads. På trods af myterne går dagligdagen videre i Kina. Ganske vist uden den danske presses bevågenhed. Hvilket kan forekomme nærmest uforståeligt, når man tænker på den samme presses heltedyrkelse af Kina i Mao-tiden, hvor millioner af kinesere blev fængslet og dræbt. 300 døde demonstranter og soldater på Den Himmelske Freds Plads er 300 døde for meget. Men det gavner ingen at fastholde myten om massakren. De kinesiske magthaveres måde at behandle konflikten med studenterne på er ikke grund nok til at afskære os alle fra et land, der rummer så mange muligheder og er rigt på så mange oplevelser.

Historieskrivning: Myten, der ikke vil dø

6. juni 2011 Information Sektion 1 Side 6, Kristoffer Kræn.

' Massakren' på Den Himmelske Freds Plads bliver i disse dage mindet i medier verden over. Problemet er bare, at en ' massakre' ifølge en Kina-ekspert aldrig har fundet sted, og nye Wikileaks-dokumenter sår nu tvivl om, hvad der skete den dag i 1989.

Ordet ' massakre' florerede i medier verden over. Det var den 4. juni 1989, hvor kinesiske studerende på Den Himmelske Freds Plads i hjertet af Beijing efter sigende blev mejet ned af det kinesiske styres styrker. Det har i den brede offentlighed været kendt som en sandhed i 22 år.

»Men sådan har det aldrig været,« siger den danske sinolog Clemens Stubbe Østergaard, til nyheden om, at Wikileaks nu har lækket dokumenter, der menes at bevise, at der ikke fandt en massakre sted på pladsen.

»Det er mærkeligt, at det bliver betragtet som noget nyt. De studerende forlod pladsen efter forhandlinger, og efter at et par hundrede var blevet dræbt i gadekampe, men myten om en massakre, hvor de studerende bare stod og så til, mens de blev dræbt, har længe været en urban legend, som ingen eksperter har fået lov til at dræbe,« fortæller han.

Wikileaks-dokumenter Den britiske avis Daily Telegraph offentliggjorde ved hjælp fra Wikileaks i weekenden en række dokumenter, der nu sår yderligere tvivl om den episode, der har en plads i verdenshistorien som en af de værste og mest brutale nedslagtninger af uskyldige demonstranter.

Dokumenterne viser godt nok, at kinesiske soldater åbnede ild mod demonstranterne uden for Beijings centrum, mens de kæmpede sig vej mod Den Himmelske Freds Plads fra den vestlige side af byen.

»Det har man altid vidst. Det var sådan, at man skød markeringsskud med maskinpistoler, for at folkemængden ikke kom for tæt på styrkernes kampvogne,« siger Clemens Stubbe Østergaard og fortsætter: »Hvis folk kom for tæt på, satte de jo ild til kampvognene, og så blev soldaterne jo grillet.« Tre dokumenter blev dengang sendt fra den amerikanske ambassade i timerne op til den mest tilspidsede situation i den længerevarende krise mellem kinesiske studerende og ordensmagten.

Dokumenterne beskriver hvordan »10.000 til 15.000 uniformerede soldater,« bevægede sig ind mod byen, nogen af dem »bevæbnet med automatvåben«. Samtidig rygtedes det, at »eliteluftrropper« og »tankenheder,« var på vej mod byen fra syd.

En chilensk diplomat var til stede på selve pladsen, da de kinesiske styrker rykkede frem mod de studerende. Hans vidnesbyrd til den amerikanske ambassade, lyder ifølge Daily Telegraph som følger: »Han (chilensk diplomat, red.) så militæret komme ind på pladsen, og observerede ingen masseskyderier fra de kinesiske soldater og ind i masserne, selv om sporadiske skud blev hørt. Han sagde, de fleste tropper på pladsen var bevæbnet med antioprørs-udstyr, køller og politistave, og disse blev så bakket op bagfra af bevæbnede soldater,« står i et af dokumenterne fra juli 1989.

Hemmelig sandhed

Clemens Stubbe Østergaard var til stede under demonstrationerne op til den 4. juni 1989, ligesom han var på pladsen i perioden efter de store optøjer.

»Og jeg kunne jo høre dem, der havde været der under selve episoden fortælle om, at det ikke var noget med, at der stod en lang række demonstranter og blev mejet ned,« siger han.

Den engelske sinolog Robin Monroe var på pladsen hele natten og har siden hen med jævne mellemrum fortalt, at de eneste skud, han så på pladsen, var skuddene som en soldat affyrede efter en højttaler.

»Og så er der det berømte billede af en kineser, der står foran fire kampvogne. Det billede er taget efter episoden, hvor de studerende forlod pladsen, men har været gengivet i Ekstra Bladet så sent som for et par dage siden med henvisning til ' massakren,'« siger Clemens Stubbe Østergaard.

Forlod fredeligt pladsen Ifølge interne filer fra Kommunistpartiet, som slap ud i 2001, var der 2.000 soldater og 42 bevæbnede køretøjer, der langsomt begyndte at glide ind over pladsen fra nord mod syd omkring klokken 4.30 den 4. juni. På det tidspunkt var der omkring 3.000 studerende, som sad i det sydlige hjørne på Den Himmelske Freds Plads, nær formand Maos mausoleum.

»Da enigheden var indtruffet, og de studerende skulle trække sig tilbage, hånd i hånd og i en kæde, forlod de pladsen via det sydøstlige hjørne,« står der i papirerne, som Daily Telegraph har videregivet.

Adskillige journalister verden over har beskrevet, hvordan soldaterne gik til angreb på de studerende og civile kinesere.

I 2009 indrømmede BBCkorrespondent James Miles, at han havde givet det forkerte indtryk af, hvad der skete i Beijing den dag i 1989.

»De protesterende, der stadig var til stede, da hæren nåede pladsen fik lov at gå efter forhandlinger med tropperne,« sagde han i 2009.

Der er ingen tvivl om, at der døde kinesiske studerende og kinesiske soldater i gadekampene op til Den Himmelske Freds Plads. Men massakren på pladsen ser ud til at være et særdeles tvivlsomt stykke historie. Takket være medierne, mener Clemens Stubbe Østergaard.

»Da jeg kom hjem, kunne jeg jo høre, at journalisterne betragtede det her som en af historiens største massakrer.

Det var jo forfærdeligt det, der var sket, men det skete i gadekampe op mod pladsen, og ikke ved at studerende blev slagtet gående hånd i hånd. Der var også en 40-50 soldater, der blev klynget op.

Sandheden er jo ikke, at der ikke skete noget, men der er langt færre døde end medierne anslår,« siger han, og mener selv, at dødstallet er på omkring 200-300.

KRKS@INFORMATION.DK

Sandheden er jo ikke, at der ikke skete noget, men der er langt færre døde, end medierne anslår Clemens Stubbe Østergaard, sinolog ".

Fakta: Massakren

New York Times anslår, at mellem 400 og 800 døde i den dag i 1989. Kinesisk Røde Kors mener, at omkring 2.600 døde, mens de studerende selv i dag fastholder, at over 7.000 blev dræbt.

Kinas ser frem mod WTO -medlemskab

Wu Ming, Beijing Review, s. 12-15, d. 18. okt. 2001

Kina blev formelt tilsluttet WTO i november 2001

Efter 15 års anstrengelser kan Kina endelig se lys for enden af tunnellen i sine bestræbelser på at tilslutte sig World Trade Organisation (WTO). … Kinas minister for udenrigshandel og Økonomisk Samarbejde, Shi Guangsheng, betegner WTO medlemskabet som en begivenhed af stor historisk betydning i Kinas bestræbelser på at åbne op for omverdenen og fremme moderniseringen. Medlemskabet afspejler den kinesiske regerings beslutsomhed på at uddybe reformerne og fremme åbningen af Kina, såvel som Kinas proaktive ønsker om at deltage i den økonomiske globalisering og integration i verdensøkonomien…

Kina tilslutter sig WTO som et udviklingsland og vil gøre sig utrættelige bestræbelser på at beskytte udviklingslandenes interesser som det altid har gjort. På denne måde, vil Kina bidrage til etableringen af en retfærdig og ny international økonomisk orden.

Kina vil opfylde sine forpligtigelser.

Med Kinas tilslutning til WTO har man på forhånd antaget at Kinas opstigning vil blive en trussel mod andre lande. Kinesiske ledere har ved flere lejligheder højtideligt erklæret at Kina strengt vil følge og overholde WTO's regler og opfylde sine forpligtigelser.

I overensstemmelse med Kinas økonomiske udviklingsniveau, vil Kina aktivt bidrage til at styrke det multilaterale handelssystem …

Kina har godkendt en lang række forpligtigelser til at åbne sit sociale system. Kun ved at gøre dette kan det bidrage til den globale økonomiske vækst og skabe et forudsigeligt handels- og investeringsmiljø. De seks vigtigste forpligtigelser som Kina påtager sig med sit WTO-medlemskab er:

1. Kina skal behandle alle WTO-medlemmer ens. Alle individer og organisationer involveret i udenlandske investeringer, inklusive individer og organisationer som ikke har investeret eller registreret sig i Kina, vil som det mindste nyde samme handelsrettigheder som kinesiske virksomheder.

2. Kina vil afvikle sin praksis med den dobbelte prisstruktur[47] ligesom forskelsbehandlingen af varer solgt på hjemmemarkedet og eksportmarkeder.

3. Priskontrollen vil ikke sigte mod at yde beskyttelse til hjemlige producenter og servicevirksomheder.

4. Kina vil, for at overholde WTO aftalerne, modificere sin eksisterende hjemlige lovgivning og udarbejde nye love på en ensartet og effektiv måde i overensstemmelse med WTO-aftalerne.

5. Tre år efter sit WTO-medlemskab vil alle virksomheder, med undtagelse enkelte tilfælde, have ret til at importere og eksportere varer og handle indenfor toldområdet.

6. Landbrugsprodukter vil på ingen måde modtage eksportsubsidier.

Efter at Kina har opfyldt sine forpligtigelser, vil dets gennemsnitlige told på landbrugsprodukter blive nedsat til 15 % mens toldafgiften på industrivarer vil blive sænket til 8,9 %.

[47] Referer til at prisen på nogle varer og råmaterialer blev fastsat politisk (via planøkonomien) andre via markedsmekanismerne.

Efter Kinas WTO-tilslutning vil udenlandske virksomheder involveret i service få tilladelse til, uden begrænsning i antallet, at etablere ligestillede joint-ventures i Kina, og udbyde deres services i nogle byer. Fem år efter WTO-tilslutningen vil udenlandske finansielle institutioner få tilladelse til at udbyde Renminbi service til alle kinesiske kunder. Udenlandske forsikringsselskaber kan etablere skadesforsikringer gennem datterselskaber eller joint-ventures i Kina, og udenlandske virksomheder vil få tilladelse til at oprette fuldstændigt udenlandsk ejede datterselskaber.

-o-

Oversat fra Lawrance s. 274-75

Professor om verdensorden efter Trump:
En dør er åbnet for Kina [48]

Trumps slogan 'America First' nærer spekulationer om, at USA er ved at forære rollen som førende supermagt til Kina.

Af Marie Sæhl **og** Christine Hyldal
27. jan. 2017 kl. 18.16

Det er efterhånden gået op for verden, at Donald Trumps slogan 'America First' ikke kun skal forståes symbolsk. Trumps planer om høj told på varer fra udlandet, udtrædelse af diverse handelsaftaler og en mur mod Mexico har fået flere til at spekulere i, om USA med sin nye protektionistiske linje er på vej til at forære rollen som verdens førende supermagt til Kina.

Figur 5 Kina er på vej til at overhale USA som verdens største økonomi, siger professor Kjeld Erik Brødsgaard fra CBS. EPA/ROMAN PILIPEY (Foto: ROMAN PILIPEY © Scanpix)

Spekulationerne nåede nye højder, da Kinas præsident, Xi Jinping, i en tale ved World Economic Forum i schweiziske Davos overtog rollen som fortaler for globalisering som en nødvendighed for at sikre vækst og velstand. Men er det overhovedet realistisk, at Kina overtager verdenslederrollen?

- Det åbner helt sikkert en dør for Kina, siger Kjeld Erik Brødsgaard, Kina-ekspert og professor på CBS, der kalder det "paradoksalt" og "vendt på hovedet", at det kommunistiske styre nu har overtaget retorikken om den åbne og globaliserede verden.

Kina bliver verdens største økonomi

- Kina er allerede verdens næststørste økonomi, og om blot fem år overhaler de USA, og så vil de ubetinget være de største, siger han.

Derfor har Trump også på mange måder ret, når han siger, at Kina har taget amerikanske job, for verdens mest folkerige nation står i dag for cirka 25 procent af verdens forarbejdningsindustri. USA huser 12-14 procent selvsamme industri.

- USA har vundet to verdenskrige ved at være den største industrination. De har haft den industrielle kapacitet til det, men i dag er Kina foran, både når det gælder aluminium, stål, cement, solpaneler, kemikalier og så videre. Sektor efter sektor er de foran, siger Kjeld Erik Brødsgaard.

[48] Kilde: https://www.dr.dk/nyheder/udland/professor-om-verdensorden-efter-trump-en-doer-er-aabnet-kina

Kina har indtil videre været tilfreds med en verdensorden, hvor USA har været nummer et, og den seneste udvikling har derfor skabt bekymring både i Kina og i resten af verden.

Med de udtalelser, som Trump kommer med, så lines der op til en handelskonflikt med Kina.
(*Kjeld Erik Brødsgaard)*

Konflikt og konfrontation

Kjeld Erik Brødsgaard mener dog ikke, at USA sådan uden videre vil lade Kina overtage rollen som verdens førende supermagt. Flere ting taler imod, mener han.

- Med de udtalelser, som Trump kommer med, så lines der op til en handelskonflikt med Kina. Og i virkeligheden er der også fare for en militær konfrontation omkring Taiwan og Det Sydkinesiske Hav. Rex Tillerson (amerikansk udenrigsminister, red.) har sagt, at man vil nægte kineserne adgang til øer i Det Sydkinesiske Hav, siger Kjeld Erik Brødsgaard.

- Mener de virkelig det, kan man spørge? Alle signalerne er ret foruroligende, fortsætter han og forklarer, at USA højst sandsynligt vil have svært ved at acceptere rollen som nummer to og derfor måske bevidst vil forsøge at bremse Kinas vækst for at holde sin førerposition.

Hvis det er tilfældet, vil Kina svare igen:

- Kina kan gøre det vanskeligt for amerikanske virksomheder at etablere sig i Kina, man kunne også forestille sig, at i stedet for at købe Boieng fly vil kineserne købe Airbus. Man kunne også forestille sig, at i stedet for at købe korn fra det amerikanske Midvesten vil kineserne købe mere korn fra Canada og Australien, som man også i høj grad gør nu.

Kina er allerede verdens næststørste økonomi, og om blot fem år overhaler de USA, og så vil de ubetinget være de største.
(*Kjeld Erik Brødsgaard)*

Kina vil ikke blande sig i andre landes politik

Handel er én ting, storpolitik er en anden ting. For kineserne har ikke - som Vesten - ambitioner om at udbrede egne værdier og styreform til resten af verden.

- Kinesisk udenrigspolitik handler meget om, at man ikke skal blande sig. Kineserne afholder sig ofte fra at stemme i FN, de er imod indblanding i andre landes anliggender - også i Mellemøsten. Det er en helt grundlæggende holdning i kinesisk udenrigspolitik. De er også blevet kritiseret for, at de handler med afrikanske lande uden at stille betingelser. Deres udenrigspolitik er ikke værdiladet, siger Kjeld Erik Brødsgaard.

Så der er både ting, der taler for, at Kina bliver verdens nye stormagt, og der taler imod.

Men vil resten af vesten overhovedet acceptere Kina som verdens nummer et, når Kina og Vesten ikke er enige i, at man ikke skal blande sig i hinandens anliggender som for eksempel i Syrien, FN og EU?

- Spørgsmålet er, hvordan man kan undgå, at Kina bliver nummer et. Hvis Kina fortsætter sine nuværende vækstrater, så kan det ikke forhindres, og den eneste måde man kan bremse det på, er ved at destabilisere Kina, siger Kjeld Erik Brødsgaard.

Tal for Kinas økonomiske udvikling

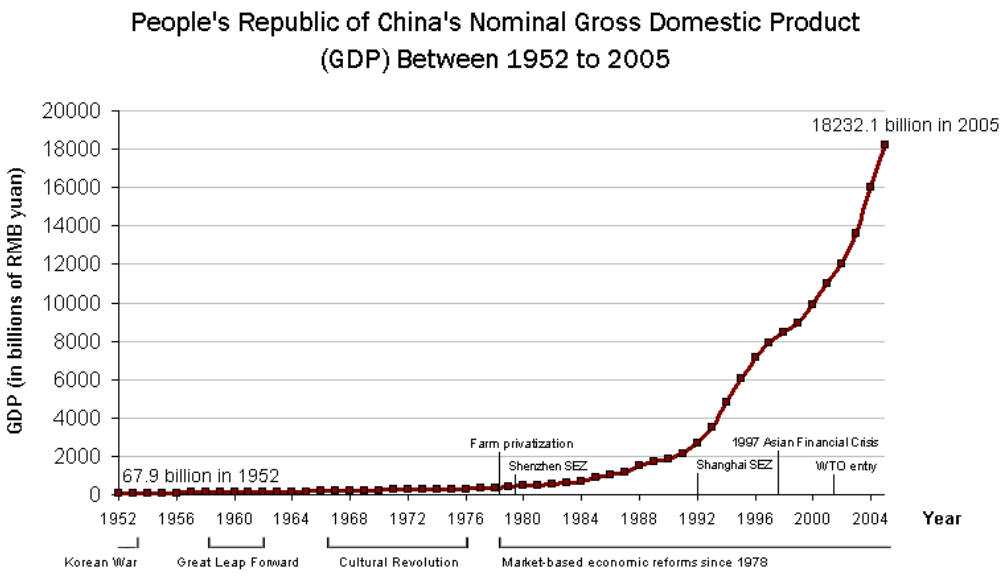

Figur 6 Kina Bruttonationalprodukt (BNP) 1952-2005

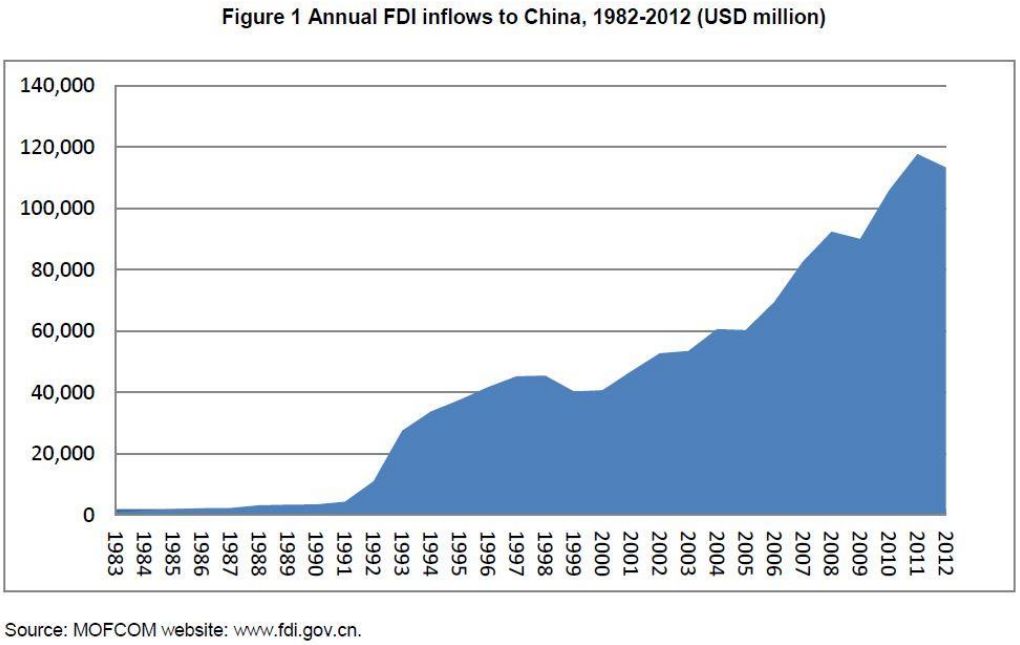

Figur 7 Årlige udenlandske investeringer i Kina 1983-2012 (mio. US $)

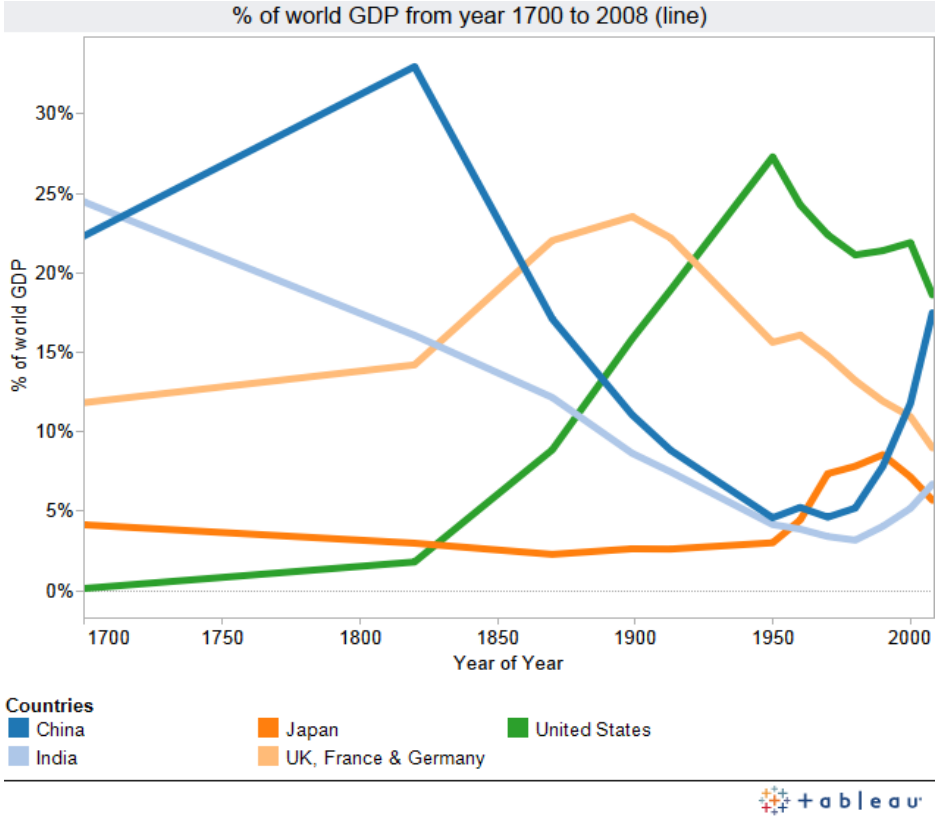

Figur 8 Kinas andel af verdens samlede BNP 1700-2008

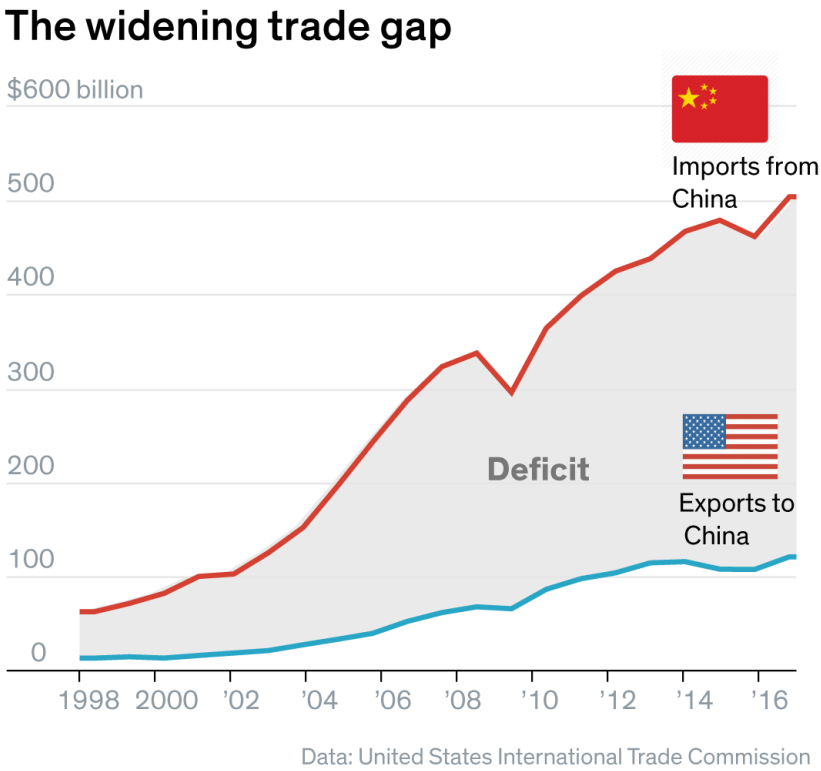

Figur 9 Handelsbalancen mellem USA og KIna 1998-2017

USA: Den kinesiske udfordring

Nedenstående er uddrag af en tale som Udenrigsminister **Michael R. Pompeo** holdt d. 30. Oktober, 2019 på HUDSON INSTITUTE'S HERMAN KAHN AWARD GALA, under overskriften "*Den kinesiske udfordring*" [49]

Vi har en lang højtskattet tradition for venskab med det kinesiske folk. Det har vi fortsat i dag. Vi har et kinesisk-amerikansk samfund her i Amerika som vi elsker og værdsætter. (..)

Men jeg er nødt til at sige, at den kommunistiske regering i Kina i dag ikke er det samme som det kinesiske folk. De søger og anvender metoder som har skabt udfordringer for USA og Verden. Vi må alle kollektivt imødegå disse udfordringer fra PRC (Folkerepublikken) direkte og i forhold til enhver af dens mange facetter.

Der er sandt nok mange muligheder, men det er ikke længere realistisk at ignorere de fundamentale forskelle mellem vores to systemer og den påvirkning som disse to systemer har, forskellen på disse systemers betydning for Amerikas nationale sikkerhed.

Dette er helt sikkert en afvigelse. Det kan blive opfattet som ukonventionelt. Det er ikke hvad I har hørt fra lederne i de sidste par årtier eller mere. Ærlig talt- vi har været langsomme til at se den kinesiske risiko, den risiko som de udgør for Amerikas nationale sikkerhed, fordi vi fra start af har ønsket venskab med Folkerepublikken. Fordi vi som amerikanerne altid har fortsat med at håbe på dette.

Men ærlig talt, i vores bestræbelser på at nå dette mål har vi understøttet og fremmet Kinas opstigning igennem årtier, selv nå , selv når dette skete på bekostning af amerikanske værdier, Vestligt demokrati og sikkerhed og almindelig sund fornuft.

Vi har neddroslet vores forhold til vores gamle ven, Taiwan, på den betingelse af det 'taiwanesiske spørgsmål' ville blive løst fredeligt for at normalisere forholdet til Kina.

Vi har alt for ofte veget tilbage fra at tale direkte om menneskerettighedsproblemer og amerikanske værdier når de kom i konflikt, og vi har bagatelliseret de ideologiske forskelle, selv efter Tian'anmen massakren og i forbindelse med andre alvorlige menneskerettigheds krænkelser.

Vi opfordrede til Kinas medlemskab af Verdens handels Organisationen (WTO) og andre internationale organisationer, under forudsætning af deres forpligtigelse til at gennemføre markedsreformer og følge reglerne for disse organisationer. Alt for ofte har Kina ikke fulgt disse.

Vi tøvede og gjorde langt mindre end vi burde når Kina truede sine naboer i Vietnam eller i Philippinerne og da de hævdede deres ret til hele Det Sydkinesiske Hav.

Ærligt talt, så gjorde vi en skrækkelig masse som støttede Kinas opstigning i det håb at det kommunistiske Kina ville blive mere frit, markedsorienteret og endelig, forhåbentligt mere demokratisk. Og vi gjorde dette i lang tid.

Der er en anden grund til at vi førte denne politik: Vi indså ikke hvordan Kina udviklede sig. Ærligt talt, den amerikanske befolkning fik ikke den fulde historie.

Jeg har talt md mange virksomhedsledere. Amerikanske virksomheder, som har investeret massivt i Kina, har været tvunget til at overholde Kinas betingelser.

(…)

I dag har vi endeligt erkendt i hvilket omfang det Kinesiske Kommunistparti er virkeligt

[49] https://py.usembassy.gov/speech-of-secretary-of-state-michael-r-pompeo-the-china-challenge/

fjendtlig overfor USA og vores værdier, og hvordan de i handling og ord påvirker os.

Det er vi i stand til på grund af Præsident Trumps lederskab.

Præsidenten tog emnet op, slog alarm, fra sin første dag. Jeg husker en tale han gav i Pennsylvania, hvor han kaldte Kinas WTO-medlemskab for "*det største job-tyveri i historien*". Mange mennesker grinede. Jeg tror ikke at mange af dem griner nu hvor de kan se realiteterne.

Sagen er at vi nu ved at Kina svækker grundlaget for USA's fremstillingsindustri gennem et massivt tyveri af intellektuelle ejendomsrettigheder. Jeg havde en gruppe af Fortune 500 CEO's på mit kontor i sidste uge. Historierne er svimlende.
(…)

Og dette er ikke kun vores problemer. Det er problemer for alle nationer som deler vores værdier.

Når vi ser hvordan Beijing bruger tvang som det foretrukne værktøj til statsledelse, er det ikke godt for dem af os , som tror på demokrati og suverænitet som de fundamentale normer som bør dominere verdenshandlen og måden hvorpå nationerne interagerer.

Disse ideer og den frie og åbne internationale orden er truet ved, at de gennemfører udenretslige territorielle og maritime krav på områder som Det Sydkinesiske Hav og Taiwan-strædet.

Vi ved også at Beijing indrullerer deres naboer og andre i sin stat-styrede økonomiske model, ofte afslutter handler med bestikkelse, ofte fanger andre i invaliderende gældsklemmer der truer deres suverænitet.

Nu ved vi også og kan se at det kinesiske regime tramper på deres egne borgeres – det store og ærværdige kinesiske folks - mest basale menneskerettigheder. Vi ser det i Hong Kong hvor de (KIna) mangler at leve op til deres løfter og pligter. Og vi har set det i deres omfattende krænkelser af menneskerettighederne for de etniske minoriteter i Xinjiang.

Vi ved at det Kinesiske Kommunistparti tilbyder dets folk og verden en fuldstændig anderledes regeringsmodel. En model hvor et Leninistiske Parti regerer og alle må tænke og handle i henhold til de Kommunistiske eliters vilje. Det er ikke den fremtid jeg ønsker, jeg ror ikke det er den fremtid nogen i dette rum ønsker, det er ikke en fremtid som andre demokratier ønsker og det ikke den fremtid som det kinesiske folk – dette frihedselskende folk – overalt ønsker ikke denne model.

(…)

Det Kinesiske Kommunistparti er et Marxistisk-Leninistisk Parti fokuseret på kamp og international dominas.Vi behøver blot at høre deres lederes ord.

Jeg vil også diskutere hvordan de blander sig i de ting som vi opfatter som givne her i USA. Partiets efterretningsvæsen – United Front Work – og dets propagandaafdeling har påbegyndt en global kampagne for at ændre offentlighedens holdning til fordel for Beijing. Vi ønsker at bevare vores friheder – vores ytringsfrihed og vi ønsker at sikre at informationer kan udveksles frit alle steder.

Jeg vil også diskutere betydningen for den internationale orden. Beijing er aktivt engageret i at skabe sit eget internationale rum og deltager i internationale organisationer for at legitimere dets autoritære system og udbrede det. Vi i De Forenede Stater (…) ønsker at bevare den eksisterende frie og åbne internationale orden som USA medvirket til at skabe og forsætter med at lede.

Jeg vil også tale om økonomien. Kina har anvendt en urimelig aggressiv økonomisk praksis, og bruger statslige aktiver til at skabe sig et økonomisk fodaftryk over hele jorden. Vi ønsker, at Kina skal være succesfuld. (..) Vi ønsker en transparent, konkurrencestyret markedsøkonomi som er til gensidig fordel for alle involverede.

You can see the first steps towards that in the Phase 1 deal that we are close to signing. I'm optimistic we'll get there. It's a good thing, a place that we can work together. We want to make sure that we get that right and we want to make sure that the economic relationships are fair, reciprocal, and balanced as between us as well. I think this will show that there is common ground to be had, and the Trump administration will work tirelessly to find it wherever we can.

And I'll get a chance too to talk about how our militaries compete and the capabilities that China has built up that far exceed what they would need for self-defense.

There's lots of discussion, lots of think-tank discussion, lots of academic discussion about what the relationship will look like between the United States and China in the years and decades ahead. I'll be clear about what the United States wants: We don't want a confrontation with the People's Republic of China. In fact, we want just the opposite.

We want to see a prosperous China that is at peace with its own people and with its neighbors.

We want to see a thriving China where the Chinese business community transact business with the rest of the world on a fair set of reciprocal terms that we all know and understand.

And we want to see a liberalized China that allows the genius of its people to flourish.

And we want to see a China that respects basic human rights of its own people, as guaranteed by its own constitution.

But above all, it's critical that as Americans, we engage China as it is, not as we wish it were.

Herman Kahn used to remind us, he would urge us to think unconventionally to create persuasive arguments for policy and make those arguments consistently to the American people.

We have to think anew, and unconventionally, about the People's Republic of China.

I hope you will all join me in that. We will learn together and we will develop a strong relationship between these two nations.

I'm going to now stop and take a few questions from mister – Ken.

Thank you. God bless you all. (Applause.)